

ప్రత్యేక సంచిక

నవంబరు 2019

సనాతన సారథి

“ప్రాగ్దేశాంగన ఫాలభాగాన కుంకుమబొట్టు పెట్టెడి స్వామి పుట్టినాడు”

సనాతన సారథి

సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలద్వారా మానవజాతి సామాజిక,
నైతిక, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి అర్పితము

సంపుటము 62

సంచిక 11

నవంబరు 2019

ప్రచురణ తేదీ

నవంబరు 1

1. ఆచరణాత్మక అద్వైతం - జగతికి భగవాన్ సందేశం	సం॥	04
2. రామకథారస వాహిని (ధారావాహికం)	భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు	05
3. 'అవతరించుట అనుటలో అర్థమేమి?'	శ్రీ సత్యసాయి ప్రబోధ మాధురి	08
4. విశ్వాసమే భక్తికి శ్వాస	అర్.జె. రత్నాకర్	12
5. మాయ తెర తొలగిన వేళ...	కామిశెట్టి శ్రీనివాసులు	15
6. కరుణా ప్రవాహం	వి.ఎన్.ఆర్. మూర్తి	18
7. మానస భజరే....	భువనచంద్ర	20
8. ఏ దేశమేగినా ఈ నామమే సుఖీ...	ప్రొ॥ కామరాజు అనిల్ కుమార్	24
9. జ్ఞానయోగ సాధన - కొన్ని ప్రాతిపదికలు	ఆచార్య ముదిగొండ వీరభద్రయ్య	27
10. ప్రేమావృతధార	ఎమ్.ఎన్. ప్రకాశరావు	30
11. 'దొరకునా ఇటువంటి సేవ' (తృతీయభాగం)	డా॥ కె.బి.ఆర్. ప్రసాద్	34
12. 'మరచితివేమో మదిలో మమ్ము...'	శ్రీ సత్యసాయి గీతములు (9)	36
13. సేవకుడే నాయకుడు	డా॥ బి.వి. పట్టాభిరామ్	37
14. మనసెరిగిన మాధవుడు	కువ్వం విజయమ్మ	40
15. 'మూకం కరోతి వాచాలం'	బి.వి.ఎన్. సాగర్	43
16. 'అనిత్యం అనుఖం లోకం...'	మాదిరాజు రామచంద్రరావు	49
17. "ధర్మసంస్థాపనారథాయ...."	ఇంటర్వ్యూ - ఇన్నర్ వ్యూ	51
18. అవతారం సర్వం సంస్కరణల పర్యం	పి.వి. చలం	52
19. వేదపురుషుని ... (గత సంచిక తరువాయి)	డా॥ జంధ్యాల సుమన్ బాబు	55
20. 'ఎఱుగగలరే నీ లీలలు ఎవరైననుగా'	ఇండ్రేశ్వర్ సింగ్ సిరోహి	59
21. ప్రశాంతి సమాచారం	డా॥ దివి చతుర్వేది	63

© శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతినిలయం

టెలిఫోన్: 08555-287375 (సనాతన సారథి Extn. 128, పుస్తకాలు, ఆడియో వీడియో సీడీలకొరకు ఆర్డర్లు Extn. 162)

E-mail: subscriptions@sssbpt.org, editor@sssbpt.org

శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం, అనంతపురం జిల్లా (ఆం.ప్ర) - 515134 తరపున ప్రశాంతి నిలయంలోని శ్రీ సత్యసాయి ఆశ్రమ పరిధిలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి ప్రెస్ పెడ్ (120'X40')లో ముద్రింపబడి ప్రచురింపబడింది.

ఆచరణాత్మక అద్వైతం - జగతికి భగవాన్ సందేశం

ధర్మరాజు రాజసుయయాగం తలపెట్టి, తన సోదరులకు తలొక బాధ్యత అప్పగించి, ఏర్పాట్లను పర్యవేక్షిస్తున్న సమయంలో కృష్ణ పరమాత్మ వెళ్ళి, “బావా! నాకు ఏ సేవ ఇస్తావు?” అని అడుగగా, “స్వామీ, మీరు కూర్చుని మా సేవలందుకోవాలికానీ, మీరు మాకు సేవ చేయడమేమిటి!” అంటాడు ధర్మరాజు. అప్పుడు కృష్ణ పరమాత్మ, “ధర్మరాజా! నేను సేవలు చేసేవాడినేకానీ చేయించుకునేవాడిని కాను” అంటారు. భగవాన్ బాబావారు ఈ సన్నివేశాన్ని వర్ణిస్తూ, “కృష్ణుడు తనకు ఏ సేవ ఇస్తావు అని అడిగినాడే తప్ప ఏ బాధ్యత (డ్యూటీ) ఇస్తావని అడుగలేదు. ఎందుకనగా, ‘ద్యుయాలిటీ’తో (ద్వైతభావంతో) చేసేది ‘డ్యూటీ’; అద్వైతభావంతో ఆచరించేది సేవ” అని వివరించారు.

‘డ్యూటీ విదోట్ లవ్ ఈజ్ డిప్లోరబుల్’ (ప్రేమరహితమైన బాధ్యతానిర్వహణ శోచనీయం). ‘డ్యూటీ విత్ లవ్ ఈజ్ డిజైరబుల్’ (ప్రేమతోకూడిన కర్తవ్య నిర్వహణ అభిలషణీయం). ‘లవ్ విదోట్ డ్యూటీ ఈజ్ డివైన్’ (కర్తవ్యంతో నిమిత్తం లేకుండా సర్వులను ప్రేమించడమే దైవత్వం) అని సెలవిచ్చారు భగవాన్. ‘లవ్ విదోట్ డ్యూటీ’ (Love without duty) అంటే ‘లవ్ విదోట్ ద్యుయాలిటీ’ (Love without duality - అద్వైతప్రేమ) అన్నమాట. అది ఆచరణాత్మకమైనప్పుడు నిష్కామసేవగా అభివ్యక్తమవుతుంది. “స మే పార్థాస్తి కర్తవ్యం...” (నాకు ముల్లోకములలో చేయవలసినదీ, పొందవలసినదీ ఏదీ లేదు. అయినప్పటికీ జనులకు మార్గదర్శకంగా నేను విహిత కర్మలను ఆచరిస్తూనే ఉన్నాను) అని అలనాడు శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ ఆచరణాత్మకంగా బోధించిన అద్వైతప్రేమనే ఈనాడు శ్రీ సత్యసాయి పరమాత్మ నిష్కామసేవ రూపంలో జగతికి ఆదర్శంగా అందించారు. “భగవంతుడు సేవ చేయాలనే ఆశిస్తాడు, సేవ చేయటానికే అవతరిస్తాడు, నేను చేస్తున్నాను చూడండి, నావలె మీరుకూడా చేయండి అని బోధించి మీతో సేవలు చేయించాలన్నది భగవంతుని ఉద్దేశ్యం” అని సెలవిచ్చారు భగవాన్. “నేను మీకు సేవకుడనేకానీ, మాస్టర్ ని కాను” అంటూ వారు ‘మనలను పాలింపగ’ అనుదినం మనము కూర్చున్నచోటికి తామే నడచి వచ్చి మనపై ప్రేమామృతం కురిపించారు. అడుగకుండానే మన అవసరాలను తీరుస్తూ సేవామృతంతో సేదదీర్చారు. ఉచితంగా ఉన్నత విద్య; ఉచితంగా, సముచితంగా అధునాతన వైద్యసేవలు; త్రాగునీటి పథకాలు; దీనజనోద్ధరణ, మహిళాసంక్షేమ పథకాలు ... ఇవన్నీ మన అవసరాలను గుర్తించి అనుగ్రహపూర్వకంగా అందించినవే తప్ప, అడిగినందుకు ఇచ్చినవి కావు కదా! “ఒక్క విషయం యోచించండి. మీరు బాగుపడితే నాకు వచ్చే ఆదాయమేమిటి?! మీరు బజారులో తిరిగితే నాకు కలిగే నష్టమేమిటి?! మీరు నావారు; మీరూ, నేనూ ఏకమనే భావమే కదా ఈ సంబంధమును కలిగించినది. నేను మీవాణ్ణి కాదని మీరు చెప్పినా, మీరు నావారే! ఏకత్వమునుండి అనేకత్వముగా బయలుదేరినవారు మీరు. మీ అందరిలోనూ ఏకత్వంగా నేనున్నాను. ఈ ఏకత్వము యొక్క జ్ఞానమును సంపాదించి, దైర్యస్థైర్యములతో మీమీ కర్తవ్యములను నిర్వర్తించి కీర్తనందుకోవాలి. అదే ఆత్మవిద్య. అదే ప్రేమమార్గము. అదే సేవాసాధన” అని ఉద్బోధించారు. ఈ ప్రపంచం ఒక అద్దాల మేడ అనీ, ఇందులో మనకు కనిపించేవారందరూ వేర్వేరు రూపనామాలతో గోచరమవుతున్న మన ప్రతిబింబాలేనని గ్రహించి మనము స్వామివలె అందరికీ ప్రేమను పంచినప్పుడు సమాజాన్ని ఆవరించిన అశాంతి తొలగిపోయి ప్రపంచమే ప్రశాంతినిలయం అవుతుందన్న స్వామి సందేశ స్ఫూర్తితో శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ బ్రస్టు, జాతీయ అంతర్జాతీయ శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థలు స్వామి నిర్దేశించిన మార్గంలో పయనిస్తూ నిష్కామ సేవానిరతితో జగతికి ఆదర్శంగా వర్ధిల్లుతున్నాయి.

జన్మజన్మల పుణ్యఫలంగా పుట్టపర్తిలో అడుగుపెట్టాము. పర్తివిభుని ఆశ్రయించి ముక్తి రహస్యం తెలుసుకున్నాము. ఆర్తితో ఒక అడుగువేస్తే చాలు, వెన్ను తట్టి చేయిపట్టి అద్వైతానంద శిఖరారోహణం చేయించడానికి స్వామి అంతర్యామిగా సదా మన చెంతనే ఉన్నారు. “సర్వచింతలను బాపెడి సాయిప్రేమను గొనుడు ఇకనైన ప్రజలార కోర్కెమీర” అన్న స్వామి అమృతవాక్కులను మననం చేసుకుంటూ, ‘సాయిప్రేమ’లోని అద్వైతస్ఫూర్తిని గ్రహించి, వరించి, చరించి, తరించెదము గాక! ❖

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిశ్వర విరచిత రామేకోధార్మ్యో వాహ్యో

(గత సంచిక తరువాయి - 91వ భాగం)

పారిపోవు సుగ్రీవుని రామలక్ష్మణులు అనుసరించిరి. పర్వతము చేరిన తరువాత, సుగ్రీవుడు చాలా నిరాశతో, బాధతో, దిగులుతో రామునకు నమస్కరించి, “స్వామీ! తామెందుకు నన్ను ఇంత పరాభవము చేసితిరో అర్థమగుట లేదు. తాము సహాయము చేతురను కొండంత ఆశతో వెళ్ళితిని. తమ అంబులు యేక్షణము వాలిపై పడునో అని క్షణక్షణము ఆ దైర్వ్యముతో పోరాడితిని. కానీ ఇక నే తాళలేక పారిపోవలసివచ్చెను. మా అన్న మహాబలవంతుడు, ఆ గ్రద్ధులను నేను భరించలేకపోతిని” అని విచారించెను.

అంత రాముడు, “సుగ్రీవా! విచారించకుము. కారణము వినుము. మీరువురూ ఒకేవిధముగా నుండుట చేత, సమానరూపులు, సమాన బలులు అగుటచేత, నేనతనిని చంపలేకపోతిని” అనెను.

అనగా, వాలికూడా తన పాదభక్తుడే, వాడు నా హితుడే! నీవెట్లో తానూ అట్లే నా దయను ఆశించినవాడు. ఇరువురూ సమానముగ కనుపించితిరి, అని రాముడు అన్న పదములోని అంతరార్థము సుగ్రీవుడు తెలుసుకొనలేక, “రామా! యిన్ని యెరిగిన నీవు వాలి యెవరో, సుగ్రీవుడెవరో యుద్ధమున కనుగొనలేకపోతివా? ఇది నేను నమ్మను. కారణమేదియో యుండును. లేక నా పురుషార్థమును నే గావింపవలెనను ఉద్దేశము తమలో వుండియుండవచ్చును. అట్లు జరుగవలెనని చెప్పియుండిన, నేను ప్రారంభమునందే తగినరీతిగా యుండి యుండెడివాడను. రాముడు చూచుకొనును గదా అని యెంతో అలక్ష్యముగా వుంటిన”ని వగచెను.

ఈవిధముగ నిరాశా నిస్పృహలకు గురియైన సుగ్రీవుని చెంత చేర్చి, అనేకవిధముల వోదార్చి సుగ్రీవుని దేహమును తన అమృత హస్తములతో నిమిరెను. అతనికి తగిలిన దెబ్బలు క్షణములో మాయమై, బాధ యేమాత్రము లేక హాయిగా తోచెను.

సుగ్రీవుడు పరమాశ్చర్యముతో, “రామచంద్రా! సర్వము మీ హస్తమందేయున్నది. ఈ సృష్టి స్థితి లయములు మీ స్వాధీనము. అట్టి మీరే నాకు చిక్కినప్పుడు ఈ రాజ్యాధికార వాంఛ నాకక్కర లేదు. మీ కృపలో ఇది యేపాటిది!” అవి తీవ్ర వైరాగ్యము ప్రదర్శించెను. కాని రాముడు అతని మాటలను లెక్కచేయక, “ఈ మాటలు తాత్కాలికపు ప్రతిబింబములు, నా శక్తి సామర్థ్యములను దర్శించు సమయమున కలుగు ఉపశాంతి వచనములు. నేను వాటిని లక్ష్యమందుంచను. హృదయశాంతి వచనములే నాకు లక్ష్యము. అనేకమంది పరమభక్తులుగా వుండువారు దైవము యొక్క లీలాశక్తులను వర్ణించు సమయాన సర్వమును మరచి, తన

కంటే వేరు అధికమగునది లోకమున లేదని తలంతురు. కొంత తడవైన, లేదా మనోవాంఛలు విఫలమైన, దానికి విరోధమైన భావములతో తను చూచినవన్నియూ సత్యమా, కాదా అను అనుమానములకు గురియగుదురు. ఇది ఆస్తిక లోకమున కనబడు పొరలు, తెరలు. ఇవి నేను తలంచను. నీవు తిరిగి మీ అన్నతో పోరాడుటకు సంసిద్ధుడవు కావలసినదే” అని బలవంతపెట్టెను.

సుగ్రీవుడు లోలోన వగచుచూ రాముని వచనములు గట్టివిగా వుండుటచే రాముడు ఈపరి తప్పక వాలిని వధించునను ధైర్యముతో నిరుత్సాహమునకు చోటివ్వక ముందు నడచెను. అంత రాముడు లక్ష్మణునితో చెప్పి వన పుష్పములను తెప్పించి ఒక మాలగా కూర్చి దానిని సుగ్రీవుని మెడకు వేయించెను.

ఇందులోని అంతరార్థము, పూర్వము తార దగ్గర వాలి రాముడు సమదర్శియని చెప్పియుండెను. పూర్వము సమదర్శిగ నుండుటచేతనే వానిని కొట్టలేక పోయెను. ఇప్పుడు వాలికంటే సుగ్రీవునిపై అధిక ప్రేమ కలదను చిహ్నమును నిరూపించుటకు హారము అధికంగా వేయించెను. ఇరువురూ సమమే కానీ హార మధికము. అదే ప్రేమమాల, కంఠమున ధరించుమని రాముడు సుగ్రీవునికి బోధించెను. ప్రేమకు మరణము లేదు. కారణము, ప్రేమ స్వార్థరహితము. ఈవిధమైన ధైర్యసాహసాలు అందించి సుగ్రీవునితో కేకలు వేయించి రామలక్ష్మణులు చెట్టుచాటున నుండిరి.

వాలి భూమి దద్దరిల్లునట్లు పరుగిడి వచ్చుచుండ సుగ్రీవుడు అదురుచు, బెదురుచు, రాముని చింతించుచు యుద్ధమునకు సిద్ధమాయెను. పురుషార్థమును సార్థకము గావించుకొనుటకై సుగ్రీవుడు దేహమున బలమున్నంతవరకూ పోరాడెను. బలము క్షీణించి, అలసిపోయే స్థితికి వచ్చిన తత్క్షణమే ‘రామా’ అని ఒక్కతూరి కేక వేసెను. రాముడు భక్త

సంరక్షణదీక్ష గలవాడగుటచే బాణమును ప్రయోగించెను. వాలి దురభిమాని కనుక వాని హృదయమును ఛేదించెను. ఆ దెబ్బతో వాలి గిరగిర తిరిగి నేలబడెను. అంత రాముడు వాలిని సమీపించి తన దివ్యదర్శనము నందించెను.

పడిన వాలి మహాబలశాలి, ధైర్యశాలి అగుటచేత, లేచి కూర్చొని చేతులు జోడించుకొని, ఆ శ్యామల శరీరుని, ఆ రాజీవలోచనుని కండ్లార చూచుచూ, ఆనందబాష్పములు విడుచుచూ భరించలేక, “ఓ రామా! ఇంతటి దివ్యమంగళ విగ్రహుడవై సాక్షాత్ పరమేశ్వరుడవై ఇంత విషమ కార్యము నేల చేసితివి? నాతో చెప్పి నన్ను వధించియుండిన నేనెంత సంతసించియుండెడివాడను! సుగ్రీవుడు చేయునట్టి హితమును నేను చేయలేకపోదునా? కాదు, కాదు, ఇందులో యేదియో కారణము లేకపోలేదు.

“కారణములేని కార్యము భగవంతుడు చేయడు. బాహ్యదృష్టితో చూచినంతవరకూ మన భావములకు విరుద్ధముగా కనుపించును, అంతర్దృష్టితో చూచి నప్పుడే, అది సత్యరూపమును ధరించును. పరమాత్మ యొక్క చర్యలు లోకదృష్టితో చూడకూడదు. అతడు గుణాతీతుడు, కనుక గుణాతీతమైన దృష్టితోనే చూడ వలసివుండును. గుణాతీతుని కార్యములు గుణదృష్టితో చూచిన, విరుద్ధము కాక మరేమగును?!” అని మహామేధావియైన వాలి చక్కగా విచారించి, రామునితో, “ఓ నాథా! నీ శక్తి సామర్థ్యములు నేనెరుగుదును. ఒక బాణముతో ఒక వాలినే కాదు, విశ్వమునే హతమార్చగలవు! విశ్వమునే సృష్టించ గలవు! కానీ నన్ను నీవు వధించుటలో నేను చేసిన పాపమేమియో తెలిసికొనగోరుచున్నాను. నా అపరాధ మెట్టిదో గుర్తించగోరుచున్నాను. ధర్మసంస్థాపన మొనరించుటకై నీవు లోకమున సరాకారమును ధరించితివి కదా! వేటకానివలె చెట్టుచాటున దాగి నన్ను కొట్టుటలో వున్న అంతరార్థమేమో తెలిపిన నేను

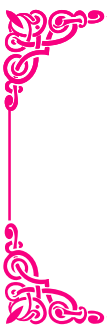
కృతార్థుడనయ్యెదన”ని ప్రార్థించెను. అంత రాముడు, వాలించెంత కూర్చొని, “వాలీ! నా చర్యలు స్వార్థ రహితమైనవని నీకు తెలుసు. కేవలము సీతాస్వేషణ నిమిత్తమై సుగ్రీవుని స్నేహము గావించితి నను దురభిప్రాయమును వీడుము. నీవే తెలిపితివి కదా - ధర్మ సంస్థాపన నిమిత్తమై వచ్చిన నరాకారుడనని. నీవు చేయు అధర్మ, అక్రమ, అన్యాయములను చూచుచూ వుండుట అపకారమందువా, ఉపకారమందువా? ధర్మమందువా, అధర్మమందువా? తమ్ముని భార్య, చెల్లెలు, కోడలు, కొమార్తె సమానులు. వారలను పాపదృష్టితో చూచినవాడు మహాపాపి. అట్టి పాపాత్ముని సంహరించుటలో యెట్టి పాపమూ లేదు. నీవు సత్యమును గుర్తించక, సుగ్రీవుడు నిన్ను చంపగోరి గుహకు గుండును వేసెనని తలంచి అతనిపై వైరము పూనుట, యెంతటి అన్యాయము! నీవు పదిహేను దినములని చెప్పిననూ తాను ఒక నెల నీకొఱకై కాచి ఆజ్ఞ మీరక, కడకు నీ రక్తపు వాసనను గమనించి అన్నను రాక్షసుడు హతమార్చెనని విచారించుచూ, విధిలేక ఆ రాక్షసునితో పోరాటము నీకే చేతకాని పక్షమున, ఇక నాచేత యేమగునని సుగ్రీవుడు తలంచి, ఆ రాక్షసుడు వెనుకకు రాకుండుటకై ద్వారమునకు గుండును నూకి వచ్చెను; పుర ప్రజలు నిర్బంధముగా ప్రభువు కావాలని పట్టుపట్టి అతనిని యెన్నుకొనిరి.

“ఇందులో సుగ్రీవుని తప్పేమున్నదో యెంచిన లేకపోతివి. ప్రేమతో ఆజ్ఞను జవదాటక సత్యమార్గము

నవలంబించిన తమ్మునిపై నిష్కారణముగా పగపట్టి, దురభిమానివై అతనిని అడవిపాలు చేస్తేవి. ఇది తప్పుందువా, లేదా? పోనీ అతనిని పంపునప్పుడు అతని భార్యని అతనితో పంపి ఉండవలెను. కుమార్తె వంటి తమ్ముని భార్యని నీ భార్యగా యెన్నుకొనుట పాపమందువా, లేదా? ఇంతకంటే పాపము మరొకటి కలదా? అందులో ప్రభువైన నీవు, పరిపాలకుడవైన నీవు, ఈవిధమైన పాపాలకు గురియైన, ఇతరులను శిక్షించు అధికారము నీకెక్కడిది?! ‘యథా రాజా తథా ప్రజా’ అన్నట్లు పాలకులెట్టివారో ప్రజలెట్టివారూగా వుందురు. ఈ పని పాలకుడవగు నీకు మరింత పాపపు పనికదా!” అని ప్రీతితో అతని తప్పులను అతనికి అద్దములో చూపించినట్లు వ్యక్తపరచెను.

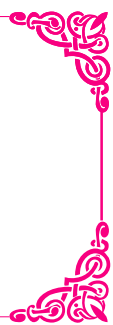
ఈ ప్రకారము రాముడు పలికిన పలుకులను చక్కగా విని ఆలోచించి, తన దోషమును తాను గుర్తించి, “ఓ నాథా! మీయెడల నా చమత్కారము వ్యర్థమయ్యెను. నా విన్నపము వినుము. నేను పాపాత్ముడను కాదు. నేను పాపాత్ముడనే అయివుండిన, అంత్యకాలమున సాక్షాత్ పరమాత్మచేత దెబ్బతిని, పరమాత్ముని చూచుచూ, అతని దివ్యవాక్యములు శ్రవణము చేయుచు, ప్రాణములు వీడుట సంభవించునా?! ఇట్టి భాగ్యమును పాపాత్ములకు పరమాత్మ అనుగ్రహించునా?” అని వాలి ప్రేమోత్సాహములతో భక్తిప్రపత్తులతో జ్ఞానివలె పలికిన పలుకులు రామునినెంతో ప్రసన్నుని గావించెను.

(సశేషం)

మనస్సులో ధార్మిక చింతన ఉంటే, శీలంలో సౌందర్యం ఉంటుంది.
శీలంలో సౌందర్యం ఉంటే, గృహంలో అన్యోన్యత ఉంటుంది.
ఇంటిలో అన్యోన్యత ఉంటే, దేశంలో క్రమశిక్షణ ఉంటుంది.
దేశంలో క్రమశిక్షణ ఉంటే, ప్రపంచంలో శాంతి ఉంటుంది.

- బాబా

శ్రీ సత్యసాయి ప్రబోధ మాధురి:

‘అవతరించుట అనుటలో అర్థమేమి?

కూర్పు: ఆర్. సీతాలక్ష్మి

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు రత్నాకరవంశాంబుధి రాకాచంద్రునిగా 23.11.1926న భువిపై అవతరించి, విశ్వవిభునిగా విరాజిల్లుతున్నారు. వారి తల్లిదండ్రులు శ్రీమతి ఈశ్వరమ్మ, శ్రీ పెద్ద వెంకమరాజులు. తల్లిదండ్రులు పెట్టిన పేరు సత్యనారాయణరాజు. 1940 అక్టోబరు 20వ తేదీన ‘నేను సాయిబాబాను’ అని తమ అవతార ప్రకటన చేశారు. ఆనాటినుండి వారిని అఖిల ప్రపంచం భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబాగా ఆరాధిస్తున్నది. స + ఆయి + బాబా; ‘స’ అనగా దివ్యత్వము; ‘ఆయి’ అనగా తల్లి; ‘బాబా’ అనగా తండ్రి. దివ్యత్వమే మాతగా, పితగా మానవాళిని ఉద్ధరించుటకు శివశక్తిస్వరూపముగా, భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబాగా అవతరించిన మహాపుణ్యయుగమిది. ఈ పుణ్యయుగములో స్వామి జన్మదినము అతి పవిత్ర దినము.

1. ఈ సాయి ఎవరు? సాయిత్వం ఏమిటి?

జ: నేను సన్యాసిని కాదు; యోగిని కాదు; నేను భోగిని కాదు; నేను త్యాగిని కాదు; నేను నేనే. ఈ ‘నేను’ అనే పదము ఆత్మకు మొదటి పేరు. సన్యాసికిగానీ, యోగికిగానీ కొన్నికొన్ని పరిమితులుంటాయి. కానీ, నాకు ఎట్టి పరిమితి లేదు. అపరిమితమైన ఆనందమే నాది. నా పేరు ‘నేనే’.

2. జన్మదినోత్సవ సందేశాలలో స్వామి తరచుగా ‘నిన్ను నీవు తెలుసుకో’ అని ప్రబోధిస్తూ వచ్చారు. దీని అర్థమేమిటి?

జ: ‘మానవ’ (మా+నవ) అనే పదములో ‘మా’ అనగా కాదు, ‘నవ’ అనగా క్రొత్త. మానవుడు క్రొత్తవాడు కాదు. అనగా సనాతనుడు; నిత్య సత్య తత్త్వముతో కూడినవాడు. అదే ఆత్మ. అనగా, మానవుడు ఆత్మస్వరూపుడు. ఈ సత్యమును తెలిసికొనుటకు ‘నిన్ను నీవు తెలుసుకో’ అని వేదాంతము ఘోషిస్తున్నది. ప్రతి ఒక్కరు, “నేను, నేను” అని పదేపదే పలుకుతూ ఉంటారు. సామాన్యముగా ఎదుటి వ్యక్తిని “నీవెవరు?” అని ప్రశ్నిస్తారుకానీ, “నేనెవరు?” అని తనను తాను ప్రశ్నించుకోరు.

‘నేను’ ఎవరు? ‘దేహమా?’ అని ప్రశ్నిస్తే ‘కాదు’ అని తెలుస్తుంది. ‘ఇది నా హేండ్ కర్బిఫ్’ అంటావు. అనగా, నీవు వేరు, హేండ్ కర్బిఫ్ వేరు. అదేరీతిగా, ‘ఇది నా కన్ను’ అంటావు. అనగా, కన్ను వేరు, నీవు వేరు అని

స్ఫురిస్తుంది కదా! కూటిపేద మొదలు కోటిశ్వరునివరకు, సామాన్యుని మొదలు పరమహంసవరకు అందరూ 'నేను ఫలానా' అని పరిచయం చేసుకుంటారు. ప్రపంచమంతయు ఈ 'నేను' మీద ఆధారపడి ఉంది. ఈ 'నేను' అను తత్త్వమే ఆత్మతత్త్వం. దీనినే శ్రుతులు 'హృదయం' అన్నాయి. దయతో నిండినది 'హృదయం'. కానీ, ఈ 'నేను' అన్న తత్త్వాన్ని దేహానికి అన్వయించుకొని, మాయలో పడి, ద్వైతభావమును అభివృద్ధిపరచుకుంటున్నారు.

రూపనామములన్నీ దృశ్యములే! దృశ్యములను నిరూపించే ద్రష్టయే 'నేను'. భగవంతుని మొట్టమొదటి పేరు కూడా 'నేనే'. ఉపనిషత్తులలో 'అహం బ్రహ్మాస్మి' అని ఉన్నది. అనగా, 'నేను బ్రహ్మను' అని అర్థం. 'నేను' పుట్టిన తరువాతనే బ్రహ్మ పుట్టింది. కనుక, అన్నింటికీ మూలాధారం 'నేనే'. 'అహం' అనగా 'నేను'. కానీ, దేహభావం వలన అది 'అహం+ఆకారం', అహంకారమవుతుంది. 'అహంకారము'తో కాక, 'అహం'తో మన జీవితాన్ని గడపాలి. 'నేను' అనేదే దైవం. ఉన్నది ఒక్కటే. రెండు లేవు. 'ఏకం యేవ అద్వితీయం బ్రహ్మ', ఈ సత్యాన్ని గుర్తించి వర్తించితే ఇంటా బయటా అంతటా శాంతిసుఖములే! సర్వత్రా ఉన్నది 'నేనే'. ప్రేమించేవానియందు, ద్వేషించేవానియందు ఉన్నది 'నేనే'. చావుపుట్టుకలు దేహమునకున్నాయికానీ, 'నేను'కు లేవు. 'నేను' అనేది ఆత్మతత్త్వంగా విశ్వసించి, ఆచరణలో పెట్టినచో క్రమక్రమేణ దేహతత్త్వం జ్ఞప్తియందుండదు. దేహమును మరవాలి, మనస్సును మరవాలి. 'మేము సంసారంలో ఉన్నాము. ఇదెలా సాధ్యం?' అని మీరు ప్రశ్నించవచ్చు. ప్రతి పనిని దైవకార్యంగా విశ్వసించి చేయాలి. దేహం కదిలే దేవాలయం. దేహం ఎక్కడికి పోతే దైవం అక్కడికి వస్తున్నాడు.

3. పుట్టుకయే లేని స్వామి తమ 'పుట్టినరోజు' గురించి సెలవిచ్చిన విషయాలేమిటి?

జ: 'మీ మీ హృదయాలలో ఏనాడు ఆత్మానందము నిడునో, ఏనాడు మీరు విజ్ఞానయోగులై పరిపూర్ణ స్థితిని పొందుదురో ఆనాడే నా పుట్టిన దినము.... మీ హృదయంలో ఏనాడు ప్రేమతత్త్వం పుడుతుందో ఆరోజే నా జన్మదినం.... ఏనాడు మీరందరూ శరీర బంధమునుండి విముక్తులై అంతరాంతరాళాల్లో ఉన్న భగవంతునిమీద మీకు ఆసక్తి జనించునో ఆనాడే నా పుట్టిన దినము. ఎందుచేత? అప్పటినుండి నేను మీ వెంటనే, మీ లోపలే మీకు దారి చూపుతూ మిమ్ములను కాపాడుతూ ఉంటాను. ఏ దినము మీ హృదయాలలో అవతారమూర్తియొక్క సందేశము అంకురించి అభివృద్ధి చెందునో, ఆ దినమే నా జన్మదినము.... మీరు నాతో కలసి పాడుతున్నారు. నాతో మాట్లాడుతున్నారు. మీ కన్నులు, చెవులు, హృదయాలు నా మాటలతో, కార్యకలాపములతో నింపుకుంటున్నారు. మీరు నన్ను దేహధారిగా భావిస్తున్నప్పటికీ, నేను కేవలము ఈ పంచభూతములతో కూడిన భౌతిక శరీరము కాదు. ఈ దేహమునకు పుట్టిన దినము ఉండవచ్చు కానీ నాకు పుట్టుక లేదు. ... మానవాళికి తమ జన్మ మర్మమును, గమ్యమును తెలియజేయటమే నా అవతరణకు కారణము.

4. అవతరణ అనగా ఏమిటి?

జ: అవతరించుట అనుటలో అర్థమేమి?

జనులపై ప్రీతివాత్సల్యపరతతోడ

దైవంబు దిగి వచ్చు వారి స్థాయికి భువికి

జీవప్రజ్ఞతోబాటుగా దైవప్రజ్ఞ

అవతరణ అనగా క్రిందికి దిగిరావడం. ఎవరు? ఎందుకు? నిరాకార నిర్గుణ పరబ్రహ్మము పైస్థాయి నుండి మానవాకారం ధరించి రావడం. గుణస్వరూపుడైన మానవుని ఉద్ధరించుటకు గుణస్వరూపునిగానే రూపము ధరించి రావలెను. ఆవిధముగా వచ్చిననూ భగవత్ శక్తికి ఏ లోపమూ ఉండదు. యోగశక్తి, క్రియాశక్తి, ఆత్మశక్తుల సమ్మిళితమైన స్వరూపమే అవతారము. .

5. భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి అవతార విశిష్టత ఏమిటి?

జ: అన్ని అవతారములూ దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణలే చేపట్టాయి. ప్రస్తుతం అందరిలో అంతో ఇంతో దుష్టత్వం చేరి ఉంది. ఏవిధంగా అందరినీ శిక్షింప వీలగును? కనుకనే, నేను సంస్కరింపదలిచాను. మీ మిత్రునిగా, శ్రేయోభిలాషిగా మీకు సహాయము చేస్తూ, సలహాలను అందిస్తూ, ఆదేశించి, అభిశంసించి, సన్మార్గమును అనుసరింపజేసి, సూటియైన బాటలో గమ్యస్థానం చేరుకునేటట్లు చేస్తాను. ఈ సంస్కరణ మీకు తెలియకుండా కాక మీ సహకారంతోనే సాధిస్తాను.

6. సంస్కరణ అనగా నేమి?

జ: మానవునిలో శేషించియున్న పశుత్వమును నిర్మూలించి, మానవత్వమును పోషించి, దివ్యత్వానుభూతికి (సాక్షాత్కారమునకు) అర్హతను అందించుట.

7. ఆ సంస్కరణ ఎట్టిది?

జ: చమత్కార్, సంస్కార్, పరోపకార్, సాక్షాత్కార్ - ఇవి నాలుగు సోపానములు. మొదట నా లీలను, మహిమలను ప్రకటించి, అందరినీ ఆకర్షిస్తాను. ఇదే చమత్కారము. ఆకర్షితులైనవారు నేను మహిమాన్వితుడనని గుర్తించి, నేను చెప్పినట్లు చేస్తారు. వారిచేత సాధనలు చేయిస్తాను. మానవతావిలువల ఆచరణావశ్యకతను ప్రబోధిస్తాను. ఇదే సంస్కార్. ఆ తరువాత వారు నిస్వార్థ నిర్మల సేవలో పాల్గొంటారు. అదే పరోపకార్. పరోపకారమనగా నేమి? పరమునకు సమీపముగా కొనిపోయే చర్యలు. అదే సేవ. ఈ సేవవలననే నరుడు నారాయణుడు కాగలడు. సంస్కారమే నరుని నారాయణునిగా చేస్తుంది. ఆత్మసాక్షాత్కారమునకు అర్హతను ఈవిధముగా అందిస్తాను.

8. తాము ప్రభవించిన పుట్టపర్తి క్షేత్ర ప్రాశస్త్యమును స్వామి ఏవిధంగా వివరించారు?

జ: పుడమికి సరిమధ్య పుట్టపర్తి యనగ - ఆత్మవిద్య ఇందె అవతరించె
విశ్వమానవకోటి విజ్ఞానమందంగ - విశ్వవిద్యాలయము ఇచట వెలసె
శాంతిసౌఖ్యములను సర్వదేశములందు - వెదజల్లెడి విజ్ఞుడిచట వెలసె
నియతి తప్పని మహానిష్ఠ గల భక్తులు - వేలు లక్షలు కోట్లు వెలసిరిచట
సత్య ధర్మ శాంతులు జగతిని
స్థాపించె భువిలో చక్కగ సాయి ప్రభు
సత్యసాయి భువిని సంపూర్ణ
ప్రేమమూర్తియగుచు పుట్టె మోదమలర

9. 'జననీ జన్మభూమిశ్చ స్వర్గాదపి గరీయసి' ఈ వాక్యమును స్వామి ఏవిధంగా నిరూపించారు?

జ: పూర్వం పుట్టపర్తి ఒక కుగ్రామం. భక్తుల రాకపోకలకు, వసతికి చాలా కష్టంగా ఉండేది. ఆరోజులలో కొంతమంది సంపన్నులైన భక్తులు మద్రాసు, బెంగళూరువంటి మహానగరములనుండి ఎంతో వ్యయప్రయాసలకోర్చి స్వామి సన్నిధికి వచ్చేవారు. వారు ఎన్నో పర్యాయములు స్వామితో బెంగళూరు, మద్రాసు వంటి నగరములలో స్వామి వసతికొరకు పెద్ద మందిరాలు నిర్మిస్తామని, అక్కడకు వచ్చి ఉండమని ఎంతో ప్రార్థించేవారు. కానీ, 1960లో స్వామి ఇలా ప్రకటించారు, “పుట్టపర్తి ఈ దేహానికి జన్మభూమి. ఈ వృక్షం ఎక్కడయితే మొలకెత్తినదో అక్కడే పెరిగి పెద్దదవుతుంది. దీనిని తీసి వేరే ప్రదేశములో నాటటం జరుగదు. నేను ఈ ప్రదేశాన్ని వదలి వెళ్ళను. త్వరలో ఈ పుట్టపర్తి మహాక్షేత్రం అవుతుంది.”

10. సేవనుగురించి తమ జన్మదినోత్సవ సందర్భములలో స్వామి అందించిన సందేశమేమి?

జ: ఆకలితో అలమటిస్తున్నవారికి ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధలు చేయకండి.
ఆకొన్నవారికి ఏది దైవస్వరూపము? అన్నమే. కనుక, ఆహారమును ఇవ్వండి.
దాహార్తులకు ఏది భగవత్స్వరూపము? నీరు. కనుక, నీరు అందించండి.
ఒంటి నిండా బట్టలు లేనివారికి ఏది దైవస్వరూపము? వస్త్రములే. కనుక, వస్త్రములివ్వండి.
వ్యాధిగ్రస్తులకు, రోగులకు ఏది దైవస్వరూపము? మందులే. కనుక, ఊరటనిచ్చే ఔషధముల నివ్వండి.
ఈ సహాయములన్నింటినీ మీలో మీరే కలసిమెలసి చేయండి. భగవంతుడైన శ్రీమన్నారాయణునికి మీ సేవలు అవసరం లేదు. దరిద్ర నారాయణులకే అవసరం. ఆరోగ్యానికి 'హార్టు' ప్రధానం. విద్య 'హెడ్'కు అవసరం. దేహమునకు 'పుడ్' అవసరం. కనుక, ఈ మూడింటి పోషణను ఉచితంగా అందించే ప్రయత్నం చేయండి.
శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థ ఎంతో పవిత్రమైన ఉద్దేశ్యముతో, లక్ష్యంతో స్థాపించబడింది. 'సర్వజన సేవే సర్వేశ్వర సేవ' అని గుర్తించాలి. సేవలననే దైవానుగ్రహమును పొందగలరు. సాయికి, సాయిసంస్థలవారికి గల సంబంధము విడదీయరానిది.
అహల్యవంటి రాయి, రామపాదమువంటి పాదము, రెండూ చేరినప్పుడే శాపవిమోచనం. అట్లే, సత్యసాయి వంటి ప్రభువు, సాయిభక్తులవంటి సేవకులు ఉన్నచోట ఎట్టి కష్టమునైనా నివారణ చేయవచ్చు. మన ఇరువురి సంబంధం విడదీయరానిది. దీనిని ధృఢం చేసుకొని సేవలో ప్రవేశించాలి.

11. స్వామి అందించిన ఆశీస్సులు ఏమిటి?

జ: అనిశంబు నత్యంత అనురాగ భోగాను - రక్తులై సుజ్ఞానాసక్తులగుచు
స్వపర భేదము వీడి సర్వజనులందు - సమభావము జూపు సరసులగుచు
కష్ట జీవులందు కరుణ జూపించుచు - తగిన సాయము చేయు దాతలగుచు
దాంపత్య ధర్మతత్త్వ విలాసులై - పరుల కాదర్శ సద్భావులగుచు
జగతి సత్పీర్తి గాంచి శ్రీ సాయికృపతో
సాటి మానవులందెపుడు మేటి యగుచు
నిత్యమును ధర్మజిజ్ఞాస నిరతులగుచు
ఉత్తమోత్తమ వ్యక్తులై యుండ్రు గాక!

12. స్వామి కోరే జన్మదిన కానుక ఏమిటి?

జ: ఈ పుట్టిన రోజున స్వామికి ఇవ్వవలసిన కానుకను గురించి మీరాలోచించాలి. తోటి మానవులను ప్రేమించి, వారి బాధలలో భాగం వహించి వారికి సేవలందించినప్పుడే స్వామికి మీరు సరియైన కానుకలిచ్చినట్లవుతుంది. నేను మీనుండి దేనినీ ఆశించటం లేదు, అడగటం లేదు. ప్రేమను పెంచుకోండి. చాలామంది నాకు, 'హ్యాపీ బర్త్ డే' అని చెబుతున్నారు. నేను విచారంగా ఉన్న క్షణం లేదు. నాకు అనంతమైన ఆనందం ఉన్నది. కనుక, హ్యాపీగా లేనివారికి సంతోషాన్నివ్వండి. స్వామి సైన్యంలో మంచి ధీరులైన, సుశిక్షితులైన యోధులుగా మారి జయభేరి మ్రోగించండి. రామకృష్ణాద్యవతార సమయంలో బ్రతికియుండియు అవతార రహస్యాన్ని తెలియలేక, వారిని పూజించక జీవితాన్ని గడిపినవాళ్ళకన్న మీ అదృష్టం ఎంతో గొప్పది. భగవంతుడనే భావంతో మీరు దర్శన, స్పర్శన, సంభాషణ అవకాశములను పోగొట్టుకొనకుండా ఆ భావంతో పూజిస్తున్నారు కదా! అది మీ భాగ్య విశేషమే.

(భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్యోపన్యాసాలనుండి సంకలితము) ❖

విశ్వాసమే భక్తికి శ్వాస

ఆ

ఆర్.జె. రత్నాకర్, శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ బ్రస్టు సభ్యులు

ఋ

నిత్యనూతనమైన నవంబరు నెల వచ్చేసింది. శ్రీ సత్యసాయి భగవానుని 94వ జయంతి మహోత్సవాలు సాయి భక్తులందరినీ ఆనందోత్సాహాలతో నింపి, ఆర్దిని పెంచి, స్వామి స్మరణలో ముంచెత్తే పరమ పవిత్రమైన సమయమిది.

పుడమియందు అవతార ఆవిర్భావమే ఒక మహత్తర ఘట్టము. స్వామియొక్క అవతారోద్యమమే మానవాళికి ఒక మహావరం. కోట్లాది భక్తులకి, “నేనున్నాను” అని గుండెల నిండా భరోసా నింపినటువంటి ఆ ప్రేమమూర్తి చూపిన మార్గంలో పయనిస్తూ తరిస్తున్న భక్తులు నిజంగా ధన్యులు.

వేల సంవత్సరాలకొకసారి ఉద్భవించే అవతార పురుషునికి సమకాలీనులం కావడమే మనం చేసుకున్న జన్మజన్మల సుకృతం. అవతారాలగురించి జనులు విన్నారు, చదివారుగానీ, అవతారపురుషుని ప్రత్యక్షంగా దర్శించి, స్పృశించి, వారితో సంభాషించే మహద్భాగ్యము ఈ యుగంలో సాయి భక్తులకు మాత్రమే కలిగింది. భగవత్తత్వమనేది ఆదిమధ్యాంతరహితమని, సర్వవ్యాపకమని, సర్వశక్తిమయమని, స్వామి తాము సశరీరులై ఉన్నప్పటికంటే ఇప్పుడు మరింత ఎక్కువగా మనకు చూపుతున్న నిదర్శనాలను బట్టి, స్వామి మన మధ్యనే, మన హృదయాంతరాళాల్లో కొలువై ఉన్నారనడంలో ఎలాంటి సందేహమూ లేదు.

దైవము అనేటటువంటిది ఒక విశ్వాసము. ఆ విశ్వాసాన్ని మన హృదయాల్లో నింపగలిగేది ఒక్క దైవానుగ్రహమే! స్వామి శరీరధారులై ఉన్నప్పుడు వారిని విశ్వసించనివారిని మనమెఱుగుదుము. వారి మహా సమాధి అనంతరం, వారి పాదపద్మములచెంత చేరి, వారిని గుండెల్లో నింపుకొని, వారు చూపిన మార్గంలో

నడవటానికి సమాయత్తమవుతున్న భక్తవరేణ్యులను కూడా మనము చూస్తున్నాము. ప్రశాంతినిలయాన్ని మునుపెన్నడూ చూడనివారు, స్వామివారిని ప్రత్యక్షంగా దర్శించుకోనివారు ఈనాడు తండోపతండాలుగా ప్రశాంతినిలయానికి చేరుతున్న అద్భుత దృశ్యాన్ని ఆశ్చర్యంగా చూడవలసిందే తప్ప దానిగురించి తార్కిక విశ్లేషణ జరుపడానికి వీలుకాదు. స్వామి ఎవరిని ఎలా తమ సన్నిధికి రప్పించుకుంటారనేది ఆయా భక్తులకు స్వామితో కలిగిన సంబంధ బాంధవ్యాన్ని అనుసరించే జరుగుతుంది.

ఒకసారి స్వామివారు ఒక భక్తుణ్ణి దర్శనం లైన్లలో చూసి, “ఎందుకు ఇప్పుడు వచ్చావు? ఆఫీసు ఉంది కదా!” అన్నారట.

“స్వామీ! మీయెడల నాకు గల అమితమైన భక్తి, ప్రేమల కారణంగా మిమ్మల్ని చూడాలనిపించి వచ్చాను” అన్నాడా భక్తుడు.

దానికి బదులుగా స్వామి, “ఎందుకు నీకు స్వామి అంటే అంత ప్రేమ?” అని అడిగారు.

అందుకు ఆ భక్తుడు, “స్వామీ, నా కుమార్తె తీవ్రంగా జబ్బుపడి మరణించటానికి సిద్ధంగా ఉన్న సమయంలో మీరు కాపాడి ఆమెకు స్వస్థత చేకూర్చారు. అందుకే అప్పటినుంచి మీపైన అమితమైన ప్రేమను పెంచుకున్నాను” అన్నాడు.

అప్పుడు స్వామి అదే వరుసలో చివర కూర్చున్న మరొక భక్తుణ్ణి తమ దగ్గరికి పిలిచి, “ఏమి వచ్చావు?” అని అడిగారు.

అప్పుడా భక్తుడు నెమ్మదిగా, “పోయిన వారమే నా కుమార్తె మరణించింది స్వామీ! మిమ్మల్ని దర్శించి మనసు కుదుటపరచుకోవాలని వచ్చాను” అని గద్గదస్వరంతో విన్నవించాడు.

ఈ సంభాషణ వింటున్న అక్కడి భక్తులంతా ఉద్విగ్నతకు లోనయ్యారు.

భక్తికి కొలమానం అనేది లేదు. ఇట్టిది, అట్టిది అని నిర్ణయించటానికి వీలుకాదు. ఎవరెవరి విశ్వాసాన్ని బట్టి వారు భగవంతుని చెంతకు చేరుతుంటారు.

తన బిడ్డకి ప్రాణభిక్ష పెట్టారని స్వామిని చూడాలనిపించింది ఒకరికి; తన బిడ్డని కోల్పోయిన ఆ దుఃఖనమయంలో స్వామిని చూడాలనిపించింది మరొకరికి. మరి స్వామిపట్ల ఎవరికి ఎక్కువ ప్రేమ ఉన్నట్లు? నా ఉద్దేశ్యంలో, స్వామిపట్ల మనకున్న ప్రేమ కంటే మనపట్ల స్వామికే ఎక్కువ ప్రేమ. కష్టంలోనైనా సుఖంలోనైనా వారి పాదాల చెంతకు చేరాలని, వారిని దర్శించుకోవాలని మన మనసులో పుట్టే ఆ బలమైన కోరికకు కారణం స్వామికి మనపై గల నిశ్చలమైన, నిర్మలమైన, నిస్వార్థమైన ప్రేమయే!

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న భక్తులందరూ స్వామిని కోరుకునేది ఆ ప్రేమకోసమే! అయస్కాంతమువైపు ఇనుపముక్కలు ఆకర్షింపబడినట్లు భక్తులందరూ స్వామిపట్ల ఆకర్షితులవుతున్నారంటే కారణం ఆ అవ్యాజమైన ప్రేమయే! ఆ ప్రేమ లౌకికమైన విద్యా పాండిత్యములనుకానీ, అధికార హోదాలనుకానీ, ఆస్తి అంతస్తులనుకానీ చూడదు. ఎక్కడ అర్థి ఉంటుందో, ఎక్కడ విశ్వాసం ఉంటుందో అక్కడ ఆ ప్రేమ ప్రకటిత మవుతుంది.

ఈమధ్యనే నేను తమిళనాడులో పర్యటించడం జరిగింది. మదురై జిల్లాలోని ఒక మారుమూల కుగ్రామం అంగప్పన్కోట్టం. సాయిసంస్థ పదాధికారులు ఆ గ్రామానికి నన్ను తీసుకువెళ్ళడంకోసం నా అనుమతిని కోరారు. “తప్పక వెళదాం. ప్రత్యేకంగా అనుమతి అడగటం దేనికి?” అన్నాను. అదొక మారుమూల కుగ్రామమని, ఆ గ్రామం చేరుకోవటానికి సరియైన రోడ్డు సౌకర్యం లేదని వాళ్ళు చెప్పగా, “అక్కడ స్వామి భక్తులంటే చాలు, వెళదాం” అంటూ బయల్దేరాను. పంటపొలాల మధ్య ఇరుకైన దారిలో ప్రయాణిస్తూ ఆ గ్రామం చేరుకున్నాము.

పట్టుమని యాభై ఇళ్ళుకూడా లేవు. అయితే, స్వామి లేని ఇల్లు కూడా లేదు! ఇప్పటికీ ఆ గ్రామానికి బస్సు సౌకర్యం లేదు. బస్సెక్కి మరోచోటికి ప్రయాణించాలంటే ఆ గ్రామస్థులు కొన్ని కిలోమీటర్ల దూరం నడవాల్సిందే!. అయితేనేం, వాళ్ళ హృదయం నిండా స్వామి ఉన్నారు. వాళ్ళ గ్రామదేవత పేరు ‘సత్యసాయి ముత్తుమారియమ్మ’ అని తెలుసుకొని ఆశ్చర్యపోయాను. ప్రశాంతిసేవలకు తమిళనాడు నుండి వచ్చే సేవాదళ్ బృందంలో ఆ గ్రామం నుండి ప్రతిసారి కొందరైనా రాకుండా ఉండరు. అలాంటి మారుమూల కుగ్రామాన్నికూడా స్వామి ప్రేమ తాకింది; వాళ్ళ గుండెల్ని భక్తివిశ్వాసాలతో నింపింది. నేను అక్కడ ఉన్నంతసేపూ వారి ‘సాయిప్రేమలో’ మైమరచిపోయాను. స్వామి ఎప్పుడూ, “నాకు కావలసింది సంఖ్య కాదు, నాణ్యత. నేను కోరేది క్వాంటిటీ కాదు, క్వాలిటీ” అని చెబుతూ ఉండేవారు. ఆ గ్రామస్థుల భక్తి ప్రేమలను

చూసినప్పుడు నాకు ఆ మాటలే మరీమరీ గుర్తుకు వచ్చాయి. భానుదీ కిరణాలైనా చొరబడని ప్రదేశమంటూ ఉండవచ్చునేమో కానీ, సాయి భగవానుని ప్రేమకిరణాలు ప్రసరించని ప్రదేశమంటూ ఈ భువిలో లేదని మరోమారు ఋజువైంది.

ఇటీవల అక్టోబరు మాసంలో కర్ణాటక రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచి మూడువేల పైచిలుకు భక్తులు పరమ పవిత్రమైన పర్తియాత్ర నిమిత్తం విచ్చేశారు. అందులో రెండువేలమంది సాయి యువత మోటారు బైకులపైన కర్ణాటక రాష్ట్రం నలుమూలలనుండి 36 గంటలు ప్రయాణం చేసి ప్రశాంతినిలయం చేరుకున్నారు. వెయ్యి మోటారు బైకులపైన వచ్చిన ఆ యువతను సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రి దగ్గర 'రిసీవ్' చేసుకున్నాము. మంగళవాద్యాలు, కళాప్రదర్శనల నడుమ, మహిళా భక్తులు పూర్ణకుంభము చేతబట్టి, సాయిగాయత్రి పరిస్తూ, భజనలు సల్పుతూ ముందు నడువగా, కర్ణాటక భక్తులందరూ కలసి గొప్ప ఉత్సాహంతో, ఊరేగింపుగా ప్రశాంతినిలయం చేరుకున్నప్పుడు, పుట్టపర్తి అంతా పండుగ వాతావరణం సంతరించుకుంది. కర్ణాటక సాయి యువత కనబరచిన భక్తిశ్రద్ధలు అందరినీ మంత్రముగ్ధుల్ని చేశాయి.

మరుసటిరోజు పూర్ణచంద్ర ఆడిటోరియంలో కర్ణాటక భక్తులను, సాయి యువతను ఉద్దేశించి నేను ప్రసంగిస్తూ, స్వామి దేహధారులై ఉన్నప్పుడు వారిని దర్శించుకోనివారు మీలో ఎంతమంది ఉన్నారని అడుగగా, సగంమందికి పైగా చేతులెత్తారు. మీలో మొదటిసారి ప్రశాంతినిలయం వస్తున్నవారు ఎంతమంది అని అడిగినప్పుడు దాదాపు అదే సంఖ్యలో చేతులెత్తారు. దీనినిబట్టి సాయి అవతార దివ్యోద్యమం ఎంత వేగవంతంగా విస్తరిస్తున్నదో మనం ఊహించవచ్చు. పాదనమస్కారాలు లేవు, ఉత్తరాలిచ్చే అవకాశం లేదు, సంభాషణ భాగ్యం లేదు, ఇంటర్వ్యూల ప్రసక్తి లేదు. అయినా ఇంతమంది ప్రశాంతినిలయం ఎందుకు వస్తున్నారు? ఎలా వస్తున్నారు? ఇది స్వామి ప్రేమాకర్షణశక్తి కాక మరేమిటి?! స్వామి ఇక్కడే కొలువై ఉన్నారనడానికి ఇంతకన్నా నిదర్శనం ఏమి కావాలి?!

అలనాడు ప్రహ్లాదునికి శ్రీహరి అగుపించినా, భక్త మార్కండేయుని పరమేశ్వరుడు కాపాడినా, విభీషణుని శ్రీరాముడు అక్కున చేర్చుకున్నా... దీనికంతటికీ కారణం ఆ పరమ భక్తులకు గల అచంచలమైన విశ్వాసమే. నరసింహావతార ఆవిర్భావానికి పూర్వం ప్రహ్లాదుడు శ్రీహరిని ఏనాడూ చూసి ఎఱుగడు. తాను ఆలింగనం చేసుకున్న లింగం నుండి శివుడు ఉద్భవించక పూర్వం మార్కండేయుడు శివుని దర్శించిన దాఖలాలు లేవు. నిరంతర రామచింతనాతత్పరుడై రాముని సన్నిధికి చేరుకొనక పూర్వం విభీషణుడు ఏనాడూ రాముని కలిసింది లేదు. వాళ్ళకి భగవంతునిపట్ల గల ప్రగాఢ విశ్వాసమే వారిని భగవదనుగ్రహానికి పాత్రులను చేసింది. మన పురాణేతిహాసాలలో భక్తులగురించి మాట్లాడుకునేటప్పుడు వీరి ప్రస్తావన లేకుండా మాట్లాడుకోవడానికి వీలుకాదు. స్ఫూర్తిదాయకమైన వారి ఆదర్శంవల్లనే భారతీయసంస్కృతిలో మన నిత్య జీవితంలో దైవారాధన అనేది అంతర్భాగమైంది.

“నమ్మక చెడినవారలున్నారుకానీ నమ్మి చెడినట్టివారు లేరు, లేరు, లేరు” అని స్వామి పలుమార్లు నొక్కి చెప్పారు. ఈ జగత్తంతా నమ్మకంపై ఆధారపడి నడుస్తోంది. దైవరు ఎవరో తెలియకపోయినా అతను మనల్ని సురక్షితంగా గమ్యం చేరుస్తాడని విశ్వసించి మనం బస్సుకానీ, ట్రైను కానీ ఎక్కి ప్రయాణం సల్పుతున్నాము. ఎవరో తెలియని వంటవాడిని నమ్మి, భోజనశాలకు వెళ్ళి అతను వండిన పదార్థాలను తృప్తిగా భుజిస్తున్నాము. ఈరీతిగా, నిత్య జీవితంలో మనం చేసే ప్రతి పనీ నమ్మకంతోనే ముడిపడి ఉంది. అది లేకపోతే ఈ లోకంలో మనుగడ సాగించ లేము. మనుషుల్ని ఇంతగా నమ్మే మనము భగవంతుని మాత్రం ఎందుకు నమ్మకూడదు?! నిజంగా పరిపూర్ణమైన ప్రేమతో భగవంతుణ్ణి విశ్వసిస్తే, ఆ భగవంతుడే మన జీవనయానాన్ని సజావుగా సాగింపజేసి, సుఖసంతోషాలతో నింపి, మనల్ని గమ్యం చేరుస్తాడు. పెంచుకోవలసింది విశ్వాసమొక్కటే! అటువంటి ప్రగాఢమైన విశ్వాసాన్ని అందరి గుండెల్లో నింపాలని స్వామిని ప్రార్థిస్తూ....

“నమస్త లోకాః సుఖినో భవంతు” ❖

మాయ తెర తొలగిన వేళ....

కామిశెట్టి శ్రీనివాసులు

“రండి, పరీక్షించండి, దివ్యానుభవం పొందండి, ఆ తరువాతే విశ్వసించండి” అని స్వామి అనేవారు. అయితే, కామిశెట్టి శ్రీనివాసులుగారు పుట్టపర్తికి రావాలని, స్వామిని దర్శించుకోవాలని కలలోకూడా అనుకోలేదు. ఆయనను పుత్రవాత్సల్యంతో ఆదరించిన భక్తిసంగీత సమ్రాజ్ఞి ఎమ్.ఎస్. సుబ్బలక్ష్మిగారు మాత్రం, స్వామి ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడల్లా ఆయన కనబరచే నిరాసక్తతను చూసి, “చూస్తూ ఉండు, ఏదో ఒకరోజు స్వామి నిన్ను పుట్టపర్తికి లాక్కుంటారు” అనేవారు. ఆ మహాభక్తురాలి మాట పొల్లుపోతుందా?! ఆయన తన విధినిర్వహణలో భాగంగా పుట్టపర్తిలో అడుగుపెట్టక తప్పలేదు. ఎంతటివారైనా ఒకసారి స్వామి సన్నిధికి వస్తే వారి దివ్యప్రేమపాశానికి వశులై పరవశులై పరమానందభరితులవుతారని వర్ణిస్తూ ఒకానొక సందర్భంలో భారతీయ విద్యాభవన్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులైన డా॥ కె.ఎమ్. మున్నీగారు, "they came, they saw, they were conquered" - ‘దే కేమ్, దే సా, దే వర్ కాన్ కర్డ్’ (వాళ్ళు వచ్చారు, చూశారు, హృదయాలను అర్పించుకున్నారు) అన్నారు. స్వామి సన్నిధిలో శ్రీనివాసులుగారికి కలిగిన భక్తిపారవశ్యంకూడా అలాంటిదే! వారికి కలిగిన దివ్యానుభవం వారి మాటల్లోనే....

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం కాలేజిలో పాఠాలు చెప్పే మాస్టరుగా 1964లో నా ఉద్యోగ జీవితం ప్రారంభమైంది. 1974 నుండి దేవస్థానం యాజమాన్యం అన్నమయ్య సంకీర్తన ప్రచార కార్యక్రమాల్లో నన్ను ఉపయోగించుకొన్నారు.

1978 డిసెంబరులో ఒకరోజు అప్పటి తి.తి.దే. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు శ్రీ పి.వి.ఆర్.కె. ప్రసాద్ గారు నన్ను తన ఛేంబర్ లోకి పిలిపించి, శ్రీమతి ఎమ్. ఎస్. సుబ్బలక్ష్మిగారితో అన్నమయ్య పాటలు పాడించాలనే నిర్ణయం తెలిపినారు. అప్పుడే నాకు అన్నమాచార్య ప్రాజెక్టు డైరెక్టరుగా ప్రవేశం ఏర్పడింది.

తిరుపతి నుండి కారులో చెన్నైకి అన్నమయ్య గ్రంథాల రాశితో వెళ్ళేవాడిని. శ్రీమతి ఎమ్.ఎస్. సుబ్బలక్ష్మి, శ్రీ సదాశివంగార్లు నన్ను పుత్రవాత్సల్యంతో ఆదరించారు. నేను వెళ్ళేసరికి అమ్మ నోటు పుస్తకం, పెన్నుతో సిద్ధంగా ఉండేది. తెలుగు పాటలు నేర్పించేటప్పుడు ఒక్కొక్కరోజు గంటల తరబడి కూర్చోనేది. అంత పెద్ద విద్వాంసురాలు అంత వినయంగా ఒదిగి కూర్చోని వ్రాసుకుంటూ మననం చేసుకోవడం నాకెంతో ఆశ్చర్యం కలిగించేది. నేను ఎంపిక

చేసిన 30 పాటలు అమ్మ సదాశివంగారు స్వయంగా విని అంగీకరించిన తరువాత ఆ పాటలన్నీ అమ్మ అర్థం చేసుకుని, ఉచ్చారణ తెలుసుకొని, కంఠస్థం చేసి, రాగ భావ తాళాల సౌహృదంతో అనితర సాధ్యంగా ఆలపించి, అన్నమయ్య సంకీర్తన గానానికి సంప్రదాయాన్ని నెలకొల్పింది. అన్నమయ్య పాటకు బాట వేసి ప్రామాణికతను సంతరించినది. అన్నమయ్య సంకీర్తనకు ప్రాణప్రతిష్ఠ చేసిన ఆ భక్తిసంగీత సమ్రాజ్ఞికి కళాప్రపంచ మంతా ఋణపడి ఉన్నది.

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారంటే అమ్మకు ఎనలేని భక్తి. వారు సాక్షాత్తు శ్రీకృష్ణ పరమాత్మే అనేది. కానీ, నేను ఆ రోజుల్లో బాబావారంటే కొంత నిరాసక్తిని ప్రదర్శించేవాడిని. స్వామిగురించి మా మధ్య కొంత వాదం కూడ సాగేది. అమ్మ అన్నది, “యు విల్ సీ డట్ వన్ డే బాబా విల్ డ్రాగ్ యు టు పుట్టపర్తి.” (చూస్తూ ఉండు, ఏదో ఒకనాడు బాబా నిన్ను పుట్టపర్తికి లాక్కుంటారు). అమ్మా, అదొక్కటి నాకిష్టం లేదనేవాడిని. నాకు అంతటా వేంకటాచలపతే అని నా భావాన్ని తెలిపేవాడిని.

ఇంతలో అనుకున్నంతా జరిగింది. అమ్మ పాడిన ‘శ్రీ వేంకటేశ్వర పంచరత్నమాల’ మొదటి ఎల్.పి. రికార్డు పుట్టపర్తి, చెన్నై నగరాలలో ఆవిష్కరించాలని అధికారుల నిర్ణయం. శ్రీ పి.వి.ఆర్.కె. ప్రసాద్ గారు ఆ కార్యక్రమాలు నన్ను చూసుకొమ్మని ‘ఆర్డర్’ వేశారు.

అమ్మ అన్నది, “సీ, డిడ్ ఐ నాట్ టెల్ యు, యు ఆర్ కమింగ్ టు పుట్టపర్తి” (చూడు, నేను చెప్పాను కదా, నువ్వు పుట్టపర్తికి వస్తున్నావు)

అధికారికంగా నేను తప్పించుకొనేది ఏముంది!

అమ్మతోపాటే పుట్టపర్తికి బయలుదేరినాను. భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దర్శనమయింది. సదాశివంగారు నన్ను పరిచయం చేశారు. బాబా ‘తెరియుమే’ అన్నారు. అప్పటికింకా నాకు జ్ఞానోదయం కాలేదు. అయిష్టంగానే అందరితోపాటు వారికి పాదాభివందనం చేసినాను.

మరుసటిరోజు సాయంకాలం కార్యక్రమం.

ఉదయం ఒంటరిగా ప్రశాంతినిలయమంతా తిరిగినాను. అంతటా నిశృంఖలం. భక్తులు ఎవరి పాటికి వాళ్ళు తిరుగుతున్నారు. “ద్వేషించడానికి ఏమీ లేదు” అన్నది నాకు కలిగిన ఆలోచన.

మళ్ళీ బాబావారి దర్శనానికి వెళ్ళాము. అమ్మ, సదాశివంగారు, పి.వి.ఆర్.కె. ప్రసాద్ గారు అందరూ ఉన్నారు. బాబా మాకు ఏకాంత గోష్టికి అవకాశం కలిగించినారు. చిన్నగదిలో ఒక సింహాసనంమీద స్వామి కూర్చున్నారు. నాకు చోటు లేక నిల్చున్నాను.

“ఇక్కడికి రా బంగారూ” అని స్వామి తమ ప్రక్కనే క్రింద చోటు కల్పించినారు.

అమ్మనుద్దేశించి ‘పంచరత్నమాల చేస్తున్నావు, నీకు నవరత్నమాల’ అంటూ బాబా దానిని గాలిలోనే సృజించినారు. సదాశివంగారితో అమ్మకు అలంకరింపజేసినారు.

“వేదాంత చర్చ చేయండి, గోష్టి చేయండి” అంటున్నారు బాబా. పెద్దవాళ్ళంతా మిన్నకున్నారు. నాకు

స్వామి సన్నిధిలో శ్రీమతి ఎమ్.ఎస్. సుబ్బలక్ష్మి

మాట్లాడాలని ఉంది. కానీ, అధిక ప్రసంగమవుతుందేమో నని ఊరకున్నాను.

బాబా “మాట్లాడు బంగారూ” అన్నారు.

అమ్మ నావైపు ప్రోత్సాహకరంగా చూసింది.

ప్రసాద్ గారు సైగ చేసినారు.

స్వామితో తొలిసారిగా ముచ్చటించాను.

(అన్నమయ్య పాటలో సందేహం వ్యక్తం చేసినాను)

నేను: స్వామీ! ‘దిబ్బలు వెట్టుచు తేలివదిదివో’ అనే పాటలో ‘పాలు నీరు వేర్పరచి పాలలో ఓలలాడెనిదె ఒక హంస’ అంటారు. పాలు పుణ్యము, నీరు పాపము. భగవంతుని సృష్టిలో పుణ్యపాపములున్నవి కానీ దేవునికి పుణ్యమే ఇష్టం. ‘పుణ్యపాపే విధూయ’ అని ఉపనిషద్వాక్యం.

(ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని విన్న స్వామి నవ్వి అన్నారు)

బాబా: నేనట్లా అనుకోను బంగారూ! అక్కడ నిత్యం పాలు, అనిత్యం నీరు. భగవంతుడు నిత్యంలోనే సంచరిస్తాడు.

ఎంత మంచి వ్యాఖ్యానం! నా సందేహాలు పటాపంచలైనవి.

అమ్మనడిగారు బాబా, “నీ వయస్సు ఎంత?”

అమ్మ ‘63’ అని చెప్పింది.

“కాదు, 36 కదా” అన్నారు బాబా.

బాబా అందరినీ ఆశీర్వదించారు.

సాయంకాలం ఎల్.పి. రికార్డు ఆవిష్కరణ. పంచరత్నమాలలో తొలి రికార్డు. బాబా అందరికీ లడ్డూలు పంచివారు స్వహస్తాలతో. ఆరోజు అమ్మ పుట్టినరోజు కూడ.

అమ్మ పాటకు కూర్చున్నది.

బాబా సింహాసనం క్రింద కూర్చున్నారు.

నన్ను చూసి, ‘రా బంగారూ, మాట్లాడు’ అన్నారు.

అన్నమయ్యగురించి, ప్రాజెక్టుగురించి ఐదు నిమిషాలు మాట్లాడాను.

‘ఇంకా మాట్లాడు’ అన్నారు.

మరో ఐదు నిమిషాలు అమ్మ పాడే పాటల సారాంశము వివరించాను.

బాబా నా వీపు నిమిరి ఆశీర్వదించినారు.

అమ్మ ‘ఎంతమాత్రమున ఎవ్వరు తలచిన’ పాట పాడుతూ ఉంటే, బాబా తన్మయత్వంతో గాలిలో చేతులు త్రిప్పుతూ నిద్రమించినారు.

అమ్మ నా కళ్ళకు కప్పిన అజ్ఞానాన్ని తొలగించింది.

బాబా తమ పరిపూర్ణమైన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించినారు.

అప్రతర్కికంగా నా మదిలో ఒక గీతం మెదలింది.

“ఏమని పొగడుదు శ్రీసాయి

ఆమని సొగసుల సత్యసాయి

ఎంత మధురమా చిరు దరహాసము

ఎంత లలితమా సుందర వదనము

కమ్ముకున్న అజ్ఞానపు తెరలు తొలగెను నేడు
నమ్ముకున్న ఈ దీనుని వీడకు మేనాడు
అడుగడుగున అలముకొన్న
ప్రశాంతినిలయము నీవు
అణువణువున తొంగిచూచు
అశాంతిని బాపుము స్వామీ”

ఆర్జవత్వంతో వెలువడిన ఆ గీతాన్ని శ్రీ బాబా దివ్యచరణాలకే సమర్పించినాను.

అమ్మ ఎంతో సంతోషించింది.

బాబా దివ్యస్వరూపాన్ని నా మనసు కెక్కించిన అమ్మకు నేను సదా కృతజ్ఞుడను.

తర్వాత సదాశివంగారు, నేను బాబావారిని ఏకాంతంగా కలుసుకున్నాము. బాబా నాకు ప్రత్యేకంగా ఏకాంతాన్ని అనుగ్రహించారు. బాబాకు నాకు మధ్య సాగిన సంభాషణ దేవరహస్యం. బాబా సందేశం మాత్రం నాకు బోధపడింది. “నీవు గొప్ప ఉద్యమాన్ని చేపట్టినావు బంగారూ! నేను నీ ముందుండి నడుపుతాను” అంటూ నా కన్నీళ్ళను తుడిచినారు. బాబా చూపులలో నా కన్నతల్లి మెదలింది.

“నేను భగవంతుడనని చాటడంలో తప్పేముంది! మన అందరిలో భగవంతుడున్నాడు. ఆ భగవంతుని మనం ప్రేమతోనే సాధించేది. ప్రేమ, ప్రేమ. ఈ అనంత సృష్టిని నడిపేది, కాపాడేది ప్రేమ.” బాబా మాటలు అక్షరాల సత్యం.

“ద్వేషించడానికి ఏమీ లేదు, ప్రేమించడానికి చాలా ఉంది.” నాకిది మంత్రోపదేశం. ❖

❖ ఆవేదనే భగవంతుని కరిగించే సాధన ❖

పరమాత్ముని దయకై తీవ్రమైన ఆవేదన కావలెను; అంతే! శిశువు రోదనము చేసిన తల్లి ఆ రోదనము యొక్క రాగమెటువంటిదని పరీక్షించుకొరకు ఆలస్యము చేయదు. పరుగెత్తి వచ్చి యెత్తుకొని ఆనందమిచ్చును. జిజ్ఞాసులై, ఆర్తులై ప్రార్థించిన చాలు. భగవంతునిలో భేదభావము యేమాత్రమూ లేదు. ఆవేదనే పరమాత్ముని సులభముగా కదిలించి కరిగించే ఏకైక సాధన. పరమాత్ముడు భావప్రియుడు, బాహ్యప్రియుడు కాదు.

- బాబా

కరుణాప్రవాహం

❖ వి.ఎస్.ఆర్. మూర్తి ❖

ఆకాశం నుండి వానచుక్క అవనీతలానికి చేరబోయే కొన్ని క్షణాల ముందు బావిలోనో, చెరువులోనో, చెలమలోనో, కాలువలోనో, నదిలోనో పడుతున్నప్పుడే దాని గమ్యం స్థిరమౌతుంది. బావిలో చెరువులో, చెలమలో పడినప్పుడు, దాని పరిధి పరిమితం! అదే నదిలో పడితే దాని ప్రయాణం, ప్రస్థానమౌతుంది.

నది, తన పయనాన్ని నెమ్మదిగా ప్రారంభించి, పల్లం వైపు పారుతూ వేగ ఆవేగాలను అందుకుంటూ, రాళ్ళనూ, ముళ్ళపొదళ్ళను దాటుతూ, నేలను తాకి ప్రవహిస్తూ, తను పారుతున్న దారిని శుభ్రం చేస్తూ, తనను తాను శుభ్రపరచుకుంటూ కడగా సాగర సంగమం చేస్తుంది. ఇది ప్రస్థానం! బిందువుగా ప్రారంభమై సింధువులో కలసి లీనమై, లయమై, తన అస్తిత్వాన్ని, వ్యక్తిత్వాన్ని, ఉనికిని, స్వభావాన్ని, గుణాన్నీ విదుల్చుకుని, వదుల్చుకుని, మహాసాగరమై నిలకడ చెందటం ఒక అద్భుత యోగం!

దేనిని చూస్తే ఇక చూడవలసినది లేదో, దేనిని కలిస్తే ఆపై ఇక కలవటం అంటూ లేదో అదే పూర్ణయోగం! ఈ యోగం, నదిలో వడ్డ బిందువు మాత్రమే పొందగల సౌభాగ్యం! మనిషి విషయంలోనూ జరిగేదీ, జరగవలసిందీ ఇదే! ఒక 12 సంవత్సరాల వయసున్న బాలుడి విషయంలో ఇదే జరిగితే, అది అసలు అద్భుతం! ఆ బాలుడిని నేనే! అదే అనుగ్రహం, జీవన సాఫల్యం!!

1962లో ఆంధ్రప్రభలో ఒక చిన్న న్యూస్ ఐటమ్ ప్రచురితమైంది. “ఎడ్ల బండి మీద సత్యసాయి ఫోటో” ... దాని కింద ఏమి వ్రాశారంటే, ద్వాపరయుగం నాటి శ్రీకృష్ణుడే మళ్ళీ సత్యసాయిబాబాగా వచ్చాడని జనం నమ్ముతున్నారు”, అని! కృష్ణుడేమిటి, యుగం మారిపోయింది, ఆయన సత్యసాయిబాబా అయి రావటం ఏమిటి! అసలు కృష్ణుడిని ఎలాగూ చూడలేదు... కనీసం ఈయనని చూద్దాం అనిపించింది. కానీ ఈయన చేతిలో

ఫ్లాట్, కిరీటాలు ఏమీ లేవు, ఇవన్నీ ఆలోచనలు... చిన్నప్పుడే, అంటే ఆ వయస్సులో ఆ రేషనల్, సైన్టిఫిక్ అప్రోచ్ ఎక్కడో ఉంది మైండ్లో. అదే నన్ను పుట్టపర్తికి తీసుకువెళ్లింది. నా అంతట నేనే బయలుదేరాను. ఒక ఓవల్ టైన్ కలర్డ్ నిక్కర్, వైట్ షర్ట్ వేసుకుని, అటువంటిదే ఇంకో జత సంచీలో పెట్టుకుని, గుంటూరు వచ్చి, అక్కడ నించి ఒక పాసింజర్ ట్రైన్ ఎక్కి, పెనుగొండలో దిగి, అక్కడ నించి బుక్స్ వట్టణం వెళ్ళి కనబడినవాళ్లందరినీ అడుగుతూ... చిత్రావతి ఇసుకపల్లలను దాటుకుని, ప్రశాంతినిలయానికి చేరుకున్నాను. నా మానసిక పరిణతి నన్ను నడిపించింది.

పొద్దున్న పదకొండు గంటలవేళ. అక్కడ ఒక ముప్పయ్యే మంది ఉన్నారు. ఎవరో, “ఆ బ్యాగ్ అక్కడ పెట్టేసి వెళ్లు, బాబాగారు అక్కడే ఉన్నారు” అన్నారు. బాబా కొద్దిగా దూరంగా ఉన్నారు. మంచి ప్రయాణం చేశాను, ఆకలిమీద ఉన్నాను. నిద్ర వస్తోంది. కళ్లు మూసుకున్నాను. కనురెప్ప వాల్చి ఎత్తేలోగా బాబా నా దగ్గరకు వచ్చారు. ఆశ్చర్యపోయాను. ఇంత స్వల్ప వ్యవధిలో ఎలా రాగలిగారు అనుకున్నాను. కళ్లు తెరచి చూసేసరికి నా ఎదురుగా నిల్చుని ఉన్నారు. నేనేమీ మాట్లాడలేదు. కానీ ఫోటోలో ఉన్న ఒక వ్యక్తిని మనం సజీవంగా చూసినప్పుడు, సాకారంగా దర్శనం చేసేటప్పుడు అద్భుతం అనిపిస్తుంది. మనకు తెలియకుండానే ఒక్కసారిగా మనలో తెలియని ఉద్వేగాలు కలుగుతాయి.

కృతయుగంలో పరమాత్మ అనుగ్రహించినది, ప్రత్యక్షదర్శనం. త్రేతలో దైవం వరదానం చేసినది స్పష్టదర్శనం. ద్వాపరలో పరబ్రహ్మము చూపినది స్పష్టాస్పష్ట దర్శనం. కలియుగంలో దైవతము సంకల్పించినది చిత్రదర్శనం.

ప్రత్యక్ష దర్శనం వలన జీవుడికి భగవద్దర్శనానికై వెదుకులాటలేదు. స్పష్టదర్శనంలో రామ, పరశురాముల దర్శనం స్పష్టంగా కట్టెదుట పొడగట్టి ఆనందాన్ని కలిగిస్తుంది. స్పష్టాస్పష్ట దర్శనంలో కృష్ణుడు మానవుడా? మాధవుడా? అన్న మీమాంస మనసును నిలువనీయదు. చిత్ర దర్శనంలో ఆశ్చర్యం, అద్భుతం, ఆహ్లాదం, ఆనందం ఒకే క్షణంలో హృదయాన్ని తాకి జన్మాంతర పుణ్యం పరీపాకమై, లోకలోకాంతర ప్రాణాలు కదలి, మెదలి భగవత్తత్వంతో పెనవేసుకుని స్థిరమౌతుంది. మనస్సు స్థిమితమౌతుంది.

సరిగ్గా ఇంతటి దివ్యానుభవమే స్వామి ప్రథమ దర్శనం అనుభూతిని సిద్ధం చేసింది. నాలుగు యుగాలు పరచుకున్న చతుర్విధ దర్శనం ఏకకాలంలో స్వామి అనుగ్రహించారు. ఇవన్నీ నాలో కలుగుతుండగానే వారు ఒకే ఒక మాట అన్నారు, ‘కాచుకు కూర్చుంటినే’ అని!

ఎంత గొప్ప మాట అది?! రాయలసీమ మాండలికంలో ‘కాచుకు కూర్చుంటినే’ అన్నది ఒక అందమైన వాక్యం. దాని అర్థం ‘నీకోసం ఎదురు చూస్తున్నాను’ అని. కానీ నేను దానిని వెంటనే నా భావనలోకి తర్జుమా చేసుకున్నాను. కాచుకు కూర్చోవటం అంటే ‘నిన్ను కాచుటకు నేను కూర్చుంటినే’ అని! ఇంతలో వారు నన్ను లోపలికి రమ్మన్నారు. వారికి నమస్కరించుకుని వారి వెంట వెళ్ళాను. వరండా మధ్యలో బాబా అందరి మధ్యలో కూర్చున్నారు. అందరినీ ఏం కావాలి అని అడిగారు. ఎవరూ ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఉన్నవాళ్ళంతా కర్ణాటక వాళ్ళు, అనంతపూర్ వాళ్ళు. అందరూ 40, 50 ఏళ్ళు దాటినవాళ్ళు. అందరిలో చిన్నవాడిని నేను. బాబా కూడా చిన్నవారే. అంటే వారికప్పుడు 36 ఏళ్ళు ఉంటాయి. స్వామి అక్కడున్నవారిని ఏం కావాలి, ఏం కావాలి అని అడుగుతూనే ఉన్నారు. కానీ ఎవరూ ఇది కావాలి, అది కావాలని అనటం లేదు. అప్పుడు వారే తమ కుడిచేతిని గాలిలో తిప్పి నన్ను దగ్గరకు పిలిచారు. పిలిచి నా చేతిలో ఏదో ఒక వస్తువు పెట్టారు. అది చాలా వేడిగా ఉంది. ఏమిటి అని చూస్తే అది బ్లాక్ హల్వా!

చేతిలో పెడుతూనే ఏమన్నారంటే ‘ఏం చేస్తావ్’ అని...

ప్రయాణం చేసాచ్చాను, నాకు ఆకలి వేస్తోంది. వయస్సు చిన్నది. తినటానికి ఏదో ఒకటి కావాలి. చేతిలో వేడి హల్వా ఉంది. కానీ నేను, తింటాను అనలేదు. అందరికీ ఇచ్చొస్తాను అన్నాను.

ఆ మాటతో స్వామి ఆనందపడిపోయారు. సరిసరి అన్నారు. అప్పటి వయస్సును బట్టి నా అరచేయి చిన్నది, నేను అందరి దగ్గరకు వెళ్ళాను. అందరూ నా చేతిలో ఉన్న హల్వాను కొంత కొంత తీసుకున్నారు. అంతా అయ్యేసరికి నా చేయి ఖాళీ అయింది. నేనున్నచోటుకి తిరిగి వచ్చి ప్రశాంతంగా కూర్చున్నాను.

అప్పుడు బాబా చాలా దయగా నావైపు చూశారు. ఆ చూపులో ఇమిడిన వాత్సల్యం, ప్రేమ, కరుణ వర్ణనాతీతం. నావైపు చూస్తూనే ‘పాపం’ అన్నారు. అంటే నాకేమీ మిగిలేదు. చేతికి నెయ్యి మాత్రం అంటుకుని ఉంది. అప్పుడు నన్ను దగ్గరకు పిలిచారు... ఈసారి బాబా తమ చేతిని గాలిలో తిప్పలేదు. నా చేతి మునివేళ్ల మీద నెమ్మదిగా తట్టారు. ఆశ్చర్యం! ఎంత హల్వా ఖర్చయ్యిందో అంత హల్వా నా చేతికి వచ్చింది. నమ్మశక్యం కాని అనుభవం!

‘ఇదంతా నీకే’ అన్నారు. అప్పుడే తినమన్నారు. తిని, బయటకు వెళ్ళి చేయి కడుక్కుని మళ్ళీ వచ్చి కూర్చున్నాను. రెండు, మూడు రోజులు బాబా దగ్గరే ఉండటం ఒక దివ్యానుభవం!

ఇంతలో స్వామి చుట్టూ కలయ చూసి ఒకామెని పిలిచారు. “ఈ అబ్బాయిని ఈశ్వరమ్మకు అప్పగించు. మూడు రోజులు ఇక్కడే ఉంటాడు. ఆకులో భోజనం పెట్టమని చెప్పు. ముద్దపప్పు, నెయ్యి, పెరుగుతో మాత్రమే భోజనం ఉండాలి” అంటూ నన్ను ఈశ్వరమ్మగారి దగ్గరికి పంపారు.

స్వామి ఆదేశాన్ని భగవదాదేశంగా ఈశ్వరమ్మగారు స్వీకరించి దానిని సంపూర్ణమైన ప్రేమతో నిర్వహించారు. అదొక అపురూప యోగం! అనుభవైకవేద్యం. ❖

మానస భజరే...

❖ భవనచంద్ర ❖

ఒక మహర్షికి పరమశివుడు పార్వతితో కలిసి వరమిస్తాడు.

ఒక విత్తనం నాటబడింది.

కానీ అది మొక్కై మానై ఫలాల్ని ఇచ్చేదెప్పుడూ?

ఆ మహర్షి కాలగర్భంలో కలిసిపోయాడు.

పరమశివుని వాక్కు నిష్ఫలమవుతుందా?

కాలాతీతుని మాట కల్ల ఎలా అవుతుందీ!

ఇక్కడో విచిత్రముంది. భగవద్గీతలో కృష్ణుడన్న మాటే ఇది, ఎప్పుడెప్పుడు ధర్మానికి హాని కలుగుతుందో అప్పుడెప్పుడు నేను అధర్మాన్ని త్రుంచి ధర్మాన్ని రక్షించడానికై ఈ పుడమి మీదకి వస్తానని...

సరే! ధర్మానికి గ్లాని కలిగితే విష్ణువు వస్తాడు. సత్యానికీ ధర్మానికీ శాంతికీ కూడా హాని కలిగితే?

ఏ బ్రహ్మ విష్ణువులు కూడా లయకారుని తుదీ మొదలూ కనుక్కోలేకపోయారో, సాక్షాత్ ఆ పరమేశ్వరుడే ఈ అవనిమీద అవతరించాలి. సరైన సమయం రావాలి కదా ఆ శివోదయానికి!

ఓ కుల గురువు (ఇక్కడ కుల మంటే 'కాస్ట్' కాదు) తన శిష్యునితో చెబుతారు... నీ ఇంట సాక్షాత్తూ ఫాలాక్షుడే ప్రభవించబోతున్నాడని.

శిష్యుని ఆనందానికి మితిలేదు. ఎప్పుడెప్పుడూ అని కళ్లు కాయలు కాచేలా ఎదురు చూస్తున్నాడు.

అతను మామూలు శిష్యుడా? మామూలు మనిషి ఇంట్లో మహానీయుడు పుట్టవచ్చు. మరి మహేశ్వరుడు పుట్టాలంటే?

ఓ కౌసల్య, ఓ దేవకి, ఓ యశోద ఏకమై ఈశ్వరమృగా పుట్టారు. ఆ ఈశ్వరమృ కాలక్రమాన రత్నాకర వంశపు కోడలయింది. అష్టలక్ష్మలను వెంటబెట్టుకుని గుట్టలు గుట్టలుగా పుట్టలు పున్న పుట్టపర్తికి నూతన వధువుగా విచ్చేసింది. భర్త ఎవరూ? ఎంతో సున్నితమనస్కుడు, దైవంపై అపార నమ్మకం ఉన్నవాడు, సత్పురుషుడు అయిన శ్రీ కొండమ రాజుగారి పెద్ద కుమారుడైన శ్రీ పెద్ద వెంకమరాజు.

ఈ కొండమరాజుగారికే తమ వంశీకుడు, కులగురువైన శ్రీ వెంకాపధూత, 'నీ ఇంట సాక్షాత్ పరమేశ్వరుడు ఉద్భవిస్తాడ'ని చెప్పింది.

పెద్ద వెంకమరాజుగారు నిత్య సంతోషి. లభించినదానితో తృప్తిగా జీవించే మనిషి. ఇక ఈశ్వరమృ ఈశ్వరమృ. అందరికీ తలలో నాలుక వంటి పుణ్యస్థ్రి. వారికి మొదటగా శేషమరాజు, తర్వాత వెంకమ్మ, పార్వతమ్మ అనే పిల్లలు కలిగారు. కొండమరాజుగారిలో నిరీక్షణ అలానే

ఉంది. ఎట్టకేలకు మరోసారి ఈశ్వరమ్మ గర్భవతి అయింది. అందరి మనసుల్లో ఆనందం వెల్లివిరిసింది.

కొండమరాజుగారి రెండవ కుమారుడు శ్రీ చిన్న వెంకమరాజు. ఆయనకు కళలంటే మహా ప్రాణం. సంగీత వాద్యాలనెన్నో సేకరించారు. స్వయంగా కళాకారుడు కావడంతో ఆ వాద్యాలను వాయించేవారు కూడా.

ఈశ్వరమ్మ కడుపులో బిడ్డ పెరుగుతున్నకొద్దీ అనేకానేక శుభసూచికలు కనిపించాయి. ఎవ్వరూ ముట్టుకోకుండానే వీణలోంచి దివ్యనాదం వినిపించేది. మృదంగనాదం అలలు అలలుగా ఇల్లంతటినీ ఆక్రమించేది. ఎవ్వరూ కనీవినీ ఎరుగని సుగంధం ఇంటినిండా అలుముకునేది. తాత కొండమరాజుగారికి సంపూర్ణమైన సమ్మతం కుదిరింది... పుట్టబోయే బిడ్డే అవతారపురుషుడని.

అక్షయ నామ సంవత్సరం కార్తీక సోమవారం 1926 నవంబరు 23వ తేదీ తెల్లవారితే మంగళవారమనగా బ్రహ్మముహూర్తంలో సత్యనారాయణ నామాన్ని ధరించి శ్రీ సత్యసాయి ప్రభవించారు. సాయితోపాటే సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలు కూడా వారి వెంటే వెనుకే ఉద్భవించాయి.

**“ప్రభవించెను భగవానుడు మనకోసమే
పరమార్థము తెలిపి మనల దరిచేర్చుటకోసమే!
దరిచేర్చుటకోసమే....**

**మొన్నటి కుగ్రామమే నేడు మహాక్షేత్రమాయె
రాళ్ళమీద నడచిన శ్రీచరణములే శరణములాయె
మానవసేవే మాధవసేవని చాటిన
సత్యసాయి జీవితమే జగతికి సందేశమాయె”**

నాయకుడంటే తాను ముందుండి ఇతరుల్ని నడిపించే వాడే కానీ ఇతరుల్ని ముందుకి తోసి తాను క్షేమంగా వెనకాల ఉండేవాడుకాదు. ‘రాజు’ (బాల సత్యసాయి) నిజమైన నాయకుడు. ఆటల్లో, పాటల్లో, సత్ప్రవర్తనలో అన్నింటిలోనూ రారాజే. చిన్నతనం నించీ ఇవ్వడమే తప్ప ఏనాడూ పుచ్చుకోవడం తెలియనివాడు. ఇక లీలలు, మహిమల సంగతి చెప్పనే అక్కరలేదు. చింతచెట్టుని కల్పవృక్షం అంటూ చింతకొమ్మలనించే రకరకాల పళ్లు మిరియాలూ తీసి పిల్లలకి పంచేవారు.

“చింత తీర్చే స్వామికది ఓ

అట కాదా శంకరా!

**స్వామి తలచిన చీమె, కామ
ధేనువవదా ఈశ్వరా!”**

శిష్యులు గురువుని గౌరవిస్తారు, పూజిస్తారుకానీ గురువులే శిష్యుణ్ణి పూజించటం, అవతారుడిగా గౌరవించడం ఒక్క స్వామి జీవితంలోనే చూస్తాము. ఎందుకంటే “నా జీవితమే నా సందేశం” అని అనగల పరిపూర్ణ పవిత్ర జీవితం స్వామిది.

“నేను వచ్చింది ఈ లోకంకోసం” అని పదునాల్గవ ఏటనే ఇల్లు విడిచిపెట్టిన దృఢసంకల్పం స్వామిది.

మామూలు వ్యక్తులు కష్టాలకు కృంగిపోతారు. బాధలు భరించలేక అల్లల్లాడుతారు. స్వామి ఏనాడూ కష్టాలకి తలవంచలేదు. కష్టాల్నీ బాధల్నీ ఎలా భరించాలో తామే ఉదాహరణగా మారి ప్రపంచానికి చాటారు. తమకు హాని తలపెట్ట జూచినవారినికూడా దయతో క్షమించడమేగాక వారిలో సద్బుద్ధిని కలిగించి సన్మార్గంలో పెట్టారు.

రాముడు తండ్రికిచ్చిన మాట తప్పలేదు!

కృష్ణుడు తన-పర భేదం చూపలేదు!

ఆ రెండు గుణాలు సాయిరాముడివి. చిన్న చిత్రం ఏమిటంటే, రాముడు తండ్రి మాట తలదాల్చితే సాయిరాముడు తల్లి మాట తలదాల్చారు.

“స్వామీ! ఒక్క చిన్న బడి ఉంటే చాలు” అన్నది అమ్మ.... ఈశ్వరుడికే అమ్మ. ఒక విశ్వవిద్యాలయమే నడచి వచ్చింది.

“స్వామీ! చిన్న ఆస్పత్రి వుంటే ఎంత బాగుండును!” అన్నది మాత, సాయిశ్వరుని మాత. సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటలే తరలి వచ్చింది.

“నీళ్లకోసం మైళ్లు నడవాలి. ఎంత కష్టం ఆడవారికీ!” అన్నది తల్లి, సాయి తల్లి. వందల కొద్దీ గ్రామాలకి నీటి ఊటలు ప్రవహించి వచ్చాయి. పర్తికే కాదు, ఇటు మద్రాసుకీ, తెలుగు రాష్ట్రాలలోని మారుమూల ప్రాంతాలకి కూడా.

అంతే! ముచ్చటగా మూడు కోర్కెలూ చిరునవ్వుతో తీర్చారు స్వామి.

మేం అనాథలం అని ఆక్రోశించే బిడ్డలకి నాథుడయ్యారు స్వామి.

బిడ్డలచేత నిరాదరణకు గురియైన వృద్ధులకు బిడ్డడయ్యారు స్వామి!

మా బ్రతుకులు చీకటిమయం, మాకోసం ఏ సహాయమూ రాదు అని మూల్లే గ్రామగ్రామానికి అభయ హస్తాన్నిచ్చారు స్వామి. మొబైల్ హాస్పిటల్స్ గ్రామ గ్రామానికి తిరిగి గ్రామరాజ్యాన్ని సాయరామరాజ్యంగా మార్చాయి. ఉప్పులూ, పప్పులూ, దుప్పట్లూ అన్నీ గ్రామగ్రామానికి పంచబడ్డాయి.

‘ఏ దిక్కు లేనివారికి తూర్పు దిక్కు’ అనే నానుడి తనకి తాను మారి ‘ఏ దిక్కు లేనివారికి సాయే దిక్కు పర్తే దిక్కు’ అని నినదించింది.

అన్నీ ఉచితమే. అంతా ప్రేమమయమే!

అభక్తితో అనుమానంగా చూసినవారే సాయిభక్తులయి తరించారు. ఎన్ని దేశాలు... ఎన్ని జాతులు... ఎన్ని కులాలు... ఎన్ని మతాలు... అన్నీ సాయి ముందు మోకరిల్లినాయి. అన్ని మతాలూ కులాలూ ఒకే గొడుగు క్రిందకి చేరడం, ఒకే గూటిలో కలసిమెలసి ఉండటం సృష్టిలో ఏనాడూ కనీవినీ ఎరుగని చిత్రం, ఇతః పూర్వం ఏనాడూ జరగని వింత ఇది.

ఓ అపూర్వమైన కుటుంబం పర్తిలో ఉద్భవించింది. అదే సాయికుటుంబం, విశ్వకుటుంబం. ఈ కుటుంబంలో భూగోళంలో ఎన్ని దేశాలు ఉన్నాయో అన్ని దేశాలవారూ ఉన్నారు. కులమతాల కుంపట్లు లేవు. ఉన్నదొకటే మాట - “సాయిరాం”, ఒకటే లక్ష్యం - “లవ్ ఆల్, సర్వ్ ఆల్”

దగ్గర బంధువులు బాధలో ఉన్నారని తెలిసినా కనీసం పలకరించే వెసులుబాటు చూపించని ఈ లోకంలో ప్రపంచంలో మారుమూల ఏ విపత్తు సంభవించినా సాయిభక్తులు వెంటనే అక్కడుంటారు. నిద్రాహారాలు మాని ఆపన్నులకు సేవ చేస్తారు. అదీ గుక్కెడు మంచినీళ్లు కూడా ఆశించకుండా! ఎందువల్ల?

రాముడు మూర్తిభవించిన ధర్మమైతే సాయిరాముడు మూర్తిభవించిన సత్యం, మూర్తిభవించిన ధర్మం, మూర్తిభవించిన శాంతం. ఈ సత్య ధర్మ శాంతులు అనేవి

ఎక్కడుంటాయి? ఎక్కడైతే సూర్యుని వెలుగులూ, చంద్రుని వెన్నెలలూ నిరంతరం ప్రేమ, అదీ నిస్వార్థ ప్రేమ నెలకొని వుంటుందో అక్కడుంటాయి.

“ఇందుగలడందులేదని సందేహము వలదు, చక్రి సర్వోపగతుడు” అన్నాడు ప్రహ్లాదుడు. “ఎక్కడైనా నేనున్నాను. నేనుంటాను” అని కొన్ని వేలసార్లు నిరూపించారు స్వామి.

లేకపోతే భూగోళానికి అవతలవైపు వుండేవాడు ఆత్మ హత్యకు పాల్పడితే స్వామి స్వస్వరూపంతో కాపాడటం ఏమిటి? చుట్టూ మంటలు వ్యాపిస్తుండగా ఓ మహిళను చల్లగా బయటికి తేవడం ఏమిటి? చనిపోయాడని డాక్టర్లు ప్రకటించిన భక్తుణ్ణి బ్రతికించడం ఏమిటి? నడవలేని వాళ్లని నడిపించడం, చూడలేనివాళ్లకి చూపునివ్వడం ఏమిటి?

ఎంత ప్రేమయ్యా స్వామిది! శిక్షని ఇవ్వరు. శిక్షణ మాత్రమే ఇస్తారు. పశువుల్లా ప్రవర్తించేవాళ్లని దగ్గరికి తీసుకుని మరీ మానవులుగా మారుస్తారు. వెయ్యిమంది తలతిప్పుకు పారిపోయేచోట సాయిభక్తుడు ఆగి మరీ గమనిస్తాడు, ఎవరికైనా తన అవసరం ఉన్నదా అని. ఇదీ సాయి కుటుంబం అంటే. ఇందులో రాజా మహారాజా మహారాణీలున్నారు. మంత్రులు అధ్యక్షులు ప్రధాన మంత్రులు ఉన్నారు. ఉన్నతోద్యోగులు, అత్యున్నత విద్యావంతులూ వున్నారు. లాయర్లు, డాక్టర్లు, ప్రొఫెసర్లే కాదు; కూలీలు, బ్రక్కుద్రైవర్లు, రిక్షావారు, పారిశుధ్య కార్మికులు, రైతులుకూడా ఉన్నారు. అయోధ్య, మధుర, మక్కా, బెత్లెహేమ్ అన్నీ ఇక్కడే వారికి. పుట్టపర్తే సర్వస్వం. పుట్టపర్తే స్వర్గం.

రాముణ్ణి చూసినవారెవరూ? కృష్ణుణ్ణి చూసిన వారెవరూ? క్రీస్తుని, ప్రవక్త మహమ్మద్నీ చూసిన వారెవరూ? వారితో సంభాషించినవారెవరూ? నిజంగా మాకు తెలీదు. ఆ... నడిచే పరమాత్ముణ్ణి చూశాం. వారి దర్శన స్పర్శన భాషణ భాగ్యాల్ని పొందాము. అనంతమైన వారి ప్రేమవాహినిలో చల్లగా మనసారా ఓలలాడాము. ఆ ప్రేమ, ఆ ఆనందం ఎక్కడా ఎప్పుడూ లభించవని మాత్రం చెప్పగలం.

“అణోరణీయాన్ మహతో మహీయాన్” అంటారు. విశ్వాన్నేలే విశ్వవిభుడు అణువంత శరీరంలో మనకోసం ఇమిడి మనమధ్య నడయాడారు. తన జీవితాన్నే ఓ అనంత అద్భుత సందేశంగా మనకేగాక రాబోయే తరతరాలకీ అందించారు. అదీ అణువులో ఇమిడి.

ఇప్పుడు స్వామి అణువుగాదు, అణువులో కాదు... సర్వ విశ్వమూ నిండారు. ప్రతిక్షణం మనతోనే మనలోనే ఉన్నారు.

సంభాషించు మిత్రమా! అనుక్షణమూ నీలోనున్న సాయితో సంభాషించు.

సేవించు మిత్రమా! సర్వజీవుల్లోనూ సర్వ విశ్వంలోనూ నిండివున్న సాయిని మనసారా సేవించు. అందరిలోనూ సాయినే దర్శించు.

అప్పుడు, యజుర్మందిరంవైపు వేవేల కళ్లు దృష్టి సారించేవి... ఎప్పుడు సాయి బయటికి వస్తారా, చూద్దామా అని. ఇప్పుడు విశ్వమే యజుర్మందిరమైంది.

నక్షత్రాల్లో పువ్వుల్లో, రాళ్లల్లో, ఇసుకలో, నిశ్చలించే రాత్రుళ్ళలో, వికసించే పవళ్ళలో ఎక్కడబడితే అక్కడ నిండివున్నది సాయే భాయీ! వెతక్కుండి ... వెతకనక్కరలేదు... గుర్తించండి... మనలోనే మనపైనా క్రింద ముందూ వెనుకా కుడి ఎడమలా అన్నింటా అంతటా వున్నది సాయేననీ, మనం ప్రతిఫలించే ప్రతిబింబాలమనీ!

ఓ స్వామీ, మమ్మల్ని అనుగ్రహించు! మా నోటినించి వెలువడే ప్రతి పలుకూ నీ పలుకంత తియ్యగా చల్లగా వుండాలనీ; మేం చేసే ఏ పని అయినా సంఘానికి ఉపయోగపడాలనీ; నిరంతరం నీవు చూపిన బాటలో మేము నడవాలనీ; నీవు వెలిగించిన సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమ జ్యోతులను రాబోయే తరాలకి అందించాలనీ.

“మానస భజరే గురుచరణం, దుస్తర భవసాగర తరణం...” అని చెప్పింది నీవేగా తండ్రీ! నీవుండగా భయమేల! ❖

2019 నవంబరులో ప్రశాంతినిలయంలో జరుగనున్న

ఉత్సవాలు, విశేష కార్యక్రమాలు

నవంబరు 9 సా॥ 6 గంటల నుండి నవంబరు 10 సా॥ 6 గంటల వరకు

.... ప్రపంచవ్యాప్త అఖండ భజన

నవంబరు 18

.... శ్రీ సాయిసత్యనారాయణ వ్రతం, రథోత్సవం

నవంబరు 19

.... మహిళా దినోత్సవం

నవంబరు 20, 21

.... అఖిల భారత శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థ కార్యక్రమాలు

నవంబరు 22

.... శ్రీ సత్యసాయి ఉన్నత విద్యాసంస్థ 38 వ స్నాతకోత్సవం

నవంబరు 23

.... భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి 94వ జయంతి వేడుకలు

నవంబరు 24

.... అంతర్జాతీయ శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థ కార్యక్రమం

“ఏ దేశమేగినా ఈ నామమే సుమీ...”

❖ ప్రొ॥ కామరాజు అనిల్కుమార్ ❖

అది చక్కని భవంతి. ఎత్తైన కొండపై ఉన్నది. చుట్టూ సుందరమైన ప్రకృతి; పచ్చిక బయళ్ళు, వృక్షాలు; ఎదురుగా సరస్సు. పక్షుల కిలకిలారావాలతో మైమరపింపజేసే రమణీయ దృశ్యమది. ఆ ముచ్చటైన భవనము ‘సాయిశ్రుతి’. శ్రీవారి కొడైకెనాల్ వేసవి విడిది. దినాలు క్షణాలుగా మారతాయి బాబావారి సన్నిధిలో. ఒకరోజున హఠాత్తుగా నాతో, “నిన్ను జపాన్ కు పంపుతున్నాను. చక్కగా ప్రసంగాల నందించు” అని ఆదేశించారు. “మీ దయ స్వామీ!” అన్నాను.

కొడైకెనాల్ లో నాల్గు వారాలు గడిపి బృందావనం చేరుకున్నాము. ఈలోగా నా జపాన్ పర్యటన తేదీలు ఖరారు అయినవి. కాని, ప్రయాణానికి కావలసిన విమాన వీసా, టికెట్లు అందలేదు. ఇంకా మూడు రోజులే మిగిలాయి. ‘త్రయీ బృందావనం’ ముందు పచ్చని పచ్చిక బయళ్ళపై చుట్టూ పూలచెట్ల మధ్య స్వామి మెల్లగా నడుస్తూ నన్ను పిలిచారు. “ప్రయాణానికి అంతా ‘రెడీ’ అయినావా?” అన్నారు. “స్వామీ! వీసా, టికెట్లు ఇంకా రాలేదు” అన్నాను. బాబా నవ్వి ఊరుకున్నారు. నాలో టెన్షను పెరిగిపోయింది. ఆదివారం వచ్చేసింది. మంగళవారం ప్రయాణం. “అన్నీ చేరినాయి కదా! నీ ఉపన్యాసాలకు అంతా ‘రెడీ’ అయినావా?” అని అడిగారు. “స్వామీ! ఈరోజు ఆదివారం. నాకు పోస్టులో వీసా, టికెట్లు అందేలా లేదు” అన్నాను మెల్లగా. “మంచిది” అన్నారు. ఆదివారం మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు, కొరియర్ లో నాకు కవరు అందింది! అది పట్టుకుని స్వామి దగ్గరకు వెళ్ళాను. నేను ఏమీ మాట్లాడకుండానే, “కవరు చూచుకున్నావా? వీసా, టికెట్లు, సరిగా ఉన్నవో లేవో చూసుకో. ‘బి రెడీ’ అన్నారు. అటునన పుటనాసమర్థులు స్వామి. వారికి తెలియనిది, వారికి అసాధ్యమైనది ఏదీ లేదన్నది నా అనుభవం.

అనుకోనివిధంగా ‘ఇండియన్ ఎయిర్ లైన్స్’ విమానం బెంగళూరునుండి బొంబాయి చేరటం 2 గంటలు ఆలస్యమైంది. నాకు గాభరా పట్టుకుంది. బొంబాయినుండి ‘టోక్యో’ (జపాను) ‘నారిటా’ విమానాశ్రయం చేరడానికి ‘ఎయిర్ ఇండియా’ విమానం ఎక్కాలి. టైము ఉందో లేదో మరి అనుకుంటుంటే, ‘విమానం బయలుదేరడానికి సిద్ధంగా ఉంద’ని మైకులో ప్రకటన వెలువడింది. పరుగెత్తుకెళ్ళాను. అంతర్జాతీయ విమానాలు ఎన్నడూ ఆలస్యంగా నడవవు. కానీ, ఆరోజు 15 ని॥లు ఆలస్యంగా విమానం బయలుదేరింది. నేను టోక్యో చేరుకున్న విషయాన్ని తమ సన్నిధిలో ఉన్న పెద్దలకు స్వామి చెప్తూ, “అనిల్కుమార్ ప్రయాణానికి విమానం ‘లేట్’ చేయించాల్సి వచ్చింది” అన్నారు. అది వారి సంకల్పం. దీవించి పంపాక సప్తసముద్రాలుకూడా అడ్డు రాలేవు.

ఇక, జపానులో జాతీయ సాయిసంస్థల వార్షికోత్సవ మహాసభలకు వేలాది భక్తులు హాజరైనారు. ప్రభుత్వ ప్రముఖులుకూడా తరలి వచ్చారు. స్వామి సంకల్ప ఆశీర్వాచన బలం అలాంటిది. ఒక సాధారణ వ్యక్తిని సమున్నత స్థానంలో నిలిపేది స్వామి శక్తి. సభలు రెండు రోజులు దిగ్విజయంగా, భక్తిపూరితంగా, అంగరంగ వైభోగంగా కొనసాగినవి. రెండవ రోజున సమాప్తి ఉత్సవంలో స్వామి చిత్రపటానికి నన్ను ‘మహా మంగళ హారతి’ ఇవ్వమన్నారు. ఏమైందనుకున్నారు? హారతి ఇస్తుంటే బాబావారి పటం నుండి అమృతధారలు కారుతున్నవి. ఇక చూడండి. భక్తులందరూ ‘క్యూ’ కట్టారు. అక్కడ అదే సమయానికి బృందావనంలో చేరిన భక్తులతో బాబావారన్నారు, “టోక్యోలో అనిల్ కుమార్ హారతి ఇస్తున్నాడు. కొత్త పూజారి గుళ్ళో హారతి పశ్చేం, గంట ఒకేసారి పట్టుకోవడానికి తడబడుతున్నట్లు కంగారు పడుతున్నాడు.”

జపానులో భజన మందిరాలలోని ప్రశాంతత, శ్రద్ధ, భక్తి ప్రశాంతినిలయాన్ని పోలివున్నవి. సాయి ప్రభావం అనంతం, ఊహాతీతం. ‘కోబె’ అనే ఊళ్ళో ఇ.హెచ్.వి. సదస్సులు, బాలవికాస్ కార్యక్రమాలు, భజన, శిక్షణా శిబిరాలు ఎన్నెన్నో బాబావారి దయతో నిర్వహింపబడ్డాయి.

జపానునుంచి ‘హంకాంగ్’ బయల్దేరాను. నాతోపాటు ‘రాంచుగాని’ అనే పెద్దాయన కూడా ప్రయాణం చేశారు. విమాన ప్రయాణంలో చుగానీతో నేనన్నాను, “అయ్యా! ‘అడవిలోనున్న, ఆకాశముననున్న... మదిని నిన్ను సాయి మరువడెపుడు’ అని బాబావారు అన్నారు కదా! మరి ఇప్పుడు ఆకాశంలో ప్రయాణిస్తున్న మనం స్వామికి గుర్తున్నామంటారా?” (ఎంత తెలివితక్కువగా అన్నానో!) వెంటనే చుగానీ, “నేనేం చెప్పను మీకు? మీకే తెలియాలి” అన్నారు.

కాలక్లీపానికన్నట్లు ‘డిస్కవరీ’ మేగజైన్ చూస్తున్నాను. పేజీలు త్రిప్పుతుండగా మేగజైన్ మధ్యలో బాబావారి ఫోటో చూసి నిర్ఘాంతపోయాను. “చూశారా! స్వామి ఫోటో ఎలా ఈ మేగజైన్లోకి వచ్చిందో! ఇదే మీ ప్రశ్నకు సమాధానం” అన్నారు చుగానీ. నన్ను నేను నమ్మలేని స్థితిలో ఉన్నాను. ఎయిర్ హాస్టెస్‌ను అడిగి ఆ మేగజైన్ తీసుకుని నా బ్రీఫ్ కేసులో పెట్టుకున్నాను. ఆమె సర్వీసులో ఒక పత్రికను అడిగి తీసుకున్న ప్రయాణికుడు ఎవరూ అంతవరకు ఆమెకు తారసపడలేదేమో!

‘హంకాంగ్’లో ఒక చిన్న సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ, స్వామి లీలలను వివరిస్తూ, “ఈరోజే జరిగిన సంఘటనను చెబుతాను” అన్నాను. పై విషయాలు చెప్తూ దానికి నిరూపణగా మేగజైన్ ఫోటో అందరికీ చూపాలని నిర్ణయించుకున్నాను. తీరా మేగజైన్ పేజీ పేజీ ఎన్ని సార్లు త్రిప్పి చూసినా స్వామి ఫోటో లేదు. చుగానీ, నేను చాలా ఇబ్బందిగా మొఖాలు పెట్టుకోవలసివచ్చింది. సాయిలీలలు నిదర్శనాలేగాని, ప్రదర్శనలు కావు కదా! అందుకే నా ప్రదర్శనకు భంగపాటు ఎదురైంది.

థాయ్‌లాండ్‌లో అరడజనుమందిలో విధిగా ఒక్కరైనా బాబాగురించి తెలిసినవారే! అంతర్జాతీయ ఉపాధ్యాయ శిక్షణా శిబిరం థాయ్‌లాండ్‌లోనిదే! బ్యాంకాక్‌కు దూరంగా

ఉన్నది సాయిస్కూలు. ప్రశాంతినిలయంలోని సాయి విద్యాసంస్థలను పోలిన భవనాలు, స్వామికి ప్రత్యేకంగా వసతి మందిర నిర్మాణాలు ఉన్నాయి. క్రమశిక్షణ గల చిన్నారులను, త్యాగశీలురైన, దీక్షాదక్షులైన పాఠశాల సిబ్బందిని చూశాను. వారంతా బాబావారి వరప్రసాదం అని ప్రస్తుటమైంది. వివిధ దేశాలకు చెందిన టీచర్లకు ఇ.హెచ్.వి. శిక్షణనందించే విద్యాకేంద్రమది. అది చూచి ధన్యుడనైనాననుకున్నాను.

ఇంగ్లాండులో లండన్ మహానగరంలో ఎన్నో సాయి కేంద్రాలున్నాయి. అత్యధిక సంఖ్యలో యువతీ యువకులు సాయిసంస్థలలో చేరి స్వచ్ఛంద సేవలనందిస్తున్నారు. ఆఫ్రికా వెళ్ళి వైద్యశిబిరాల్ని నిర్వహిస్తున్నారు. సాయి భజనలు అద్భుతంగా వినిపించగల సమర్థులున్నారు. అనేకమంది వైద్యులు ఉచిత వైద్యశిబిరాలలో సేవ లందిస్తున్నారు. బ్రిటీషు రాణి సత్యసాయి బాలవికాస్ చిన్నారులను బకింగ్ హామ్ ప్యాలస్ బాలల కార్యక్రమంలో గుర్తించి పలకరించి ప్రశంసించారటకూడా. వీటిని స్వయంగా తెలుసుకొని సంతోషించడం నా అదృష్టం.

కాలంబోలో నేను పాల్గొన్న సభలో కేంద్రమంత్రులు, న్యాయమూర్తులు, విద్యావేత్తలు, రాజకీయ నాయకులు, ఉన్నత ప్రభుత్వోద్యోగులు అసంఖ్యాకులు పాల్గొన్నారు. వక్తలు సాయి అవతార వైభవాన్ని కొనియాడుతూ, లోకంలో శాంతికి, సామరస్యానికి సాయిమార్గమే శరణ్య మన్నారు. సాయిసంస్థయే యువతకు మార్గదర్శి అన్నారు. ఆరోజుల్లో రాజకీయ సంక్షోభంవలన తీవ్రనష్టానికి గురైనది జాఫ్నా. బాంబుల వర్షం పడబోతున్నదని తెలిసి చాలామంది ‘జాఫ్నా’ను ఖాళీ చేసి వెళ్ళిపోయినప్పుడు ఒక ఇంట్లో ఒక ముదుసలి ఒంటరివాడై, దిక్కుతోచక స్వామి ఫోటో ముందు విలపించాడు. కొద్దిసేపట్లో ఒక కుర్రవాడు వచ్చాడు. “తాతా! నీకు అన్ని సేవలూ చేస్తాను. బజారు పని, ఇంటి పని చేస్తాను. దుఃఖించకు” అని ఓదార్చాడు. ఈ పిల్లవాని సేవలతో వృద్ధుడు కాలం గడుపుతూ ఉండగా ఆయన కొడుకులు తిరిగి ఇంటికి చేరుకొన్నారు. అయితే, ఇంతకాలం సేవలందించిన ఆ కుర్రవాడు కనిపించలేదు. అప్పుడు అర్థమైంది వాళ్ళకి, తాము తిరిగి

వచ్చేంతవరకు తమ తండ్రికి సేవలందించినది భగవాన్ బాబావారేనని. ఆ కుటుంబాన్ని పలకరించి, స్వయంగా ఈ కథనాన్ని సంతోషంగా విన్నాను.

ఇంతకీ చెప్పొచ్చేదేమంటే, ఆ జాఫ్లాలో శ్రీ సత్యసాయి స్కూలు, శ్రీ సత్యసాయి మందిరం నగరవాసుల్ని, పరిసర ప్రజల్ని ఆకర్షిస్తున్నాయి. అతి చిన్నదైన శ్రీలంకలో వేలాది ఉపాధ్యాయులకు ఇ. హెచ్.వి. శిక్షణ నందించినది జాఫ్లా పట్టణమంటే నమ్మలేం కదా!

మలేషియాలో కౌలాలంపూర్ కేంద్రంగా శ్రీ సత్యసాయి సంస్థలు చేస్తున్న కార్యక్రమాలు మన ఊహ కందవు. సాయి ఉద్యమాన్ని, అవతార కార్యక్రమాన్ని, సాయి సందేశ సూక్తులను వివరిస్తూ పుస్తకాలను ప్రచురించారు. ‘పెనాంగ్’ యూనివర్సిటీ ఆడిటోరియంలో నేను పాల్గొన్న సభలో ఇతరులతోపాటు మలేషియా సాయి యువత దాదాపు 500మంది ఉన్నారు. ఇంతమంది యువతీ యువకులు సాయిసందేశ పథంలో, సాయి కార్యక్రమాలలో సమధికోత్సాహంతో పాల్గొనడం చూస్తే ఆశ్చర్యమనిపించింది.

‘ఇండోనేషియా’లోకూడా సాయిభక్తులు ప్రతి వారం భజన, సేవాకార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. బాలవికాస్, ఇ. హెచ్.వి. శిక్షణ తరగతులు క్రమం తప్పకుండా జరుగుతుంటాయి. దేశంలో విస్తరించిన సాయిసంస్థలు సర్వమతసామరస్యానికి ప్రతీకగా నిలుస్తున్నాయి. నేను వెళ్ళినప్పుడు ఒక వెయ్యిమంది కూర్చోవటానికి సరిపోయే విశాలమైన మంటపంలో సభ ఏర్పాటైంది. చుట్టూ చాలా స్థలముంది. ఉదయం సభకు వెయ్యిమంది హాజరు కాగా సాయంకాలం ప్రాంగణమంతా జనంతో క్రిక్కిరిసింది. చీమ చిటుక్కుమన్నా వినబడేంత నిశ్శబ్దం... తల్లి ఒడిలో కూర్చున్న చంటిబిడ్డకూడా భజనకు తాళమేయడం... అబ్బురపరచింది. ప్రసాద వినియోగమయ్యేదాకా ‘పరమం పవిత్రం బాబా విభూతిం’ అన్న ప్రార్థన పూర్తి అయ్యేంత వరకు ఒక్క పురుగుకూడా కదలలేదు, మెదలలేదు.

ముఖ్యంగా ‘జావా’ ద్వీపాలగురించి ప్రస్తావించాలి. నీటికాలుష్యం, నిరక్షరాస్యత, అనారోగ్యాలు తాండవించే ఆ ద్వీపాలలో, సమీప ప్రాంతాలలోనూ వైద్యశిబిరాలు,

నారాయణ సేవలు, గృహోపకరణాల పంపిణీ; ధాన్యం, పప్పు, ఉప్పులు పెద్దఎత్తున సునామీ బాధితులందరికీ అయాచితంగా, ఉదారంగా అందించిన స్వచ్ఛంద సంస్థ శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థ. రవాణా సదుపాయాలు లేని, ఎట్టి వసతులూ లేని ప్రాంతాలకు సహితం వెళ్ళి స్వామి ప్రేరణతో సేవలందించిన ఘనులు ఇండోనేషియా సాయిసేవాదళం సభ్యులు.

ఇవన్నీ మచ్చుతునకలు మాత్రమే. ప్రపంచవ్యాప్తంగా బాబావారి దివ్యప్రేరణతో, అనుగ్రహంతో, ఆశీర్వాచన బలంతో, అపూర్వమైన భక్తిశ్రద్ధలతో, భక్తజన బలంతో అలుపెరుగని, అవిశ్రాంత సేవాకార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ఎక్కడా ప్రచారం కనబడదు. ప్రచార సాధనాలకు దూరంగా, నిరాడంబరంగా, నిశ్శబ్దంగా, నిర్మలంగా, నిస్వార్థంగా సేవలందించే ఆధ్యాత్మిక సంస్థ శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థ అని యావత్ప్రపంచానికి విదితమే. “ఇతరులకు కాదు, నాకు నేను సేవ చేసుకుంటున్నాను”, అన్న భావన; “సేవ స్వామి అనుగ్రహించిన మహద్భాగ్యం” అన్న హృదయస్పందన; “ఇతరుల బాధను చూసి మనకు కలిగిన బాధను తొలగించుకోవడానికి చేసేదే సేవ” అన్న స్ఫూర్తి సాయినాథుడు మనకు అనుగ్రహించిన సేవలలోగల పరమార్థం.

సేవ అనేది పవిత్రమైన కర్మయోగం, చిత్తశుద్ధిని అందించే సాధనామార్గం. మానవులను కలిపేది సేవ. ఏ దేశమూ మనకు విదేశం కాదు. ఎక్కడా మనం విదేశీయులం కాదు. కారణం? సాయినాథుని బిడ్డలం అందరం. బాబా లేని దేశం, ప్రదేశం లేవు. “ఏ దేశమేగినా ఈ నామమే సుమీ....” అన్నట్లు సాయినామం, సాయిరూపం సాక్షాత్కరిస్తాయి. సాయిభక్తుల ప్రేమాదరణలు పరవశించజేస్తాయి. మతాలు, భాషలు, ఆచారాలు ఏవీ సాయిసంస్థలో ఆటంకాలు, అవరోధాలు కావు. వర్గ, వర్ణ వ్యత్యాసాలసలే ఉండవు. సాయిప్రేమ అనంతం, అనిర్వచనీయం, అద్వితీయం. ఏ దేశమేగినా ఎందు కాలిడినా సాయి భక్తులందరూ ఒకే కుటుంబానికి చెందినవారే! “పసుడైక కుటుంబకమ్” అన్న సూక్తిని అనుభవంలోకి తెచ్చేది సాయినామం, సాయిధ్యానం. ❖

జ్ఞానయోగ సాధన - కొన్ని ప్రాతిపదికలు

❖ ప్రా॥ ముదిగొండ వీరభద్రయ్య ❖

జ్ఞానయోగాన్ని అనుసరించాల్సిన అవసరం ఏమిటి? ఏ యోగాన్ని అనుసరించడానికయినా ఈ ప్రశ్న ముందు కల్గుతుంది. మానవుడు తాను ఏ స్థాయిలో ఉన్నప్పటికీ సుఖాన్ని కోరుకొంటాడు. అయితే సుఖం కానిదాన్ని సుఖమని భ్రమపడి దానికోసం అట్టులు చాచేవాళ్లే ఎక్కువ. ఏ సుఖం తాత్కాలికమో, కొద్ది కాలంపాటు మాత్రమే ఉంటుందో అటువంటి సుఖం సుఖం కాదు. దాని వెన్నంటే దుఃఖం ఉంటుంది. సుఖదుఃఖాలిట్లా ఒక దాని వెంట ఒకటి అనుభవంలోకి వస్తుండడంచేత జ్ఞానులు దీనికతీత స్థితి అయిన శాశ్వత ఆనంద స్థితిని పొందే మార్గం లోకానికి ఇచ్చారు. దీన్నిగురించి బాబావారు ఈ కింది విధంగా తెలిపారు-

“మానవుడు ఆశించవలసినది సుఖము కాదు, దుఃఖము కాదు. సుఖదుఃఖములు రెండింటికీ అతీతమైన దివ్యత్వమును గుర్తించడమే మానవుని యొక్క ప్రధానమైన కర్తవ్యము. సుఖదుఃఖములు రెండూ మానవుడు అందుకోవలసినవి కావు. సుఖము కల్గినప్పుడు ఆనందించుచుండగా దుఃఖం ప్రవేశిస్తుంది. దుఃఖము వచ్చిందని విచారిస్తుండగా సుఖము ప్రవేశిస్తుంది. ప్రాచీనకాలంలో మహర్షులు ఈ సుఖదుఃఖములు రెండింటికీ అతీతమైన స్థితిని సాధించారు”

సుఖదుఃఖాలవంటి అన్ని ద్వంద్వాలను దాటి వాటికి అతీతమైన స్థితిని సాధించడానికి సూటి అయిన మార్గం ఈ జ్ఞానమార్గం. జ్ఞానమార్గంవల్ల లభించేది ఆత్మజ్ఞానం. ఆత్మజ్ఞానమే ఆనందానుభవం. దేహమూ, మనస్సు ఇవి ఈ అనుభవానికి అడ్డుపడ్తున్నవి.

“ఆత్మజ్ఞానం లేనివాడు ఎన్ని విద్యలు నేర్చినా మూర్ఖుడే”

“మూలాధారమైన ఆత్మతత్వాన్ని గుర్తించ నప్పుడు ఫిజిక్స్, కెమిస్ట్రీ, మేథమెటిక్స్ మున్నగు భౌతికవిద్యలలో నూటికి నూరు మార్కులు సాధించినా ప్రయోజనమేమిటి? లౌకిక విద్యలు ఆనందానుభూతికి పనికిరావు. మూలాధారమయిన ఆత్మతత్వాన్ని తెలిసికోవడమొక్కటే అందుకు పనికి వస్తుంది. మనో దేహాల ప్రమేయం ఈ జ్ఞానానికి పనికిరాదు.”

“ఆత్మజ్ఞానము లేనివాడు ఆనందాన్ని ఏరీతిగా అనుభవించగలడు? దేహం, మనసు నీ స్వాధీనంలో ఉన్న పనిముట్లు మాత్రమే. ఈ పనిముట్లకు అతీతమైన ఆత్మతత్వమే నీవు. You are the master. అందుకోసమే Master the mind, be a mastermind అని అన్నారు.

దేహ మనస్సులను మనంగా భావిస్తాము. దేహమే తాను, మనస్సే తాను అన్న సగటు మనిషి భావన సత్యం కాదు. దేహం తాను కాదన్న సత్యం చిన్నపాటి తర్కంతోనే తెలుసుకోగల్గుతున్నాము.

“తాను దేహము కాదు. తానే దేహమైతే ‘ఇది నా దేహము’ అని ఎందుకు చెబుతున్నాడు? తాను దేహముకంటే ప్రత్యేకంగా ఉన్నాడు కనుకనే ‘నా దేహము’ అంటున్నాడు. ‘మెటీరియలైజేషన్’ అయిన దేహమే తానని భ్రమించడంచేతనే మానవుడు తనలో ఉన్న దివ్యమైన కాంతిని కోల్పోతున్నాడు” అన్న భగవాన్ మాటలీ తర్కాన్నే చూపుతున్నవి.

అట్లాగే మనస్సుయొక్క ఉనికినిగూర్చిన భ్రాంతిని కూడా తొలగిస్తూ బాబావారు -

“సూర్యుని వేడిమిచేత ఆవిర్భవించిన మేఘాలు తిరిగి సూర్యుడినే కప్పివేస్తున్నాయి. అదేవిధముగానే ఆత్మ నుండి ఆవిర్భవించిన మనోమేఘ సముదాయము ఆత్మను కప్పివేస్తున్నది. కనుక, ఆత్మను అడ్డుచేయునది మనస్సే. ఈ మనస్సును నాశనము చేసినప్పుడే ఆత్మ ఒక్కటిగా నిలుస్తుంది. ఈ మనస్సు అనేది ఏమిటి? కేవలం మన భ్రాంతుల స్వరూపమే. మన భ్రాంతులను క్రమక్రమేణా అణగద్రొక్కటానికి ప్రయత్నించాలి”

మనోదేహాలు ‘మనం’ కాదు. మనస్సే దేహాన్ని ‘మెటీరియలైజ్’ చేసింది. మనస్సే లేనిదని అన్నప్పుడు ఇక దేహాయొక్క అస్తిత్వం ఎక్కడ?! మనస్సుని తొలగిస్తే దేహభ్రాంతి కూడా తొలగిపోతుంది. ఈ రెండూ తాను కాదన్న గ్రహింపును పొందినప్పుడు కేవలం ఆత్మ ఒక్కటే నిలుస్తుంది. ఈ ‘సత్’ అనుభవానికి రావడానికే జ్ఞానయోగ సాధన. దేహ మనస్సుల విషయికంగా భగవాన్ బాబావారి ఈ కింది మాటలు మరికొంత విశదీకరిస్తాయి -

“ఆత్మ తెర వెనుక ఉండి దేహాన్ని ఆడిస్తున్నది. కాని మానవుడు ఆత్మను మరచిపోయి దేహాన్ని చూసి అదే సత్యమని భ్రమిస్తున్నాడు. దేహము అశాశ్వతమైనది. నీవు సత్యమైనటువంటివాడవు. సత్యమే నీ పేరు. అదియే ఆత్మ. ఆత్మను ఆధారం చేసుకో. దేహాభిమానాన్ని తగ్గించుకో. దేహాభిమానం వీడనంతవరకు ఆత్మజ్ఞానాన్ని అణుమాత్రమైనా అర్థం చేసుకోవడానికి వీలుకాదు. ఆత్మయే అన్నింటికీ ఆధారమైన శక్తిస్వరూపం. అట్టి ఆత్మ శక్తిని అర్థం చేసుకోవాలి”.

“నిజమైన విజ్ఞానము సుజ్ఞానమైన ఆత్మ భావములో కూడినది. హృదయము నుండి ఆవిర్భవిస్తుంది. అదే పరిశుద్ధమైన ప్రేమ నుండి ఆవిర్భవిస్తుంది”

మనస్సున్నంతవరకూ ఏదీ పరిశుద్ధమైనదికాదు. హృదయం నుంచి వచ్చేదే పరిశుద్ధ ప్రేమ. ఆత్మయే

సర్వమూ అన్న జ్ఞానమే సుజ్ఞానం. దేహమూ, ఈ జగత్తూ నశ్వరమైనవి. అందువల్ల ప్రాపంచిక భోగాలన్నీ నశ్వరములే! అందువల్ల -

“ఈ లౌకిక జగత్తునందు, నశ్వరమైన ఈ ప్రపంచమునందు మనము అనుభవించేవన్నీ నశ్వరములనే సత్యమును గుర్తించి సత్యమైన ఆత్మతత్త్వముపైన లక్ష్యమునుంచి మనము కావించవలసిన సాధనలు, విచారణలు సలుపుకోవాలి”

అని భగవాన్ ఈ జ్ఞానమార్గానికి ఒక ఆధార భూమికను అందించారు. సత్యమైన ఆత్మతత్త్వంపైన లక్ష్యం ఉంచి సాధనలు, విచారణలు సాగించాలన్నది ఆదేశం. మరి మనస్సు ఆత్మనుండియే ఆవిర్భవించింది. మనస్సుకొక రూపంలేదు. ఆత్మశక్తిద్వారానే అది పనిచేస్తుంది. ఈ సత్యం ఈ మార్గానికి ప్రాతిపదిక. దేహాత్మ బుద్ధి అంటే దేహమే తాను అన్న భావన, తాను మనస్సుకి అధీనంలో ఉన్నట్టివాడన్న తప్పుడు భావనలను తొలగించుకొని, ఈ రెండూ కాని, అసలయిన తానెవ్వరో తెలిసికోవడమే ఈ జ్ఞానమార్గ లక్ష్యం. అయ్యో! మనస్సే లేకుంటే జ్ఞానం, ఆలోచన మొదలైనవి ఎట్లా అన్న చింత లౌకిక జీవులకు కల్గుతుంది. దానికి సమాధానంగా స్వామి...

“ఒక గదిలో ఒక వ్యక్తి అనేక పదార్థములు వెతుకుతూ ఉన్నాడు. అన్ని పదార్థములు కనిపిస్తున్నాయి. కానీ వెతికేవాడు తనకు కనిపించటంలేదు. నీవు అన్నింటినీ వెతుకుతున్నావు ఈ జగత్తులో. కానీ నిన్ను నీవు వెతుక్కోవటం లేదు. అదే ఉండిన అజ్ఞానము. నిన్ను నీవు వెతుక్కుంటే ఇవన్నీ నీ హస్తగతమైపోతాయి.”

“ఈ లోకములో దేనిని తెలిసికుంటే సర్వమును తెలుసుకున్నవారవుతారో దానిని తెలిసికోవాలి. ఆ ఒక్కదానిని మరచిపోతే ఇంక దేనిని తెలుసుకున్నప్పటికీ ప్రయోజనంలేదు. ఒకటి తర్వాత పెట్టే సున్నలకు విలువ పెరుగుతుంది. ఆ ఒకటిని తీసేస్తే దాని ప్రక్రమన్న సున్నలన్నీ విలువను కోల్పోతాయి. ఆత్మాభిమానమును

ఒకటితో పోల్చవచ్చును. ఆత్మాభిమానమును ఉంచుకున్న తర్వాత ఎన్ని అభిమానములను పెంచుకున్నప్పటికీ వాటికి విలువ పెరుగుతుంది. మనం జగత్తులో ఎన్ని భోగభాగ్యముల ననుభవించినప్పటికీ ఆత్మాభిమానమే లేకపోతే అన్నీ వ్యర్థమే!”

“పాలనుండి పెరుగు వస్తుంది. పెరుగునుండి వెన్న వస్తుంది. వెన్ననుండి నెయ్యి వస్తుంది. పెరుగు, వెన్న, నెయ్యి - వీటికి మూలాధారమైనవి పాలే కదా! అదేరీతిగా దేహము, ఇంద్రియాలు, మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తము, అంతఃకరణ... వీటన్నింటికీ మూలాధారమైనది ఏదో అదే ‘నేను’. మనం పాలను సంపాదిస్తే అందులో పెరుగు, వెన్న, నెయ్యి మూడూ లభ్యమౌతాయి. అదేరీతిగా ‘నేను’ అనగా ఎవరో తెలుసుకుంటే మనకు అన్నీ తెలిసిపోతాయి”.

మనస్సుద్వారా కలిగేది జ్ఞానం కాదు. అసలయిన జ్ఞానం ‘నేను’ని తెలిసికొంటే కలుగుతుంది అన్నది పై మాటల తాత్పర్యం. కాబట్టి మనోనాశం, దేహాత్మ బుద్ధి నిర్మూలం అన్నవి అసలు సిసలయిన జ్ఞానానుభూతిని కల్గించేవి. భ్రాంతికరమయిన లౌకిక జ్ఞానం మాత్రమే మనస్సు, దేహేంద్రియాల ద్వారా లభిస్తుంది. అలాంటి జ్ఞానం ‘సత్య’జ్ఞానానుభూతికి అడ్డంకి కూడా. అందువల్ల ఈ జ్ఞానమార్గ సాధన ప్రత్యక్షరీతిలో సత్ జ్ఞాన ఆవిష్కారానికి, తద్వారా శాశ్వతానందానుభూతికీ హేతువవుతుంది.

మనోనాశం అన్నది దేహాత్మ బుద్ధిని వదలించుకొని, లౌకిక జ్ఞానంకోసం ఆరాటపడకుండా, అంతర్ముఖుడయితే తప్ప సిద్ధించదు. లోక విషయాలు తెలియకపోతే ఎట్లా అనే చింతయే అనవసరం. ఆ విషయాలకోసం ప్రయత్నిస్తే మనస్సు మరింత పెరిగిపోయి ఆత్మజ్ఞానానికి, ఆత్మానందానికి అడ్డుగోడ అవుతుంది. లౌకిక జ్ఞానం జ్ఞానమనుకోవడం వెళ్లితనంగా తెలుపుతూ భగవాన్ బాబావారు...

“తనను తాను తెలుసుకొనే నిమిత్తం మానవుడు దేహమును ధరించాడు. అది తెలుసుకోకుండా ఏవో

ప్రాపంచిక విషయాలను తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నించడం వెళ్లితనం. తనను తాను తెలిసికొన్నవాడే సర్వమును తెలిసికొన్నవాడవుతాడు. ప్రేమస్వరూపులారా! ఈ ప్రపంచములో అణువు మొదలు ఘనమువరకు ఏవి పదార్థములున్నవో అవన్నీ మీయందే ఉన్నవి. మీయందున్న బింబమును విస్మరించి, బయట కనిపించే ప్రతిబింబమును చూసి అదే సత్యమని, నిత్యమని మీరు భ్రమిస్తున్నారు. ఇదెంతటి పిచ్చితనం!”

ప్రాపంచిక విషయాలను ఇట్లా భగవాన్ బాబావారు అసత్తుగా తెలుపుతూ, ప్రపంచమంతా మనయందే ఉన్నదంటున్నారు. కాబట్టి ప్రాపంచిక భోగాలు మనకిచ్చే సుఖం నిజంగా మనయందే ఉన్నదని తాత్పర్యం. అంతేకాదు, అంతకన్న శాశ్వత ఆనందమైన ఆత్మయే మనంగా తెలుపుతున్నారు. అందువల్లే మనల్ని మనం తెలిసికొంటే సర్వమూ తెలుస్తుందనీ, మనం బింబంకాగా, లోకం ప్రతిబింబం మాత్రమేననీ, మనం సత్యం కాగా, దాని ఛాయ అయిన ప్రతిబింబాన్ని సత్యమని భ్రమించడం ఎందుకని ప్రశ్నిస్తూ ఈ జ్ఞానయోగ సాధకునికి అవసరమైన తాత్త్విక ప్రాతిపదికను కల్గిస్తున్నారు భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి. సుఖదుఃఖాతీత స్థితి అన్నది ప్రతిబింబాన్ని సత్యమని భావించినంత కాలం పొందలేము. బింబమేదో దాన్నే సత్యంగా తెలిసికోవాలి. ఆ ఎటుక కల్గిననాడు సాధకునికి జ్ఞానం, ఆనందం అన్నది సిద్ధించిందని అర్థం.

“భౌతిక సుఖములు కేవలం పరిమితమైన ఆనందాన్ని అందిస్తాయి. నిజమైన ఆనందము అపరిమితమైనది. అది బయటనుంచి లభించదు. హృదయము నుండియే ఆవిర్భవిస్తుంది. హృదయం దైవస్థానము. దానినుండి లభించేదే నిజమైన ఆనందము”.

లోన ఉన్న ఈ ఆనందాన్ని అన్వేషించి ఆవిష్కరించుకోవడానికే జ్ఞానమార్గ సాధన.

“హృదయమనగా భౌతికమైన గుండె కాదు. సర్వవ్యాపకమైన ఆత్మతత్త్వమే హృదయం.”

ఈ తత్త్వాన్వేషణకే జ్ఞానమార్గ సాధన. ❖

ప్రేమామృతధార

ఎమ్.ఎస్. ప్రకాశరావు

గ్రామసేవే రామసేవ, పల్లెసేవే పరమాత్ముని సేవ, దీనులసేవే దీననాథునిసేవ... అని ప్రబోధించి భక్తులలో సేవాస్ఫూర్తిని చిగురింపజేసిన భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు 2007వ సం॥ ఉగాది పర్వదిన సందర్భంగా పల్లెలలో మంచినీటి సదుపాయాన్ని, ఉచిత వైద్య శిబిరాల్ని నిర్వహించి పల్లెవాసులకు సేవ చెయ్యాలని సాయి యువతను ఆదేశించారు.

గ్రామస్థుల వివరాలను సేకరించగా తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే అనంతగిరి కొండలలో ఉన్న గిరిజన గ్రామాలలో సురక్షితమైన త్రాగునీరు లేక కొండవాగులలో కలుషితమైన నీరు త్రాగి గిరిజనులు వ్యాధుల బారిన పడుతున్నారు.

అదేగాక 2006వ సం॥ ఆగస్టు నెలలో, “గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సురక్షితమైన త్రాగునీటిని అందించేందుకు కొండలలో, బండలలో ఎక్కడైనా బావి తవ్వండి. నీరు పంపించే బాధ్యత నాది” అని వాగ్దానం చేశారు.

స్వామి ఆదేశంతో వాగ్దానంతో స్ఫూర్తి నిండి ఉత్తేజం పొందిన సాయి యువత ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో అనేక గ్రామాలలో “శ్రీ సత్యసాయి ప్రేమామృత ధార” పేరుతో త్రాగునీటి పథకాలతో మంచినీటిని అందించటం ప్రారంభించారు.

విశాఖపట్నం, గాజువాక శ్రీ సత్యసాయి సేవా సమితిలో అంతవరకూ నారాయణసేవలూ, ఉచిత వైద్య శిబిరాలూ విశాఖ ప్రాంతంలో నిర్వహిస్తున్న సాయియువత గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా సురక్షితమైన త్రాగునీరు లేక వ్యాధుల బారిన పడుతున్న గ్రామాలలో నీటిపథకాలు చేపట్టాలని నిర్ణయించుకుని అనంతగిరి కొండల పాదపీఠంవద్ద గుమ్మకోట గ్రామానికి చేరుకొన్నారు.

గుమ్మకోటకు వందలాది గ్రామాలనుండి గిరిజనులు ప్రతి మంగళవారం జరిగే సంతకు వచ్చి వస్తు మార్పిడి పద్ధతిని నిత్యావసర వస్తువులు కొనుక్కుంటూ ఉంటారు. ఆ

ఈ సమస్యను పరిష్కరించాలనే సదుద్దేశంతో కొండభాష తెలిసిన సహాయకుణ్ణి తీసుకుని కష్టపడి కొండలెక్కి విచారించగా తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే గిరిజనులు పట్టణవాసుల్ని నమ్మరు. మోసం చేస్తారని భయపడతారు. మరి ఏవిధంగా వారి అభిప్రాయాన్ని మార్చాలి? ఏవిధంగా వారికి నమ్మకం కలిగించాలి? ఎక్కడ సేవాకార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాలి? అన్న విషయాల్ని కూలంకషంగా అధ్యయనం చేసిన తర్వాత స్వామి దివ్య సంకల్పంతో ఒక అద్భుతమైన స్ఫూర్తి లభించింది.

ఇవి ‘అనంతగిరి’ కొండలు. స్వామి ‘అనంతపురం’ జిల్లాలో అవతరించారు. సంకుపర్తి గ్రామంలో దుర్భరమైన నీటిఎద్దడి ఉంది. ‘సంకుపర్తి’ పేరులోనే ‘పర్తి’ కూడా కలిసి ఉంది. ఈ సారూప్యత కలిగించిన ఉత్తేజంతో అనంతగిరి కొండల్లో సంకుపర్తి గ్రామంలో త్రాగునీటి పథకం ప్రారంభించాలని సాయి యువత నిర్ణయించారు.

ఇక గిరిజనుల్లో తమపై నమ్మకం ఎలా కలిగించాలి? అని ఆలోచించి - ఆ గిరిజనులకు సరైన దుస్తులు లేక అర్థనగ్నంగా ఉంటున్నారు; మొదట వారికి వస్త్రాలు సమకూర్చాలి; కొండలలో విపరీతమైన చలిని తట్టుకునేందుకు మంచి రగ్గులు అందించాలి; వారికి గ్రామ పారిశుద్ధ్యాన్ని ఎలా మెరుగుపరచుకోవాలో నేర్పాలి;

మల్లన్న గుడికి మెట్లదారి

గుహలో కొలువుదీరిన మల్లన్నస్వామి

జగన్మాత పార్వతీదేవి

వ్యక్తి పారిశుధ్యం ఎలా పాటించాలో చెప్పాలి; కేస్నర్ వ్యాధి కారకమైన ‘అడ్డపొగ’ ధూమపానాన్ని మాన్పించాలి; చిన్నా, పెద్దా, స్త్రీ పురుష భేదం లేకుండా అందరికీ అలవాటైన ‘మడ్డికల్లు’ మద్యపానాన్ని మాన్పించాలి; అన్న ప్రణాళికతో, “భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు మీపద్ధకు మమ్మల్ని పంపేరు” అని చెప్పి ముందుగా దుస్తులు, రగ్గుల పంపిణీని అనేక విడతల్లో చేశారు. ముఖ్యంగా సంకుపర్తి, బూర్జివలస, గాలిపాడు గ్రామాల్లో గిరిజనులకు ఆరోగ్యాన్ని సమకూర్చడానికి ఉచిత వైద్యశిబిరాలు నిర్వహించారు. డిసెంబరు 2007 నుండి ప్రతి ఆదివారం నాడు నామ సంకీర్తన నిర్వహించి, 5000 మందికి నారాయణసేవ చేపట్టి రుచికరమైన భోజనాన్ని అందించారు. అడ్డపొగ, మడ్డికల్లు అలవాట్లనుండి గిరిజనులను మళ్ళించడానికి ఆ వ్యవసాయవల్ల జరిగే నష్టాల్నిగూర్చి ఓపిగ్గా వారికి వివరించి చెప్పి సత్ఫలితాలను సాధించగలిగారు.

గిరిజనులకు నచ్చే, వారు మెచ్చే పని చేపడితే వారికి సాయమువతపై మరింత నమ్మకం కలిగి సహకరిస్తారనే ఉద్దేశ్యంతో, సంకుపర్తి గ్రామానికి వెళ్లే దారిలో దర్శనం చేసుకోవడానికి వీలులేని స్థితిలో చిన్న లోయలో ఒక గుహలో ఉన్న శివలింగాన్నీ, పార్వతీ, విनाయకుల రాతిమూర్తుల్నీ దర్శనం చేసుకునే ఏర్పాటు చేయమన్న గిరిజనుల అభ్యర్థనను మన్నించి, సహాయ సహకారాలు

ఇస్తామని వారిని ఒప్పించి, ‘సాయినామం’ అనంతగిరి కొండల్లో మారుమ్రోగేలా వారిని ఉత్తేజపరచి, కొండరాతిని కొట్టి మెట్లుగా మలిచే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు.

రెండు నెలలు తిరిగేసరికి మల్లన్నగుడికి చక్కని మెట్లమార్గం ఏర్పడింది. వేలాది గిరిజనులు ప్రతివారం శివదర్శనంతో ఈనాడు పులకించిపోతున్నారు. “ఓం శ్రీ సాయిరాం” పంచాక్షరీ మహామంత్రం అనంతగిరి కొండల్లో ప్రతిధ్వనిస్తోంది.

నీటిపథకం ప్రారంభించడానికి అనువైన వాతావరణం ఏర్పడింది. అయితే, ఎక్కడ ప్రారంభించాలి? అని ఆ కొండలలో చెట్టుపుట్టు అనకుండా జరిపిన అన్వేషణ ఫలితంగా ఒక చెట్టు మొదట్లో ఒక నీటి ఊట కనిపించింది. కానీ ఆ నీటి ఊటే ఆ కొండ శిఖరాన సముద్రమట్టానికి మూడు వేల అడుగుల ఎత్తున ఉన్న గాలిపాడు గ్రామానికి నీటి ఆధారం. ఆ నీటిని వేరు గ్రామాలకు తరలిస్తే వారు ఒప్పుకోరు. సంకుపర్తి, బూర్జివలస గ్రామాలకు నీరిద్దామంటే వేరే ఆధారంలేదు. ఈ సమస్యను భగవాన్ బాబా తప్ప మానవమాత్రులు పరిష్కరించలేరని నిశ్చయానికి వచ్చిన సాయి యువత గాలిపాడు గ్రామ గిరిజనులను తీసుకుని ప్రశాంతి నిలయానికి వెళ్ళారు. 2008 మార్చిలో ఈ సంఘటన జరిగింది.

గిరిజనులతో కలిసి పైపులైను వేస్తున్న సాయి యువత

అనంత కరుణామూర్తి శ్రీ సత్యసాయి ఆ గిరిజనులకు తన దర్శన, స్పర్శన సౌభాగ్యాన్నిచ్చి, “మీకేం కావాలి బంగారూ?” అని ప్రేమగా కొండభాషలోనే వారిని అడిగారు. “మాకు త్రాగడానికి మంచినీరు కావాలి స్వామీ” అని గిరిజనులు వేడుకున్నారు. అప్పుడు స్వామి సాయి యువతవైపు తిరిగి, “గాలిపాడులో బావి తవ్వండి బంగారూ!” అని ఆదేశించారు. “నేను చూసుకొంటానులే” అని అభయమిచ్చారు.

మహదానందంతో విశాఖ తిరిగి వచ్చిన యువత గాలిపాడు గ్రామం ఉన్న కొండ, చెట్టు, చేమా లేని పాషాణం కావడంతో రాయికొట్టి బావి తవ్వే నైపుణ్యం ఉన్న కార్మికులను తీసుకువెళ్లారు. ఆ కొండను చూసిన కార్మికులు, “ఈ కొండంతా రాతిమయం. రాయి తప్ప ఇక్కడ నీరు లభించదు, వృథా శ్రమ, ఖర్చు తప్ప ఫలితం ఉండదు. ఈ పని విరమించుకోండ”ని సలహా ఇచ్చారు.

ఐతే, స్వామిపై అచంచల విశ్వాసం ఉన్న సాయి యువత రాయికొట్టి బావి త్రవ్వాలనే నిర్ణయించుకుని

ఒక శుభముహూర్తంలో బావితవ్వటం ప్రారంభించారు. రెండు నెలలు పనిచేసి అతికష్టం మీద ఇరవై అయిదు అడుగుల లోతు బావి తవ్వగలిగారు. ఒక్క నీటిచుక్క లేదు. ఇక బావి తవ్వటం తమవల్ల కాదని ఆ పనివారు వెళ్లిపోయారు.

అయినా నిరాశ చెందని సాయియువత గిరిజనుల సహాయంతో మరో రెండు నెలలపాటు రాయికొట్టేరు. అక్కడక్కడ బొట్టుబొట్టుగా నీటి జాడ కనిపించింది. అయితే ఏబై అడుగుల లోతు చేరుకున్నాక చాపరాయి (షీట్ రాక్) కఠినమైన పాషాణం తగిలింది. ఇక నీరుపడే అవకాశం లేదని కొంతమంది అనుభవజ్ఞులు చెప్పారు.

మన విశ్వాసానికి ఇటువంటి సంఘటనే అగ్నిపరీక్ష. స్వామి ఆదేశమిచ్చారంటే తప్పక నీరు పడుతుంది. ఇది సాయియువత ప్రగాఢ విశ్వాసం.

దేవుడు చెబితే నీరు పడదా! తప్పక పడుతుంది ఇది గిరిజనుల నమ్మకం.

భక్తుల ప్రగాఢ విశ్వాసం, అమాయకులైన గిరిజనుల నమ్మకం అఖండ భజనగా రూపుదిద్దుకుంది. ఒక రాత్రంతా అఖండ నామసంకీర్తన చేశారు సాయియువత, గిరిజనులూ కలిసి.

తెల్లవారగానే స్వామిని తలచుకుని సాయి గాయత్రీ మహామంత్రాన్ని జపిస్తూ ఆ బావిలో పరమ పవిత్రమైన సాయి విభూతిని జల్లి, ‘సాయిరాం, సాయిరాం’ నినాదాల మధ్య రాయికొట్టారు. 52 అడుగులు చేరగానే గంగా ప్రవాహంలా జీవజలధార ఉప్పొంగి అయిదు గంటల్లో ముప్పుయి అయిదు అడుగులు చేరి తీయని మంచినీటితో బావి నిండిపోయింది.

సాయియువత, గిరిజనుల సంబరాలు అంబరా న్నంటాయి. ఆ బావికి చక్కని రాతికట్టు కట్టి పంపు ఏర్పాటు చేసి ప్రభుత్వ సహకారంతో కరెంటు ఏర్పాటుచేసి పైపులైన్లు వేసి గాలిపాడు గ్రామంలో ట్యాంకు ఏర్పాటు చేసి మంచినీరందించారు. ఇక్కడ మరొక అద్భుతమైన విశేషం జరిగింది.

స్వామి అనుగ్రహంవల్ల నీరు లభించింది కాబట్టి భగవాన్ తమ అమృతహస్తాలతో ప్రారంభోత్సవం చేస్తేనే

**స్వామి ప్రారంభోత్సవం జరిపిన సుజల స్రవంతి
ఫలకంతో గాలిపాడు బావిపద్ద గిరిజనులు**

ఈ మంచినీరు మేము తాగుతాం అని గాలిపాడు గ్రామస్థులు పట్టుబట్టారు. వారి కోరిక మేరకు బంగారు మెరుపుతో మెరిసే ఒక ఫలకాన్ని తయారు చేసి పుట్టపర్తి తీసుకుని వెళ్లారు.

అనంత కరుణామూర్తి శ్రీ సత్యసాయి భగవానుడు కుల్వంత్ హాలులో సాయి యువతను చూడగానే, “ఆ ఫలకం ఏదీ?” అని అడిగి తమ అమృతహస్తాలతో గాలిపాడులో శ్రీ సత్యసాయి ప్రేమామృతధార సుజల స్రవంతి పథకానికి ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

అలా ప్రారంభమైన “శ్రీ సత్యసాయి ప్రేమామృతధార పథకం” బూర్జివలస, సంకుపర్తి గ్రామాలలో మొదలై భగవాన్ దివ్య అనుగ్రహ ఆశీస్సులు కనక వర్షమై ఈనాడు మూడు వందల ఏబై గ్రామాలకు విస్తరించింది. పైపులైన్లు అతికించడం, ట్యాంకులకు కలపడం, రాతి దిమ్మలు కట్టి కుళాయిలు అమర్చడం వంటి పనులలో సాయి యువతే నైపుణ్యం సంపాదించుకోవడంవల్ల ఈ పథకం సులభ సాధ్యమయింది.

ఈ సంగతుల్ని స్వామికి వివరించాలి అన్న ఉద్దేశంతో ఉన్నప్పుడు ఒక అద్భుతం జరిగింది. వార్తాపత్రికంటే తెలియని, సైకిలుకూడా చూడని గిరిజనులు ఉన్న బూర్జివలస గ్రామంలో ఒక ఇంటి తలుపుపై భగవాన్ బాబావారి ఫోటో దర్శనమిచ్చింది సాయి యువతకి. వారికి

**సంకుపర్తి గ్రామంలో వాటర్ ట్యాంకు దగ్గర
నీరు పడుతున్న గిరిజన మహిళలు**

కనువిప్పు కలిగి స్వామికి సర్వం తెలుసు, వారే ఆశీస్సులందిస్తారని చక్కని ప్రణాళిక సిద్ధం చేసుకున్నారు. ఈ పథకం ఇలా కొనసాగి సుమారు పన్నెండు వందల గ్రామాలకు సురక్షితమైన త్రాగునీరు అందించాలనేది సాయియువత లక్ష్యం.

ఇదొక సేవాయజ్ఞం. ఈ యజ్ఞంలో తమ ఆస్తులను కూడా హవిస్సులుగా అర్పించిన యువత ఎందరో ఉన్నారు.

ఈనాడు స్వామి మంచినీరందించిన గ్రామాలలో మద్యపానం, ధూమపానం దూరమయ్యాయి. నిత్యం నామ సంకీర్తన జరిగే సాయి కుటీరాలు వెలిసాయి. సోలార్ దీపాల వెలుగుల్లో గిరిజన బాలబాలికలు చక్కగా చదువుకుంటున్నారు. శ్రీ సత్యసాయి మా భగవంతుడని గొంతెత్తి నినదిస్తూ పల్లకీ ఉత్సవాలూ, శ్రీ సత్యసాయి దివ్య ప్రతాలూ ఆనందంగా చేసుకుంటున్నారు. భగవాన్ 90వ జన్మదినోత్సవానికి ఈ గిరిజన గ్రామాలనుండి పదిహేను వందలమంది సాయిసేవ చేసి తరించాలని ప్రశాంతినిలయానికి వచ్చారు.

భగవాన్ బాబావారి దివ్య ఆశీస్సులతో హుకుంపేట సమీపంలో శ్రీ సత్యసాయి గిరిజన సేవాకేంద్ర భవనం సర్వాంగ సుందరంగా తయారై భక్తులకు కనువిందు చేయనుంది. ❖

‘దొరకునా ఇటువంటి సేవ!’

(గత సంచిక తరువాయి)

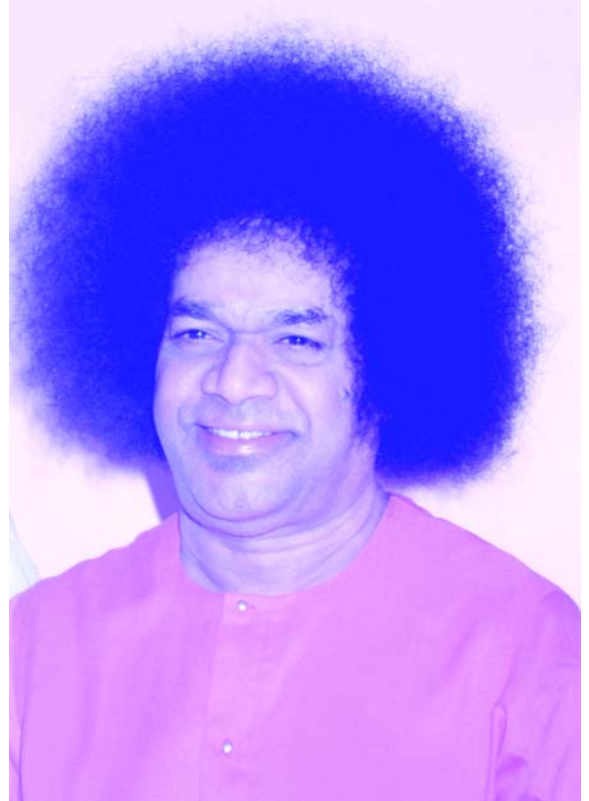
డా॥ కె.బి.ఆర్. ప్రసాద్

‘నువ్వు ఇక్కడికి వచ్చేస్తావా?’

ఆరోజుల్లో మేము ప్రశాంతినిలయం వచ్చినప్పుడల్లా గుట్టమీద ఇప్పుడు గెస్టుహౌస్ ఉన్న ప్రాంతంలో చెట్ల క్రింద బసచేసేవారము. స్నానసంధ్యాదుల నిమిత్తం చిత్రావతికి వెళ్ళేవారం. నా సహోద్యోగి ప్రొ॥ ఎ.వి. కృష్ణమూర్తి కూడా నాతోపాటే చెట్లక్రింద బసచేసేవారు. ఆరోజుల్లో పుట్టపర్తిలో సరియైన వసతి సదుపాయం లేకపోయినా మాకేమాత్రం అసౌకర్యంగా ఉండేది కాదు. పైగా, స్వామి సేవలో పాల్గొనటానికి మాకు లభించిన అవకాశాన్ని సద్వినియోగపరచుకుంటూ శారీరకంగా, మానసికంగా ఉత్తేజం పొందుతూ ఉండేవారం.

ఈప్రకారం స్వామివారి దివ్యత్వము, అవ్యాజమైన వారి ప్రేమతత్త్వము నా అనుభవానికి వచ్చిన తరువాత ఇక ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సెస్, బెంగళూరులో నా ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చి, స్వామి సన్నిధిలో సేవ చేసుకోవాలన్న ఆకాంక్ష క్రమంగా నాలో బలీయం కాసాగింది. అంతర్యామికి నా మనసులోని కోరిక తెలియదా?! ఒకరోజు, “నువ్వు ప్రశాంతినిలయం వచ్చేస్తావా?” అని అడిగారు. నా ఆనందానికి అవధుల్లేవు. వెంటనే నా రాజీనామా లేఖ పట్టుకొని మా ఇన్స్టిట్యూట్ కి వెళ్ళాను. “ఇంత మంచి ఉద్యోగం విడిచిపెడుతున్నావు! ఇంకెక్కడైనా ఉద్యోగం వచ్చిందా?” అంటూ నా మిత్రులు, ప్రశ్నలవర్షం కురిపించారు. ఐఐఎస్ సి వంటి ప్రతిష్టాత్మక సంస్థను వదులుకొని ఒక మారుమూల గ్రామంలో డిగ్రీ కాలేజిలో చేరాలనుకోవడం అవివేకం అన్నారు. కానీ, నేను వాళ్ళ మాటలను పట్టించుకోలేదు.

ఒకరోజు స్వామి, “నువ్వు పుట్టపర్తికి వచ్చేయాలనుకుంటున్న సంగతి నీ భార్యకు చెప్పావా? ఆమె మనస్ఫూర్తిగా అంగీకరించిందా?” అని అడిగారు.

నేను ఇంటికి వచ్చి నా భార్యతో ఈ విషయం ప్రస్తావించగా ఆమె అంగీకారంగా నవ్వి ఊరుకుంది.

మరుసటి రోజు స్వామి, “నీ భార్యకు చెప్పావా?” అని అడిగారు. “చెప్పాను స్వామీ” అన్నాను.

“ఏమంది? నవ్వి ఊరుకుంది కదూ” అంటూ, “సరే, ఇక నీవు రావచ్చు” అని అనుమతించారు.

పుట్టపర్తి కాలేజిలో చేరిన రోజు

ఐఐఎస్ సిలో నా ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసిన తరువాత బృందావనం వెళ్ళినప్పుడు స్వామి నన్ను లోపలికి

పిలిచారు. అక్కడున్న పెద్దలకు నన్ను చూపిస్తూ, “ఇతను ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సెస్‌లో మంచి పదవిలో ఉన్నాడు. నేను ఏదో మాటవరసకి పుట్టపర్తికి వస్తావా? అని అడిగేసరికి తక్షణం వెళ్ళి తన ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి వచ్చాడు. ‘ఎ బర్డ్ ఇన్ హేండ్ ఈజ్ వర్త్ టు ఇన్ ది బుష్’. అవునా, కాదా?” అని అడిగారు.

“అవును స్వామీ” అన్నారు వాళ్ళు ఏకగ్రీవంగా.

“చూడండి, ఎంత పిచ్చివాడు! చేజేతులా మంచి ఉద్యోగాన్ని వదులుకున్నాడు” అన్నారు.

ఇలా వరుసగా ఐదు రోజులపాటు స్వామి నన్ను అటవట్టిస్తూ వచ్చారు. ఆరవ రోజున, “చూడు, సెప్టెంబరు 18వ తేదీ గురువారం, మంచిరోజు. నువ్వు వచ్చి పుట్టపర్తి కాలేజిలో జాయిన్ కా” అని చెప్పారు.

ఆరోజు ఉదయం పుట్టపర్తిలో కాలేజికి వెళ్ళి జాయిన్ అయ్యేముందు స్వామివారి ఆశీస్సులు తీసుకుందామని మందిరం వరండాలో కూర్చున్నాను. కాలేజిలో ఉదయం 8.55కి ప్రార్థనా సమావేశం ప్రారంభమయ్యేది. “ఈరోజు ముందు ప్రసాద్‌ని పరిచయం చేసి, ఆ తరువాతనే భజన ప్రారంభించండి” అని స్వామి ప్రిన్సిపాల్‌గారితో చెప్పారట. కానీ, 8.50 వరకూ స్వామి వరండాలోకి రాకపోయేసరికి ప్రిన్సిపాల్‌గారు నాతో, “ఇప్పటికే అలస్యమైంది. కాలేజికి వెళదాం, రండి” అన్నారు.

“స్వామి ఆశీస్సులు తీసుకోకుండా ఎలా రాగలను? మీరు నడుస్తూ ఉండండి, నేను వచ్చి కలుసుకుంటాను” అని చెప్పాను.

ఆయన అలా వెళ్ళారో లేదో, స్వామి వెలుపలకు వచ్చారు. “ఇంకా ఇక్కడే ఉన్నావా? సరే, పాదనమస్కారం చేసుకొని త్వరగా వెళ్ళు” అన్నారు.

నేను పాదనమస్కారం చేసుకున్న తరువాత వరండాలో స్వామిని దాటుకొని వెళ్ళడం ఎలా అని సంశయించి అలానే కూర్చుండిపోయాను. కొద్ది క్షణాలైన తరువాత స్వామి వెనక్కి తిరిగి, “ఏం? ఇంకా పోలేదా! లే, పరుగెత్తు” అన్నారు చిరుకోపం నటిస్తూ. వెంటనే పరుగుపరుగున వెళ్ళి గణేశ్ గేటుదగ్గర ప్రిన్సిపాల్‌గారిని

కలుసుకున్నాను. “మిమ్మల్ని పరీక్షించటానికే స్వామి ఈరోజు అలస్యంగా వచ్చారేమో” అన్నారాయన.

పుట్టపర్తిలో నక్షత్రశాల

భగవాన్ 60వ జన్మదినోత్సవాలను పురస్కరించుకొని పుట్టపర్తిలో అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో ఒక ‘స్పేస్ థియేటర్’ (‘ప్లానెటేరియం’ - నక్షత్రశాల) నెలకొల్పాలని అమెరికన్ భక్తులు ఆశించారు. అనుమతికోసం నాలుగేళ్ళ ముందునుండే స్వామిని ప్రార్థిస్తూ వచ్చారు. “ఇక్కడ ప్లానెటేరియం ఎందుకు? ఆ డబ్బుతో వికలాంగులకోసం ఏమైనా చేయవచ్చు కదా” అన్నారు స్వామి.

ఒక సంవత్సరం తరువాత ఆ భక్తులు మళ్ళీ స్వామి నన్నిధికి వచ్చి, “స్వామి ఆదేశించినట్లుగా ఆ డబ్బును వికలాంగుల సంక్షేమానికై వినియోగించాము. ఈ సంవత్సరం ఇక్కడ ప్లానెటేరియం నిర్మాణం ప్రారంభిస్తాము స్వామీ” అని వేడుకున్నారు.

“లేదు, ఈసారి ఆ డబ్బుతో మానసిక వికలాంగుల కోసం ఏమైనా చేయండి” అని ఆదేశించారు స్వామి.

ఈ ప్రకారం నాలుగేళ్ళు గడచిన తరువాత స్వామి ఎట్టకేలకు వాళ్ళ ప్రార్థనను మన్నించి ప్లానెటేరియం నిర్మాణానికి అంగీకరించారు. వాళ్ళు ప్రారంభంలో 650 మంది కూర్చోవడానికి వీలకల్పించే భారీ థియేటర్ నిర్మిద్దామనుకున్నారు. కానీ, 200 సీట్ల సామర్థ్యం కలిగినది చాలన్నారు స్వామి.

ఇది స్వామి దయకాక మరేమిటి!

జులైలో స్వామి నన్ను ప్లానెటేరియమ్ డైరెక్టరుగా నియమించి, నవంబరులో ప్లానెటేరియమ్‌ని ప్రారంభించే లోగా శిక్షణకోసం ఫిలడెల్ఫియా (అమెరికా) పంపాలని నిర్ణయించారు. “ఒక వారం రోజుల్లో నువ్వు బయల్దేరాల్సి. పాస్‌పోర్టు, వీసా సిద్ధం చేసుకో” అన్నారు.

“పాస్‌పోర్టు ఆఫీసరు రోమెల్‌గారుకూడా స్వామి భక్తులే. ఆయన మనకు తప్పక సహాయం చేస్తారు” అంటూ ఒక సేవాదళ మిత్రుడు నా అప్లికేషన్ ఫామ్‌ను తీసికొని హైదరాబాదుకు వెళ్ళాడు. తీరా అక్కడికి వెళ్ళిన

తర్వాత, కొద్ది రోజుల క్రిందటే రోమెల్‌గారు వేరేచోటికి బదిలీ అయి వెళ్ళినట్లు తెలిసింది. అయితే, స్వామి సంకల్ప మహిమ చూడండి. నా మిత్రుడు పాస్‌పోర్టు ఆఫీసుకు వెళ్ళే సమయానికి రోమెల్‌గారు అక్కడే ఉన్నారు! ఆయన తన బంధువుల ఇంట్లో పెళ్ళికి హాజరయ్యేందుకు ఆరోజే హైదరాబాదు చేరుకొని, ఎవరినో కలవడానికి పాస్‌పోర్టు కార్యాలయానికి వచ్చారట. ఆయన స్వయంగా దగ్గరుండి కేవలం రెండు గంటల్లో నా పాస్‌పోర్టు సిద్ధం చేయించారు.

ఆ తరువాత వీసా నిమిత్తం చెన్నైలోని యు.ఎస్. కాన్సులేట్ కార్యాలయానికి వెళ్ళాను. ఆరోజు నాలాగే ఇంటర్వ్యూకి వచ్చినవారు చాలామంది ఉన్నారు. ఇంటర్వ్యూ చేసే అధికారులు ప్రతి ఒక్కరినీ రకరకాల ప్రశ్నలతో శోధించారు. నన్ను మాత్రం సర్వసాధారణంగా అడిగే రెండు మూడు ప్రశ్నలడిగి పంపించేశారు. నేను రెండు నిమిషాల్లో బయటికి రావడం చూసి అందరూ నాకు వీసా మంజూరు కాదనే అనుకున్నారు. కానీ, ఆరోజు సాయంత్రం వీసా కాగితాలను అందుకున్నవాళ్ళలో మొదటివాణ్ణి నేనే! అంతేకాదు. నేను కేవలం మూడు నెలల కాలపరిమితి గల వీసాకోసం దరఖాస్తు పెడితే, వాళ్ళు నాకు ఏకంగా ఐదేళ్ళ వీసా మంజూరు చేశారు. ఇది స్వామి దయ కాక మరేమిటి!

ట్రైనింగ్‌కు మూడు నెలల కాలవ్యవధి ఉన్నప్పటికీ నేను స్వామి అనుగ్రహంతో కేవలం మూడు వారాల్లో ముగించుకొని ఇండియాకు తిరిగి వచ్చాను. సాధారణంగా అమెరికాలాంటి విదేశాలకు వెళ్ళినవాళ్ళు స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చే సమయంలో కుటుంబ సభ్యులకోసమో, మిత్రులకు బహూకరించటానికో రకరకాల ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను, మరేవైనా అపురూపమైన వస్తువులను కొనుగోలు చేసి తేవటం పరిపాటి. కానీ, నేను మాత్రం అలాంటివేమీ తీసుకురాలేదు. మరీ వట్టి చేతులతో ఇంటికి వెళ్ళడం ఇష్టంలేక బెంగళూరు ఎయిర్‌పోర్టులో మా పిల్లలకోసం ఎక్స్‌యిర్స్ చాక్లెట్స్ కొన్నాను.

నేను తిరిగి వచ్చిన తరువాత స్వామి, “నీ పిల్లలకొరకు ఏమి తెచ్చావు?” అని అడిగారు.

“ఏమీ తేలేదు స్వామీ” అన్నాను.

“నిజంగా ఏమీ తేలేదా? అబద్ధం చెబుతున్నావు” అన్నారు స్వామి.

“లేదు స్వామీ, నిజంగా ఏమీ తేలేదు” అన్నాను.

“ఎక్స్‌యిర్స్ చాక్లెట్లు కొని తేలేదా?” అంటూ పకపకా నవ్వారు.

(తరువాయి వచ్చే సంచికలో)

శ్రీ సత్యసాయి గీతములు - 9

మరచితివేమో మదిలో మమ్ము...

మరచితివేమో మదిలో మమ్ము
సాయిసాధా ప్రభువా!
ఓ సాయిసాధా ప్రభువా!
మరుగు జేరితిమి, మము దరిజేర్చుము
మానితవర ప్రభువా! కనవా,
సాయిసాధా ప్రభువా! ||మర||

వ్యాధులతోడన్, బాధల నొందెన్
వెతలన్ బడుటె, విధియా మాకు
ఈ ధర పాపంబులు భరియింప,
వెలసితివట దేవా!
సాయిసాధా ప్రభువా! ||మర||

ఆపద్బాంధవుడంచు వింటిన్
ఆదరించుమని వేడుకొంటిన్
మాపై మీ కృప జూపుమటంటిన్
మము విడనాడగ జూచెదవా,
సాయిసాధా ప్రభువా! ||మర||

సేవకుడే నాయకుడు

❖ డా॥ బి.వి. పట్టాభిరామ్ ❖

“సేవకార్యక్రమములో మన గుణములను సాత్వికమైనవిగా మార్చుకోవటంద్వారా దైవత్వాన్ని పొందగలమనడంలో సందేహము లేదు. మనం చేసే సర్వకార్యములను దైవార్పిత భావంతో చేసినపుడు మనం దైవత్వాన్ని పొందుతాము. పవిత్రమైన ఉన్నతస్థాయి చేకూరుతుంది. మన సేవకార్యక్రమాల్లో ఇట్టి ఉన్నత భావాన్ని, ఉన్నతస్థాయిని అనుభవించాలి. దానిగురించి ఆలోచించాలి. మనలను మనము సంస్కరించుకోవటమే ఈ సేవకార్యక్రమముల ప్రధాన ఆశయము. కనుక, ఎవరికో ఏదో సేవ చేస్తున్నాము, సంస్థ నిబంధనలను అనుసరిస్తున్నాము అనే భావము మనలోనుంచి

పూర్తిగా దూరమైపోవాలి. ఏవిధంగా ఆహారము భుజించి ఆకలిని తీర్చుకుంటున్నామో అదే విధముగా ఇతరులను సేవించి మన దివ్యత్వాన్ని పోషించుకోవటానికి ప్రయత్నించాలి” అన్నారు భగవాన్ బాబావారు.

సేవ చేసే అవకాశం:

సేవ చేయాలనే కోరిక ఉంటే చాలదు - ఆ సేవ చేయటంకోసం మనఃస్ఫూర్తిగా ప్రయత్నించాలి, ప్రార్థించాలి. సేవ అంటే పేరుకోసం కార్యక్రమాలు చేయటం కాదు. చేసినదానికి రెట్టింపు ప్రచారం చేసుకోవటం అనలు కాదు. అటువంటి వార్తలు పత్రికల్లో వచ్చినా ఆ ‘న్యూస్ పేపర్లు’ మర్నాటికి ‘వేస్ట్ పేపర్ల’యిపోతాయి. కాబట్టి సేవ అంటే ఏడు సద్గుణాలుండాలి. వాటిని S.E.R.V.I.C.E (సర్వీస్) అంటారు. ఒక్కో అక్షరానికి ఒక్కో అర్థం; స్వామి తమ దివ్య ప్రసంగాల్లో తెలిపారు.

S: Social responsibility (సామాజిక బాధ్యత): ప్రతి కంపెనీవారు తమ లాభాల్లో 2 శాతం కార్పొరేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ (CSR) అనే సామాజిక బాధ్యతగా ఖర్చుపెట్టాలని ఇటీవల ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. ఆ సంస్థ ఏ ఊరిలో ఉంటే ఆ ఊరి అభివృద్ధికై, పాఠశాలలు, ఆసుపత్రులు, పార్కులు వంటివి కట్టాలి. ఈ కార్యక్రమాల్ని మన శ్రీ సత్యసాయి సేవాదళ్ వాలంటీర్లు 60 సంవత్సరాలకు ముందే ప్రారంభించారు. ‘గ్రామసేవయే రామసేవ’ అనే నినాదంలో గ్రామాలకు వెళ్లి గ్రామస్థులతో ప్రేమతో మాట్లాడుతూ, గ్రామావసరాలను తెలుసుకుని వారిని సంతృప్తిపరచే కార్యక్రమాలను చేపట్టి ఆ గ్రామాల్ని దత్తత తీసుకుంటున్నారు. ఈ ప్రక్రియ ఇంకా ఉధృతం అవుతున్నది. ఈనాటికీ ప్రభుత్వ సౌకర్యాలు అందుకోలేని స్థితిలో ఉన్న కుగ్రామాలను గుర్తించి మన సేవాదళ్ సభ్యులు సేవలందించేందుకు కృషి సల్పుతున్నారు.

E: Education (విద్య): సేవ చేయాలనే తపన కలవారు తప్పనిసరిగా పవిత్రమైన విద్యసభ్యసించాలి. భారతీయసంస్కృతి చాలా విశాలమైనది, పవిత్రమైనది.

పూర్వం 5 సంవత్సరాల పిల్లలచేత విద్యాభ్యాసం చేయించేటప్పుడు మొట్టమొదట “ఓం నమశ్శివాయ, ఓం నమో నారాయణాయ” అనే పవిత్రమైన మంత్రములు నేర్పించేవారు. కానీ ఈ ఆధునిక యుగంలో చిన్న పిల్లలకు ‘బా..బా... బ్లాక్ షిప్’ అని అర్థరహిత విషయాలను నేర్పిస్తున్నారు. ఈ ప్రాకృతమైన విద్యతోపాటు పవిత్రమైన భారతీయ సంస్కృతినికూడా గుర్తింపజేయాలి. సేవ నందించే విద్యావంతులకు ప్రధానమైన లక్షణాలు మూడు ఉండాలి. అవి:

- 1) “సర్వేలోకహితే రతః”
(లోకశ్రేయస్సును ఆశించాలి)
- 2) “సర్వజ్ఞానోప సంపన్నః”
(సమస్త జ్ఞాన సంపన్నుడై ఉండాలి)
- 3) “సర్వే సముదితా గుణైః”
(సమస్త సద్గుణములను కలిగియుండాలి).

R: Role model (రోల్ మోడల్): సేవ చేయాలనుకునేవారు ఒక స్థిరమైన, దృఢమైన వ్యక్తిత్వం కలిగి ఆదర్శప్రాయుడిగా, ఒక రోల్ మోడల్ గా ఉండాలి. స్వాతంత్ర్య సమరయోధులైన మహాత్మా గాంధీ, నేతాజీ, బాలగంగాధరతిలక్, సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ మున్నగు వారు, జాతీయపరంగా, వ్యక్తిగతపరంగా ఉన్నత లక్షణాలు కలిగి ఉండేవారు కాబట్టి వారు చక్కని నాయకులు కాగలిగారు. “సేవకుడే నాయకుడు, జితేంద్రియుడే యతీంద్రుడు, కింకరుడు కానివాడు శంకరుడు కాలేడు” అన్నారు స్వామి. అలాగే మరో సందర్భంలో "First be, then do and tell" మంచిగా ఉండి, మంచిని చేస్తూ మంచిని చెప్పేవాడు మాత్రమే సరైన లీడర్ అన్నారు.

బుద్ధుడు మూడు సూత్రాలను బోధించాడు. “బుద్ధం శరణం గచ్ఛామి” అంటే బుద్ధిని ఆశ్రయించాలి, “సంఘం శరణం గచ్ఛామి” అంటే ఆ బుద్ధిని సంఘంలో ప్రవేశపెట్టాలి. మూడవది “ధర్మం శరణం గచ్ఛామి” అంటే ఆ సంఘాన్ని ధర్మమార్గంలో ప్రవేశపెట్టాలి. ఇవి ఆచరించినవారు తప్పక మన సంస్థలో, సమాజంలో రోల్ మోడల్ కాగలరు.

V: Values (విలువలు): “విద్య లేనివాడు వింత పశువు” అంటారు కానీ విలువలు లేనివాడు ఎంత చదువున్నా విచిత్రమైన పశువు క్రిందే లెక్క. ఈ విషయం స్వామి చెప్తూ, మన ప్రాచీన సంప్రదాయములను, సంస్కృతిని మనము తిరిగి నిలబెట్టుకోవటానికి పూనుకోవాలి. సచ్చింతన, సదాలోచన, సత్రువర్తన అనేవి సాధన చేయాలి అన్నారు.

నేటి విద్యలు తెలివితేటలను పెంచు
కొంచెమైన గుణము పెంచబోవు
కోటి విద్యలుండి గుణము లేకున్నచో
విలువదేమి వాని ఫలమదేమి?

ఇటువంటి విద్య కాదు; విలువలు కల జీవితం గడపాలి. చక్కని గుణమును పోషించుకునే నిమిత్తం విద్య నభ్యసించాలి. పరులయొక్క దోషమునుగానీ, పరుల తప్పులనుకానీ గుర్తించక తనలోని దివ్యభావములను ప్రకటింపచేయటం కూడా సేవే అన్నారు బాబావారు.

I: Integrity (చిత్తశుద్ధి): నీతినిజాయతీలు మానవతా హృదయమునందు మాత్రమే అభివృద్ధి అగుటకు అవకాశమున్నది. మానవత్వానికి, సద్గుణములకు ఆధారం నీతినిజాయతీలే అంటారు స్వామి.

పూర్వం ఒక రాజు చివరిదశలో వారసుడికొరకు చాటింపు వేయించాడు. ఆయనకు సంతానంలేదు. 20 సంవత్సరాల చురుకైన, నిజాయతీగల యువకులకు ఆహ్వానం పంపగా పదిమంది వచ్చారు. వారికి రాజుగారు ఒక్కొక్క చిక్కుడు గింజ ఇచ్చి జాగ్రత్తగా పెంచమని చెప్పారు. ఆరు నెలల్లో ఆ గింజ మొలకెత్తి, తీగ పెరిగి కాయలు కాయాలని తెలిపాడు. అందరూ తమతమ భూముల్లో ఆ గింజను పాతి పెంచసాగారు. ఒక్క యువకుడి మొక్క తప్ప అందరూ బాగా పెంచారు. అనుకున్న సమయం వచ్చాక రాజుగారు ఆయా తోటలకు వెళ్లి చూశారు. ఒక్క యువకుడు మాత్రం, “రాజా! నన్ను క్షమించాలి. నేను ఎంత ఎరువు వేసినా, నీళ్ళు పోసినా పెంచలేకపోయాను” అన్నాడు.

రాజుగారు సభలో ఆ యువకుడిని తన వారసుడిగా ప్రకటించాడు. సభ్యులు ఆశ్చర్యంగా కారణమడిగారు.

దానికి రాజు, “నేను వారందరికీ ఇచ్చిన విత్తనాలు ఉడకబెట్టినవి. అవి పెరగవు. ఆ విత్తనాన్ని మిగతావారు మార్చేసారు. ఇతనొక్కడే నిజాయతీగా పెంచాడు అందుకే! నా వారనుడు అట్టి నిజాయతీపరుడై ఉండాలి” అన్నాడు.

C: Compassion: ప్రశాంతినిలయంలోని బోర్డులో ఉండే సూక్తుల్లో “దయగల హృదయమే దైవమందిరము” (A heart with compassion is temple of God) అనేది అందరినీ ఆకర్షిస్తుంది. దయగల హృదయాన్ని అభివృద్ధిపరచుకున్నవారు ప్రతి ఫలం ఆశించకుండా సేవచేసే అలవాటు చేసుకుంటారు.

మన సేవాదళ వాలంటీర్లు అనేక సేవా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటున్న విషయం మనకు తెలుసు. మనం చేయటమే కాకుండా ఇతరులకుకూడా సేవగురించి ప్రేరణ కలిగించాలి. ముఖ్యంగా ఈ చిన్నచిన్న సేవలు చేయటం అలవాటు చేసుకొమ్మని చెప్పాలి.

ఎ). అంగవైకల్యం, ఇతర సమస్యలున్నవారికి సహాయం చేయాలి.

బి). అవసరంలేని, వాడని బట్టలను లేనివారికి దానం చేయాలి.

సి). అంధులకు, వృద్ధులకు దారి చూపించటం, వారిని రోడ్డు దాటించటం చేయాలి.

డి). ఆవులను కోల్పోయినవారికి ధైర్యం కలిగించే మాటలు చెప్పాలి.

ఇ). దేశ రక్షణకై ఎటువంటి త్యాగం చేయటానికైనా సిద్ధంగా ఉండాలి.

ఎఫ్). సమస్యలున్నవారు చెప్పినపుడు వారికి సాంత్యన కలిగించాలి.

జి). వృద్ధాశ్రమాలకు, ఆసుపత్రులకు వెళ్లి వారిని చేతనయినంతగా ఆదుకోవాలి.

హెచ్). అనాథ శరణాలయాల్లో మీ పిల్లల జన్మదిన వేడుకలు జరుపుకోవాలి.

ఐ). సేవాసంస్థలు నిర్వహించే రక్తదాన, అన్నదాన శిబిరాల్లో పాల్గొనాలి.

జె). మరణానంతరం మీ అవయవ దానానికి అంగీకార పత్రం ఇవ్వాలి.

ఇవి కొన్ని మాత్రమే. ఇంకా చాలా ఉన్నాయి. అన్నింటినీ మించి సాటివారిని సకుటుంబీకులుగా ప్రేమించాలి, సేవించాలి.

E: Emotional intelligence (ఎమోషనల్ ఇంటెలిజెన్సు): 1940 అక్టోబరులో అవతార ప్రకటన తరువాత స్వామికి పెరుగుతున్న పేరుప్రఖ్యాతుల్ని చూసి సహించలేక ఒక గృహిణి స్వామిని ఇంటికి ఆహ్వానించి విషం కలిపిన వదలు పెట్టింది. స్వామి ఆ గారెల్ని తిని వెంటనే వాంతి చేసుకోగా, చేసిన గారెలు చేసినట్లుగా బయటికి వచ్చాయి! వెంటనే ఆ ఇల్లాలు పశ్చాత్తాపంతో స్వామి పాదాలపై పడి తనను క్షమించుమని వేడుకొన్నది. క్షమామూర్తి అయిన స్వామి ఆమెకు అభయమిచ్చి ఆశీర్వదించారు.

కొంతకాలం తరువాత ఆమె ఇంట్లో ఒక ఫంక్షన్ జరిగింది. ఆ సందర్భంగా వంట చేసేందుకు ఆమె ఇంటికి స్వామి మందిరంనుండి పెద్దపెద్ద పాత్రలను పంపించారు. ఒక భక్తురాలికి ఇది నచ్చక, “స్వామీ, అటువంటి ఆమెను అసలు మీరు మందిరానికి ఎందుకు రానిస్తున్నారు? ఇప్పుడు ఆమె ఇంట్లో జరిగే ఫంక్షన్కొరకు మందిరం నుండి పాత్రలనుకూడా పంపించారే!” అన్నది. అప్పుడు స్వామి, “అమ్మాయీ! విషం పెట్టినవారికి కూడా అమృతం తినిపించే మందిరం ఇది. ఎవరినీ నేను రావద్దనలేను. నాకు మంచివారూ, చెడ్డవారూ అంతా ఒక్కటే” అన్నారు.

“నా జీవితమే నా సందేశం” అని ప్రకటించిన స్వామి ఆదర్శాన్ని అనుసరించి మనము అపకారం చేసినవారికి సహితం ఉపకారం చేయటానికి సిద్ధంగా ఉండాలి. విషమ పరిస్థితిలో కూడా విజ్ఞతతో వ్యవహరించే తత్వాన్ని సాధన చేయాలి. కోపతాపాలు, ఆవేశం, అసూయ, పగ, ద్వేషం వంటి నెగెటివ్ ఎమోషన్స్ని పక్కకు నెట్టి ప్రేమ, జాలి, కరుణ, సహనం, క్షమాగుణం అలవర్చుకోవటంకూడా ఒకవిధంగా సేవలాంటిదే. వెన్న వంటి హృదయం, వెన్నెల వంటి మనస్సు, తేనె వంటి పలుకు సాయి సేవకులకు సహజ లక్షణమై ఉండాలి అన్న స్వామి సందేశస్ఫూర్తితో, వారి అడుగుజాడల ననుసరించి సేవాపథంలో ముందుకు సాగుదాం! ❖

మనసెఱిగిన మాధవుడు

❖ కుప్పం విజయమ్మ ❖

యెంతమాత్రం అతిశయోక్తి కాదు. సమయానికి తగురీతి భక్తుల పాలి కల్పతరువై కంటికి రెప్పలా కాపాడటం సాయిదేవుని అవతార తత్వం.

నా జీవితంలో 'మనసెఱిగిన మాధవుడు నా సాయిదేవుడు' అన్న తియ్యని మాట సత్యస్య సత్యమని క్షణక్షణమూ నిరూపితము కావటం నా భాగ్యమని నుడువక తప్పదు. మనస్సు తీవ్రంగా గాయపడినప్పుడు, సందేహ సాగరంలో సతమతమైనప్పుడు వెంటనే తగు సందేశాన్ని, తగు ఔషధాన్ని అందించి, ఆదుకోవటం సాయిదేవుని అనంతమైన, అవ్యాజమైన ప్రేమకు చిహ్నం.

చిన్ననాటనే సాయీశుని చెంత చేరి, నిర్మలమైన, నిస్వార్థమైన పవిత్ర ప్రేమను చవిచూశాను. 'ప్రేమ' అంటే యేమిటో గ్రహించగలిగాను. బాలసత్యసాయీశుడు పాతమందిరంలో పరుగులు తీసిన సమయంలో (1945) వారి సన్నిధిలో నెలల తరబడి ఆడి పాడి ఆనందించే సదవకాశాన్ని ప్రసాదించారు. చిన్నతనం నుండే నాకెందుకో ఈ ప్రాపంచిక విషయాలపై అభిరుచి ఉండేది కాదు. మాటల్లో చెప్పలేని ఏదో కొరతతో అనవరతము అలమటించేదాన్ని అయితే, అమ్మలగన్న అమ్మ సాయీమాతను దర్శించుకున్నాక, పెన్నిధిగన్న పేదవోలె ఆనంద ముద్రితనయ్యాను, ఆ 'అమ్మ'లోని అనురాగమును, వాత్సల్యమును చవిచూశాక, మనస్సు ఆనందఢోలికలో ఊయలలూగింది. నా కన్నీరు పన్నీరుగా మార్చి, "నేనే నీ అమ్మను" అని సాయీమాత కరుణను కురిపిస్తుంటే పరవశించిపోయాను.

సర్వమెఱిగిన సాయిదేవుడు నా 16వ యేటనే నాకు పెళ్ళి నిశ్చయించి, మా స్వగ్రామమైన 'కుప్పం' వేంచేసి (1948) వారి ప్రత్యక్ష పర్యవేక్షణలో నా వివాహం జరిపించారు. గంపెడు ఆశలతో అత్తవారింట అడుగుపెట్టాను కానీ, ఊహలన్నీ తారుమారయ్యాయి. మిడుతల దండులా కష్టాలు దాడిచేశాయి. సాయిదేవుని కటాక్షమునకై అంగలారుస్తూ, అనవరతము వీడక స్మరిస్తూ ఉండగా, మద్రాసులో మా అక్కయ్య సుశీలమ్మగారి ఇంటికి ప్రభువు వేంచేశారని తెలిసి రెక్కలు గట్టుకొని వారి చెంతకు చేరాం. వారి పాదరాజీవములను పెనవేసుకొని కన్నీటితో తడిపివేశాం. తారకల మధ్య శశాంకునిరీతి భక్తబృంద పరివేష్టితుడై ఉన్న ప్రభువు నన్ను చూసి, "ఊc... విశేషాలేమిటి?" అని

మనసెఱిగిన మాధవుడు మన సాయిదేవుడు. మనస్సే తాను. మనస్సులోని మర్మమే తాను. మనస్సులోని మాటే తాను. ఈ మనస్సును సృష్టించింది తానే. మరి మనసులోని మాధవుడూ తానే. మనసెఱిగిన మాధవుడూ తానే అని నిర్వచించటం

అడిగారు. “అన్నీ మా మంచికే కదా స్వామీ” అంటుంటే నవ్వుతూ నా ‘డైరీ’ ఇమ్మన్నారు. మధుర మందహాసం దోబూచులాడుచుండ కలం తీసుకొని వ్రాసి నా చేతికి అందించారు ఒక చక్కని పద్యమాలిక.

“సిరులన్ కోరను సర్వభాగ్యతలన్
చెల్వార నిమ్మంచు నే
వరముల్ వేడను,
నెల్లవేళల భవత్పాదారవిందంబు నా
ఉరమందుంచెడు శక్తి నిమ్మని
సదా యుల్లంబునన్ కోరితిన్
తరమా నిన్ను నుతింప! నీకు
దయలేదా సత్యసాయి ప్రభో!”

ప్రతి అక్షరం నాలో చెలరేగుతున్న భావాన్ని స్పష్టంగా పత్తిని విడదీసినట్లుగా వ్యక్తీకరిస్తుంటే, మనసెరిగిన సాయి మాధవునికి ప్రణతాంజులర్పిస్తూ ప్రతిమనైపోయాను.

చింతలలోనే దాగియున్నది చిత్తయం!

కష్టాలు కడగండ్లు మమ్మల్ని చుట్టుకొని జీవితాన్ని అస్తవ్యస్తం గావిస్తున్నా, “ఇవి కదలిపోయే మేఘాలు, స్థిరంగా ఉండవు. నేను స్థిరంగా మీ వెంట, జంట ఉన్నానుగా” అని ప్రభువు దైర్యాన్ని ప్రసాదిస్తూ మా జీవిత నౌకను నడుపుతూనే ఉన్నారు. హృదయసారథియై తమ సాన్నిధ్య సౌభాగ్యాలతో అలరిస్తూనే ఉన్నారు. ప్రచండ మారుతమునైనా పారద్రోలి ప్రశాంతినందించే పర్తివాసుడు చెంతనే ఉండగా చింతలెందుకని మేము నిండు విశ్వాసంతో, భక్తితో ముందుకు సాగుతూవచ్చాము.

ప్రభువు మద్రాసు వేంచేశారంటే, నా డైరీ వారి ప్రక్కనే ఉండేది. ఒకరోజు మేము, “భయమేల మనకు బాబా ప్రక్కనే ఉండునంతవరకు” అని పాడుకుంటూ ప్రభువు సన్నిధికి చేరుకునేసరికి వారు చిరునగవులు చిందిస్తూ నా డైరీలో ఏదో వ్రాస్తున్నారు. పాదాభివందన మాచరించి, వారి పాదపద్మములచెంత సేదదీర, నవ్వుతూ వారే స్వయంగా చదువనారంభించారు:

“వేడగలేదు మేడలను, వేడగలేదు
పసిండికొండలన్

గూడని శక్తినిమ్మనుచు కోరగలేదు,
గృహస్థ ధర్మమం
దోడక నిల్చు యోగ్యతయు
సుత్తమ ధర్మ పథైక చిత్తమున్
వేడితి, వీని నీ వాసగవేని,
మరే గతి సాయి సత్రభో!”

అంటూ మృదుమధురంగా రాగయుక్తంగా వారు గానం చేస్తూంటే, “ప్రభూ, నేను ఏనాడూ మేడలూ మిడ్డెలూ కోరలేదే! మరెందుకీ శోధన?” అని దీనార్తినై ప్రశ్నింప, “చింతలలోనే చిన్మయముంది. నిజసారం ఇందులోనే ఉంది. దైవం ఇందులోనే దాగియున్నాడ”ని సెలవిచ్చారు.

సత్యమైన మాట సాయిమాట. “మేరుపర్వతమే నీవైన పరచుకొని పారెద సెలయేరునై” అన్నట్లుగా ఆర్తితో వారి పాదారవిందాలను ఆశ్రయిస్తే వదలక, వీడక వారు మనలో నిండిపోతారు. ఆ మహదానందం, పరమానందం లౌకిక భోగాలలో, సుఖమయ జీవనంలో లభించదు. ప్రభువు ఏది చేసినా మన మంచికే అన్న మాటను ఎంత మాత్రమూ మరువరాదు.

స్వామి వేంచేసిన సమయంలో అక్కయ్యగారి ఇల్లు మాకు అందాల బృందావనం, వైకుంఠధామం. ఒకరోజు మేము వెళ్ళేసరికి ఇందీవరశ్యాముడు, సాయిగోపాలుడు దివాన్ పై ఆసీనులై ఏదో చదువుతున్నారు. బ్రహ్మ కడిగిన ఆ పాదకమలములను మేము కళ్ళకద్దుకొని, శిరస్సుపై దాల్చి వందన సహస్రము లాచరిస్తూంటే, ప్రభువు నా చేతికి డైరీని అందించారు. (ఈ డైరీ నా పాలి ప్రాణస్నేహితుడు. ప్రభువును దర్శించిన క్షణం నుండి వారు మాతో జరిపిన సంభాషణలు, వారి సన్నిధిలో జరిగిన సంఘటనలు అన్నీ అందులో నింపుకొన్నాను. ఎప్పటికప్పుడు ఆ దివ్యస్మృతులను గుర్తుచేస్తూ మధురిమలను అందిస్తూనే ఉంటుంది) ముత్యాల్లాంటి వారి అక్షరాలు బంగారంలాంటి సందేశాన్నందించాయి:

“వినదు జగంబు మా మొరలు,
విన్నను దీర్చు దలంప నెంచినన్
బొనరదు శక్తి, ఈ సకలమున్ గలయట్టి
మహాత్ముడీవయం

చనయము నమ్ముకొంటి
భవదండ్రియుగంబును సాయిసద్గురూ
ఘన కరుణాతరంగిత యఖండపు
ప్రేమసమన్వితా హరీ!”

అని చదువుతూ, వారి మ్రోల నేను మొదలు సరికిన చెట్టులా వ్రాల, స్వామి, “సుశీలమ్మా! నిన్న రాత్రి ఆమె బంధువులు, స్నేహితురాళ్ళు ఏమన్నారో అడుగు” అన్నారు.

“ఇంకా సాయిబాబా! సాయిబాబా! అని పరిగెడుతున్నావే! ఆయన నీ కష్టాలు తీర్చాడా? మా గురువుగారి దగ్గరకు రా” అని తల తినేశారు స్వామీ” అన్నాను, గద్గదస్వరంతో.

“నువ్వేమన్నావు?” ప్రశ్నించారు అక్కయ్యగారు.

“మా స్వామి మహిమ, వారి దివ్యప్రేమ మీకు చెప్పినా అర్థం కావు. అడుగడుగునా మమ్మల్ని యెలా రక్షిస్తున్నారో మీకు తెలియదు” అని వారిని గట్టిగా మందలించాను. “దీనికి ఈ జన్మకు బుద్ధిరాదు” అని వెళ్ళిపోయారు” అని నేను మా అక్కయ్యగారికి చెప్తుంటే, “లోకులు కాకులు” అంటూ ప్రభువు, “దున్నపోతా! ఈ పద్యం రాసుకో” అన్నారు.

ఎప్పుడూ తామే వ్రాసి ప్రసాదిస్తారు కదా! ఇప్పుడు నన్ను వ్రాసుకొమ్మని చెబుతున్నారేమిటని ఆశ్చర్యపోతూ వారి ఆజ్ఞను శిరసావహించాను.

ప్రభువౌచు తారక బ్రహ్మమువౌచును
రాజిల్లు పుట్టని రాముడెవరు?
మరల మరల నిన్ను మురిపించి మరిపించి
యెడద నొక్కెడి దొంగ కృష్ణుడెవరు?
బూచులరాయడై బూడిదరాయడై
జ్రోచెడు సామ్రాట్టు శంభుడెవరు?
చిటికలోపల చెంత చేరి సాధుల బాధ
వారించు శ్రీరామబంటు ఎవరు?
తత్వమునెఱిగి జెషధమునొనగు
మూర్తిభేదము లేని దక్షిణామూర్తి ఎవరు?
అసమాన లీలావతారుడీ యైదు వన్నె

లొసగు పరమాత్మ సత్యసాయిని
భజించు సాధ్వీ నీవు!

అని, ప్రభువు ఒక్కొక్క పదమే నిదానంగా సావధానంగా సెలవిస్తూ, వారి అవతారతత్వాన్ని తేటతెల్లంగా పలుకుతుంటే, ఆ బ్రహ్మాండనాయకుని వాగమృతమును తనివితీరా ఆస్వాదిస్తూ, అర్థం కాని చోట మరీమరీ అడిగి రాసుకొంటూ, మనసులో రేగిన భక్తిభావ పరంపరలు గిలిగింతలు పెట్టి, మధువు గ్రోలిన మధుపంలా తన్మయనై నేను అనుభవించిన ఆ దివ్యానుభూతి చిరస్మరణీయం! చిన్మయం! మహాదానంద రసపానం! మనసెరిగిన సాయి మాధవుని చరణ కమలములను ఆనందబాష్పధారలతో తడిపేస్తుంటే, “పిచ్చి పిల్ల” అంటూ తమ అభయహస్తాన్ని నా శిరస్సుపై ఉంచి దీవిస్తూంటే, “స్వామీ, ఈ ‘పిచ్చి’ని నాకు జన్మజన్మలకూ అందిస్తూనే ఉండండి. ఈ ‘పిచ్చి’ నుండి నన్ను దూరం చేయకండి” అని దీనార్తిని ప్రార్థించాను.

ఎక్కడ దొరుకుతుందీ అదృష్టం, ప్రభువు అనుగ్రహిస్తే తప్ప! ప్రభువు ఆనాడు అనుగ్రహించిన ఈ అమృత బిందువులు, అక్షరనిధులు ఈనాటికీ స్ఫూర్తినిస్తూ హృదయాన్ని పులకరింపజేస్తున్నవి. ఆ మధురానుభూతులు ఒకటా రెండా? అపారం! అప్రమేయం! భయంకరమైన తేనెటీగలు చుట్టుకొన్న గూడులోనే తియ్యని తేనె దాగినట్లు, దట్టమైన మేఘాల్లా ముసురుకొనే ఈ కష్టాలలోనే మన దైవంయొక్క ప్రేమానురాగాలు అంతర్గతమై ఉవ్విళ్ళూరిస్తూ ఉంటాయి. ‘పిల్లికి చెలగాటం ఎలుకకు ప్రాణసంకటం’ అన్నట్లు, ‘నీవంటే నాకు చాలా ఇష్టం’ అని శనిదేవుడు తిష్టవేసుకొన, ఆ సంకటంలోనే నా సాయి వేంకట రమణుడు, ‘నీవంటే నాకూ చాలా ఇష్టం’ అని నా చెంతనే నిలచి ఉండ, వారిని సదా సర్వకాలేషు స్మరిస్తూ ఆరాధిస్తూ ఆనందజలధిలో తేలియాడుతూ ఉండటం నా భాగ్యవిశేషం. మనసెరిగిన సాయిమాధవుడు సదా హృదయంలో కొలువైయుండ హాలాహలమైనా మన పాలి అమృతభాండంగా మారిపోతుంది కదా! ఆ అమృత భాండం దాగియున్న సాయి సన్నిధానంలో సేదదీరి ధన్యులమవుదాం! ❖

“మూకం కరోతి వాచాలం”

బి.వి.ఎస్. సాగర్

“ఈతూరి సమ్మర్ కోర్సు బృందావనంలో కాకుండా ఊటీలో జరుపుదాం” అని 1976లో స్వామి సెలవిచ్చి నప్పుడు విద్యార్థులమైన మా అందరిలోనూ ఆనందోత్సాహాలు వెల్లివిరిశాయి.

అప్పటివరకు ప్రతి సమ్మర్ కోర్సు బృందావనంలో జరపటం ఒక ఆనవాయితీగా వచ్చింది. దేశం నలుమూలలనుండి విద్యార్థులను సెలెక్ట్ చేసి, వారికి ఒక నెల రోజులపాటు తమ దివ్యసన్నిధిలో ఉండే అవకాశం కల్పించేవారు స్వామి. విద్యార్థులలో వ్యక్తిత్వ వికాసానికి అవసరమైన భారతీయసంస్కృతి, ఆధ్యాత్మికత, శీల నిర్మాణము వంటి అంశాలపై పెద్దలచేత ప్రసంగాలిప్పించి, వాటిపై విద్యార్థులకు సరియైన అవగాహన కల్పించటమే ముఖ్యోద్దేశంగా ఉండేది. ఆ నెలరోజులూ స్వామి నిత్యం తమ దివ్యసందేశాలతో పిల్లలలో, పెద్దలలో ఉత్తేజం నింపేవారు. అందువలన, సమ్మర్ కోర్సు అంటేనే సాయి కుటుంబ సభ్యులందరికీ ఒక పెద్ద పండుగలా ఉండేది. అదొక అద్భుతమైన అవకాశం, ఒక అద్వితీయమైన వరం.

సమ్మర్ కోర్సులు భగవాన్ దివ్యపర్యవేక్షణలో, డా॥ వి.కె. గోకాక్గారి నేతృత్వంలో జరిగేవి. సాయివిద్యా సంస్థలను స్వామి ఆదేశాలు, ఆశయాల మేరకు ఆదర్శప్రాయంగా తీర్చిదిద్దటంలో గోకాక్గారు స్వామి దివ్యహస్తాలలో ఒక సమర్థ సచ్చీల సాధనంగా సేవలందించారు. ఆయన జ్ఞానపీఠ పురస్కార గ్రహీత. పలు విద్యాసంస్థలకు ప్రిన్సిపాల్ గా, వైస్ ఛాన్సలర్ గా కూడా పనిచేసి తన శేష జీవితాన్ని స్వామి సేవకు అంకితం చేయాలనే ఆకాంక్షతో బృందావనంలో స్థిర నివాస మేర్పర్చుకున్నారు. 1981లో శ్రీ సత్యసాయి యూనివర్సిటీ ఏర్పాటైనప్పుడు స్వామి గోకాక్గారిని తొలి వైస్ ఛాన్సలర్ గా నియమించి అనుగ్రహించారు.

సమ్మర్ కోర్సులో విద్యార్థులు, అధ్యాపకులలో ఎవరు ఏ అంశంపై మాట్లాడాలనే విషయంపై గోకాక్గారు స్వామి ఆదేశాలను అందుకొని, తదనుగుణంగా కార్యక్రమానికి రూపకల్పన చేసేవారు. అందువలన 1976లో స్వామి తాము ఊటీలో సమ్మర్ కోర్సు జరుప సంకల్పించినట్లు ప్రకటించిన తరువాత, అందుకు సంబంధించిన ఆదేశాల కోసం ఆయన స్వామిని ఆశ్రయించగా, “ఈ సంవత్సరం సమ్మర్ కోర్సులో బృందావనం, అనంతపురం, భోపాల్ స్టూడెంట్స్ మాత్రమే పాల్గొంటారు” అని స్వామి సెలవిచ్చారు. “గతంలో ఎవరైనా మూడు సంవత్సరాలు సమ్మర్ కోర్సుకు హాజరై ఉంటే, వారికి డిప్లొమా సర్టిఫికేట్ కూడా ఇస్తాము” అనికూడా ప్రకటించారు.

అది విన్న నేను, మరికొందరు నా తోటి సీనియర్ విద్యార్థులు స్వామి దివ్యాశీస్సులతో, వారి దివ్యహస్తాల మీదుగా మేము యోగ్యతాపత్రాన్ని అందుకోబోతున్నామని ఎంతగానో మురిసిపోయాము. దీనికోసమై సీనియర్ స్టూడెంట్లు జాబితాను తయారుచేయమని స్వామి అధికారులను పురమాయించారు. ఆయా కాలేజీల ప్రిన్సిపాళ్ళు, వార్డెన్లు తాము సిద్ధం చేసిన జాబితాలను గోకాక్గారిద్వారా స్వామికి సమర్పించారు. బృందావనం

కాలేజికి సంబంధించిన లిస్టులో నా పేరుకూడా ఉండటంతో నా ఆనందానికి అవధులేవు.

అటువంటి ఆనందకరమైన వాతావరణంలో స్వామి గోకాక్ గారితో, “ఈ పిల్లలందరూ ఇన్ని సమ్మర్ కోర్సులు అటెండ్ అయినందుకు వారు ఏమి నేర్చుకున్నారో ఎట్లా తెలుస్తుంది? దానిని పరిశీలించే ప్రయత్నం చేయండి” అన్నారు. సీనియర్ విద్యార్థులకు పరీక్షలు, ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహించాలని కొందరు పెద్దలు సలహాలివ్వగా, స్వామి, “కాదు, కాదు, వాళ్ళు తెలుసుకున్నవి అందరికీ తెలియ జెప్పగలిగేలా ఉండాలి. అందువలన ప్రతి విద్యార్థి తాను తెలుసుకున్న ఏదో ఒక టాపిక్ మీద రాబోయే సమ్మర్ కోర్సులో ఒక గంట ఉపన్యాసం ఇవ్వాలి” అని నిర్ణయించారు. అంతేకాకుండా, “ఈ సమ్మర్ కోర్సులో బయటినుండి వక్తలు ఎవ్వరూ రానవసరం లేదు. అంతా మన పిల్లల ఆధ్వర్యంలో, వాళ్ళే నిర్వహించేటట్లుగా ఉండాలి. అలా ఉపన్యాసాలు ఇచ్చినవాళ్ళకే సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వబడతాయి” అని ప్రకటించారు.

‘డిగ్రీతో డిప్లొమా ఫ్రీ’ అని ఆనందించిన నాకు ఇదొక అశనిపాతం. నాకు ఇలా ప్రసంగాలు ఇవ్వటంలో అస్సలు ప్రవేశం లేదు. పైగా, ఒక ఆధ్యాత్మిక అంశంమీద.... అందరిముందు.... ఒక గంటసేపు.... ఇమ్పాజిబుల్ అనిపించింది!

ఇక, స్వామి దివ్యహస్తాల మీదుగా ‘డిప్లొమా’ అందుకోవాలనే తీయని ఊహలకు మనసులోనే స్పస్తి చెప్పేసి, ఎటువంటి ఆశలూ లేకుండా, “స్వామితో ఊటీ వెళ్ళే అవకాశమే పదివేలు” అని నాలో నేను తృప్తిపడ్డాను.

ఊటీ ప్రయాణానికి కొద్ది రోజుల ముందు స్వామి లిస్టులో ఉన్న పిల్లలను ఒక్కొక్కరినీ పిలచి, వారు ఏ టాపిక్ ఎన్నుకోవాలి, ప్రసంగానికి ఎలా సిద్ధం కావాలి వంటి అంశాలపై దిశానిర్దేశం చేయసాగారు. అలా వారు నన్ను కూడా పిలిచేసరికి, “అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ” అని వారి పాదాలపై పడి, “అంతమంది సమక్షంలో నిలబడి ప్రసంగం చేయటం నావల్ల కాదు స్వామీ, క్షమించి నాకు ‘ఎగ్జెమ్ప్షన్’ (మినహాయింపు) ఇవ్వండి” అని ప్రార్థించాను.

స్వామి ససేమిరా అన్నారు. “అందరూ పాటించాల్సిన నిబంధన ఇది. నీకొక్కడికే మినహాయింపు ఇవ్వటానికి ఎలా వీలవుతుంది? తయారవు” అని గట్టిగా చెప్పారు.

మనసా వాచా కర్మణా అది నాకు సాధ్యం కాదని తీర్మానించుకున్న నా మూర్ఖత్వం మాత్రం నన్ను ఆ దిశగా అడుగు ముందుకు వేయనివ్వలేదు. నా పరిస్థితి గమనించి నా తోటి విద్యార్థులు, “అందరం కలసి ఏదైనా ఒక టాపిక్ మీద ప్రసంగం తయారుచేద్దాం. నువ్వు అక్కడ నిలబడి చదివేస్తే సరిపోతుంది” అని ప్రోత్సహించారు. అయినా సరే, స్వామి నా మొరాలకించి నాకు మినహాయింపు ఇస్తారనే గట్టి నమ్మకంతో నేను ఎలాంటి ప్రయత్నమూ చేయకుండా ఊరకున్నాను.

ఈలోగా మాలో ప్రతిభావంతులైన సీనియర్లు కొందరు భగవద్గీత, భాగవతంలో కృష్ణలీలలు, గోపికా భక్తి, ఉపనిషత్తులు, ఇలాంటి చక్కని అంశాలపై తమ ప్రసంగాలను సిద్ధం చేసుకుంటున్నారు. మిగిలిన జూనియర్ విద్యార్థులు ఆయా విభిన్న అంశాలపై ఇదివరకే ప్రచురితమైన వ్యాసాలను, పుస్తకాలను లైబ్రరీనుండి సేకరించి వారికి అందించి తమవంతు సహాయం చేస్తూ వచ్చారు.

ఆరోజుల్లో ఇంటర్నెట్, కంప్యూటర్లు, ల్యాప్ టాప్ లు లేవు కనుక, ప్రతి ఒక్కరూ కష్టపడి నోట్స్ వ్రాసుకునేవారు. నిజం చెప్పాలంటే, సమ్మర్ కోర్సు ప్రసంగాలకు విద్యార్థులు ఆరీతిగా సన్నద్ధం కావటం హాస్టల్ లో ఒక జ్ఞానయజ్ఞంలా సాగింది. అంతమంది కాలేజీ విద్యార్థులు, అనేక ఆధ్యాత్మిక అంశాలమీద వాళ్ళ ఆలోచనలను, ప్రయత్నాలను క్రోడీకరించి, కూలంకషంగా చర్చిస్తూ ప్రిపేర్ కావటం స్వామి సన్నిధిలో తప్ప మరెక్కడా సాధ్యం కాదు.

దానికి తగినట్లుగా స్వామి ప్రతిరోజు ఉదయం ‘సేఫ్ రూమ్’లో సమావేశమైనప్పుడు విద్యార్థులతో వాళ్ళు సిద్ధం చేసుకుంటున్న ప్రసంగపాఠాలను చదివించి, తగు సూచనలిస్తూ, ఆయా అంశాలపై వాళ్ళ అవగాహనను పెంచుతూ వచ్చారు. అలా ప్రతి ఉదయం మాకు జ్ఞానోదయం అయ్యేది! అలా ఆ రోజుల్లో నిత్యం వారి

స్వామి నివాస మందిరంలో ఆధ్యాత్మిక గోష్టి

పాదపద్మముల చెంత కూర్చుని, గీతామృతాన్ని ఆస్వాదించే భాగ్యం మాకు కలిగింది. భాగవతంలోని గోపికా భక్తిగురించి స్వామి కళ్ళకు కట్టినట్లు చెప్తుంటే, తన్మయత్వంతో మైమరచిపోయేవాళ్ళం.

చిన్నా పెద్దా స్త్రీలు పురుషులు అందరూ మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు స్వామి నివాస మందిరంలో సమావేశమై స్వామి రాకకై ఎదురు చూసేవాళ్ళం. స్వామి క్రిందకు దిగి రాగానే, మా నడుమ ఆసీనులవుతూనే, “ఎవరు ఈరోజు?... నువ్వా?... మంచిది. ఏమి టాపిక్?...” లాంటి చిన్నచిన్న ప్రశ్నలతో మొదలు పెట్టి, “ఏమి వ్రాసుకున్నావో చదువు, చూద్దాం” అని ఆదేశించినప్పటినుండి తిరిగి, “మంచిది, బయట భక్తులు కాచుకొని ఉంటారు” అని ఆరుగంటల ప్రాంతంలో సమావేశాన్ని ముగించేవరకు అందరిదీ అదే తన్మయావస్థ, అదే భక్తిపారవశ్యం. ఆయా విద్యార్థులను నిమిత్త మాత్రంగా నిలిపి, స్వామి అందరికీ ప్రసాదించిన సువర్ణావకాశం. అలా స్వామినుండి నేరుగా వారి సందేశామృతాన్ని గ్రోలగలిగిన విద్యార్థులు నిజంగా ధన్యులు.

ఇదంతా ఒకప్రక్కన జరుగుతుండగా, నేను కనబడినప్పుడల్లా స్వామి, “ఏం టాపిక్ నీది? త్వరగా తయారవ్వు. టైమ్ లేదు” అని హెచ్చరిస్తూ ఉండేవారు. “నావల్ల కాదు, క్షమించండి స్వామీ” అని ప్రార్థించటం నాకొక దినచర్యలా మారిపోయింది. మొదట్లో మృదువుగా చెప్పినా రానురానూ స్వామి స్వరం కఠినంగా మారేది.

“ఇదేనా నువ్వు నేర్చుకున్నది? ఇంతేనా నీకు తెలిసినది?” అని గట్టిగా మందలిస్తూ వచ్చారు. నా అసమర్థతపై నాకే కోపం వచ్చినా నా అధైర్యం నన్ను నిర్వీర్యుణ్ణి చేసేది. మాట్లాడటం చేతకాక నలుగురిలో నవ్వులపాలు కావటం కంటే స్వామి దగ్గర చీవాట్లు తినడమే నయమనిపించింది.

ఊటీకి వెళ్ళే తేదీ దగ్గర పడేశాడ్డీ గోకాక్ గారు వక్రల లిస్టును ఫైనలైజ్ చేసే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. ఒకరోజు నన్ను పిలిచి, “నువ్వు ఏ అంశంపై మాట్లాడ దలచుకున్నావో ఇంతవరకు చెప్పలేదు. ఇంకా ఆలస్యం చేస్తే లిస్టులోంచి నీ పేరు తీసివేయాల్సివస్తుంది” అని హెచ్చరించారు.

అప్పుడు నేను, “పదిమందిలో నిలబడి నేను మాట్లాడ లేను, క్షమించి లిస్టులోంచి నా పేరు తీసేయండి” అని కోరాను. ఆయన సరే అని లిస్టులో నా పేరును ‘రౌండాఫ్’ చేసేశారు.

తరువాత ఆయన లిస్టును ఫైనలైజ్ చేసి స్వామి చెంతకు తీసుకు వెళ్ళినప్పుడు, “ఎవరి పేరూ తీసేయకు. ఆ లిస్టు అలాగే ఉండనీ” అని స్వామి ఆదేశించారు. ఆయన నన్ను పిలిచి, జరిగిన సంగతి చెప్పి, “యు బెటర్ ప్రిపేర్డ్ ఫాస్ట్”, నువ్వు స్పీచ్ ఇవ్వక తప్పదు. ఎంత త్వరగా ప్రిపేర్డ్ అయితే అంత మంచిది” అని సలహా ఇచ్చారు.

స్వామి ఊటీకి బయలుదేరే రోజు రానే వచ్చింది. అంతకుముందు దాదాపు పదిరోజులనుండి స్వామి నన్ను చూడటం, పలకరించటం మానేశారు. స్వయంకృతాపరాధమని నేను మౌనంగా బాధపడటం మినహా ఏమీ చేయలేకపోయాను.

అందరితోపాటు నేనుకూడా ఊటీకి బయల్దేరాను. అప్పటివరకు స్వామి నన్ను అసలు సమ్మర్ కోర్సులోంచే తీసేస్తారేమో అన్న భయం కూడా లేకపోలేదు. నేను అంత మొండిగా ప్రవర్తించినా క్షమామూర్తి అయిన స్వామి నాపై కరుణ చూపారు.

బృందావనం నుండి బయలుదేరిన రెండు గంటల తరువాత కార్లు, బస్సు రోడ్డు పక్కన ఉన్న పొలం దగ్గర ఆపి, అందరినీ ఫలహారం తినమని ఆదేశించారు. స్వామి కొద్దీసేపటికి మేము నిలబడ్డ చోటికి వచ్చారు. అక్కడే పడి

కొబ్బరాకుతో స్వామి అల్లిన జింక బొమ్మ

ఉన్న ఒక కొబ్బరి మట్టను చూపి, “రెండు ఆకులు త్రుంచి తీసుకురా” అని నావైపు చూశారు. నేను పరుగున పోయి వెంటనే రెండు ఆకులు త్రుంచి, నీటితో శుభ్రం చేసి, స్వామికి అందించాను. స్వామి చిరుకోపం ప్రదర్శిస్తూ వాటితో నన్ను కొట్టబోతున్నట్లుగా యాక్షన్ చేసి, “వచ్చి కార్లో కూర్చో” అని ఆదేశించారు.

నాకు కలిగిన భావోద్వేగం వర్ణనాతీతం. స్వామి కరుణకు ఎల్లలు లేవని మరోమారు నాకు అనుభవానికి వచ్చింది. అందరూ బయలుదేరే సమయానికి స్వామి కారుదగ్గర నిలబడి ఉన్న నన్ను, “వెనకాల కూర్చో” అని ఆజ్ఞాపించారు. అప్పటికి ఒక కొబ్బరి ఆకు మాత్రం స్వామి చేతిలోనే ఉంది.

స్వామి కారుతోపాటు మిగిలిన అన్ని వాహనాలూ ఊటీవైపు ప్రయాణం సాగించాయి. సాధారణంగా కారు ప్రయాణంలో స్వామి ఎన్నో పాటలు, భజనలు, కీర్తనలు పాడుతూ వాటి అర్థాలు వివరిస్తూ ఉండేవారు. ఈసారికూడా స్వామి అట్టే భజనతో మొదలుపెట్టారు. నా మనస్సులో మాత్రం, “స్వామీ, నన్ను క్షమించండి” అని వేడుకోవాలని ఉంది. క్షమాపణ కోరటానికి ఇంతకన్న మంచి అవకాశం దొరకదనిపించింది. కానీ స్వామి అలాంటి అవకాశం ఇవ్వకుండా శ్రావ్యంగా పాటలు, పద్యాలు పాడుతూనే ఉన్నారు. ఇంకోప్రక్క తమ చేతిలో

ఉన్న కొబ్బరాకుని నిలువుగా నాలుగైదు భాగాలుగా విడదీసి, ఒకదానితో ఒకటి చేర్చి అల్లడం మొదలెట్టారు. స్వామి ప్రక్కనే కూర్చునే సౌభాగ్యం కలగటంవలన వారు అత్యంత నైపుణ్యంతో అల్లుతూ ఉండటాన్ని గమనించే అవకాశం నాకు కలిగింది. ఇంకొకప్రక్క స్వామి రామదాసు కీర్తనలు, త్యాగయ్య కృతులు ఎంతో మధురంగా పాడుతూ, “బంటురీతి కొలువు ఈయవయ్య రామా” అని పాడటం ఆపి, “అంటే ఏమిటి?” అని అడిగారు.

నేను నాకు తెలిసినంతలో, “స్వామికి సేవకుడిగా ఉండే భాగ్యం ప్రసాదించమని...” అన్నాను.

“వట్టి బంటు కాదు, రామబంటు” అంటూ, “ఎవరు రామబంటు?” అని అడిగారు.

“హనుమంతుడు స్వామీ” అన్నాను.

“అంటే - శాంతుడు, గుణవంతుడు, బలవంతుడు, హనుమంతుడు. అంత పాండిత్యం, శక్తి సామర్థ్యాలు ఉన్న ఆయనే రాముడికి సేవకుడిగా మారి, సేవాతత్త్వంలో ఉన్న గొప్పతనాన్ని చాటాడు” అన్నారు.

ఇలా మొదలుపెట్టి, రామాయణంలో ఉన్న ఆదర్శమూర్తులగురించి పేరుపేరునా ప్రస్తావిస్తూ శబరి, గుహాడు, లక్ష్మణుడు, భరతుడు..... ఇలా ఒక్కొక్కరి భక్తిప్రపత్తులగురించి చాలా విపులంగా విశదీకరించారు. ఈలోపల స్వామి చేతిలోని కొబ్బరాకు మెల్లగా ఒక రూపు సంతరించుకోవటం గమనిస్తూనే ఉన్నాను.

అలా మాట్లాడుతూ ఉన్న స్వామి, “నవవిధ భక్తి మార్గములంటే ఏవి?” అని అడిగారు.

కారులో ఉన్న అందరం ముక్తకంఠంతో “శ్రవణం కీర్తనం విష్ణుస్మరణం పాదసేవనం వందనం అర్చనం దాస్యం స్నేహం ఆత్మనివేదనం” అని చెప్పాము.

అప్పుడు స్వామి, “రామాయణ ప్రాశస్త్యం గురించి చెప్పాలంటే, ఈ నవవిధ భక్తిమార్గాలు ఒకేచోట కనబడే అద్భుతమైన కావ్యం అని చెప్పవచ్చు. రామాయణంలో ప్రతి ఒక్కరూ ఒక్కో భక్తిమార్గాన్ని అనుసరించి, వారివారి శక్తిసామర్థ్యాలమేరకు అందులో నిష్ణాతులై శ్రీరాముని

భగవాన్ సన్నిధిలో 1976 ఊటీ సమ్మర్ కోర్సులో పాల్గొన్న విద్యార్థి, అధ్యాపక బృందం

సేవించుకున్నారు” అని చెప్పారు. ఒక్కొక్క భక్తిమార్గానికి రామాయణంలోని ఒక్కొక్క పాత్రను ఉదాహరణగా చెప్తూ, వారివారి గొప్పతనాన్ని విశదీకరించారు.

అలా చెప్పతూనే చేతిలో ఉన్న కొబ్బరాకుని ఒక జింక రూపంలోకి తీసుకు వచ్చారు. చూస్తూండగానే మా కళ్ళ ఎదురుగా స్వామి ఎంతో అలవోకగా అల్లిన ఆ జింక బొమ్మ ఎంతో ఆకర్షణీయంగా ఉండింది. సర్వజ్ఞులు, సర్వాంతర్యామి అయిన స్వామికి తెలియని విద్య ఏముంది!

ఇంతలో స్వామి నవవిధ భక్తిమార్గముల గురించి మాట్లాడటం ఆపి, “ఏమి, అర్థమైందా?” అని అడిగారు.

“చాలా బాగా అర్థమైంది స్వామీ” అన్నారు.

“ఏది, ఏమి అర్థమైందో చెప్పు చూద్దాం” అన్నారు.

అప్పుడు నేను స్వామి విశదీకరించినవన్నీ మళ్ళీ వల్లించాను. అప్పుడు స్వామి, “ఫరవాలేదే, బాగానే విన్నావు” అంటూ, తాము అల్లిన జింక బొమ్మను నా చేతిలో పెడుతూ, “ఇదే నీ టాపిక్. ఇప్పుడు చెప్పినట్లే సమ్మర్ కోర్సులో అందరికీ మళ్ళీ చెప్పు” అని ఆదేశించారు.

స్వామి చూపిన కరుణవలన, వారిచ్చిన ప్రోత్సాహం వలన ఎంతో ధైర్యంగా, “అలాగే స్వామీ” అన్నారు.

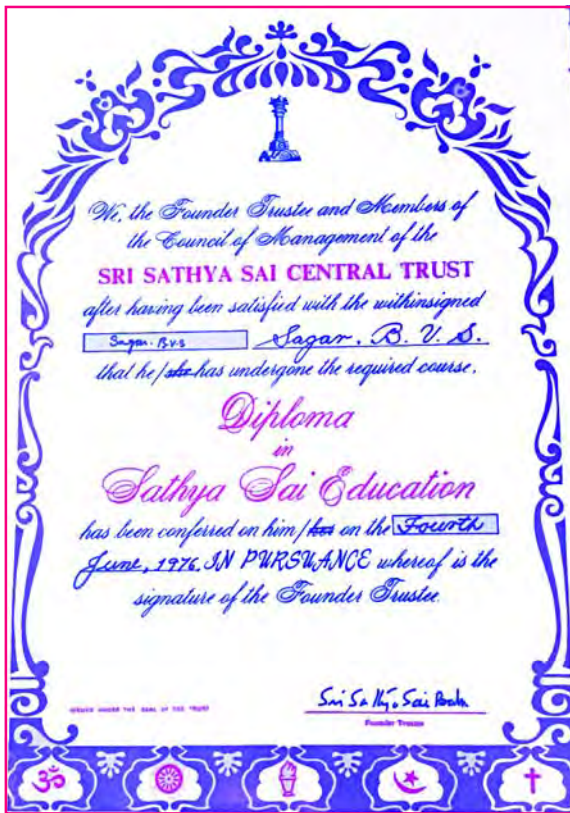
మేము లంచ్ కారు దిగిన వెంటనే స్వామి గోకాక్ గారి దగ్గరకు వెళ్ళి, “హి ఈజ్ రెడీ విత్ ది టాపిక్” (వాడు తన టాపిక్ తో సిద్ధంగా ఉన్నాడు) అంటూ నన్ను దగ్గరికి

పిలిచి, “నీ టాపిక్ ఏది, చెప్పు” అన్నారు. “రామాయణంలో నవవిధ భక్తి” అని నేను గోకాక్ గారికి చెప్పినప్పుడు, “వినూత్నమైన టాపిక్ స్వామీ” అన్నారాయన ఎంతో సంతోషంగా.

అందరం ఊటీ చేరిన తరువాత సమ్మర్ కోర్సు మొదలైంది. స్వామి మాపై కురిపించిన ప్రేమానుగ్రహాలు వర్ణనాతీతం. తమ దర్శనార్థం వచ్చిన ప్రముఖుల, ఇతర సాయికుటుంబ సభ్యులందరి సమక్షంలో స్వామి కాలేజి విద్యార్థుల ప్రతిభనుగురించి ఎంతగానో కొనియాడుతూ వచ్చారు. అప్పుడప్పుడు కొందరు విద్యార్థులను పిలిచి, అందరి సమక్షంలో వారి టాపిక్స్ గురించి పరిచయ వాక్యాలు చెప్పించేవారు. పూజ్యశ్రీ చిన్నయానందగారు అప్పుడు ఊటీలోనే ఉండటంవలన వారుకూడా ప్రతి రోజూ స్వామి సన్నిధికి వచ్చేవారు. వారిచేత స్వామి భగవద్గీతపై ప్రవచనాలు ఇప్పించారు.

“ఎప్పుడు నీ స్పీచ్?” అని స్వామి అడిగినప్పుడు, “రేపు మధ్యాహ్నం లంచ్ తరువాత స్వామీ” అని విన్నవించాను. సాధారణంగా స్వామి లంచ్ తరువాత మేడపైకి వెళ్ళి తిరిగి నాలుగు గంటల ప్రాంతంలో క్రిందికి వచ్చేవారు. అందువలన నేను మాట్లాడేటప్పుడు స్వామి దగ్గర ఉండరని అనుకున్నాను.

కానీ, మరుసటిరోజు లంచ్ తరువాత స్వామి సరిగ్గా రెండు గంటలకు క్రిందికి దిగి వచ్చి క్లాసు రూమ్ లో ఆసీనులయ్యారు. అంతేగాక, ప్రతి సమ్మర్ కోర్సులో మాదిరిగానే ఈ సమ్మర్ కోర్సుకు కూడా సేవకోసం వచ్చిన

స్వామి ప్రదానం చేసిన యోగ్యతాపత్రం

హైదరాబాద్ బృందానికి నేతృత్వం వహిస్తున్న మా నాన్నగారిని (శ్రీ బి.వి. రమణరావుగారిని) పిలచి తమ పక్కన కూర్చోబెట్టుకున్నారు. అది చూసి నాకు ఊటీ చలిలో కూడా ముచ్చెమటలు పోశాయి! అయితే, స్వామి తర్ఫీదు, ఆశీస్సులకు తిరుగేముంటుంది! నా ప్రసంగం

ఎంతో సవ్యంగా, సజావుగా సాగిపోగా ఆ గంటసేపు ఓ నిమిషంలా గడచిపోయింది. నా ప్రసంగాన్ని ముగించిన తరువాత నేను స్వామి పాదపద్మాల చెంత కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా ప్రణమిల్లినప్పుడు, “బాగా మాట్లాడావు కదా. ఇంతదానికి ఎందుకంత భయపడ్డావు?” అన్నారు నవ్వుతూ.

“తేనెవినా తృణమపి న చలతి స్వామీ” అని స్వామికి మనసులోనే అనంతకోటి ప్రణామాలర్పించుకున్నాను.

స్వామి ఎప్పుడూ అంటూ ఉండేవారు, “నీకు ఏది అవసరమో, ఏది అనవసరమో, ఏది మంచో, ఏది చెడో తెలియదు. కనుక, భగవంతునిపై భారం వేస్తే నీకు అవసరమైనదానిని తానే అందిస్తాడు” అని.

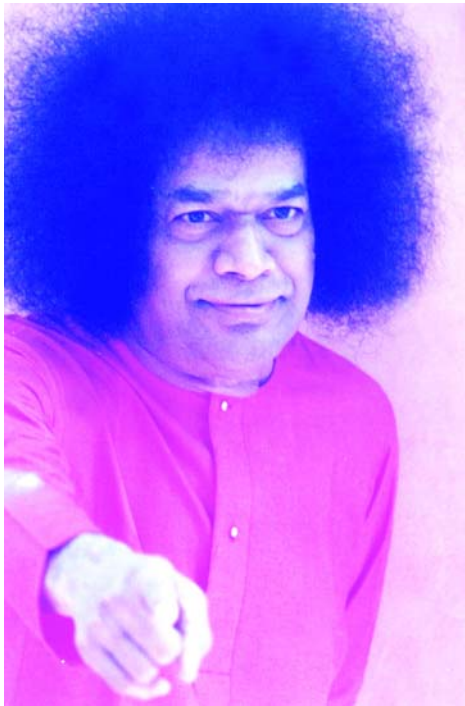
నా అవస్థను గమనించి, నాకోసం ఒక టాపిక్ సెలెక్ట్ చేసి, నన్ను ప్రిపేర్ చేసి, అందరిముందు నిలబడి మాట్లాడగలిగేటట్లు నాలో ధైర్యస్థైర్యాలను నింపిన స్వామివారి అవ్యాజ కారుణ్యాన్ని ఏమని కొనియాడగలను! పాదస్పర్శతో రాతిని నాతిగ చేసిన స్వామి తమ ‘పద’ స్పర్శతో, నలుగురి ఎదుట నిలబడితే మాటలు రాని నాలాంటి ‘మూగవాని’చేత ఒక గంటసేపు ప్రసంగం ఇప్పించారు. “మూకం కరోతి వాచాలం” అన్నది నాపట్ల సార్థకం చేశారు. సమ్మర్ కోర్సు ముగింపు ఉత్సవంలో స్వామి సంతకం చేసి మాకు స్వయంగా అందజేసిన ‘డిప్లొమా ఇన్ సత్యసాయి ఎడ్యుకేషన్’ యోగ్యతాపత్రాన్ని అత్యంత అపురూపమైన దివ్యజ్ఞాపికగా నా హృదయ మందిరంలో పదిలపరచుకున్నాను. ❖

❖ భగవంతుని నీవానిగా చేసుకోవాలంటే... ❖

మరొక ఆలోచన లేక భగవంతుని ప్రేమించు. ఆయన లేనిదే దేనికీ విలువలేదు అని నమ్ము. ఆయనే సర్వస్వము అని గాఢ విశ్వాసము కలిగియుండు. అప్పుడు నీవు భగవంతునివాడవు అగుదువు; భగవంతుడు నీవాడగును. అంతకన్న ఆప్యాయత వేరులేదు. ఎంతమందో వంటింటిలో తిరుగవచ్చు, భోజనశాలలో ఎదురుచూడవచ్చు. కానీ నీవు ఆ యజమాని కుమారుడవైన, నీకే ముందు వడ్డింతురు. వడ్డించేవాడు మనవాడయిన, కడపంక్తినినా కూర్చోనవచ్చును కదా!

- బాబా

అనిత్యం అనుఖం లోకం...

❖ మాదిరాజు రామచంద్రరావు ❖

భగవాన్ అంటారు - మనకేదైనా వస్తువు కావాలనుకుంటే అదెక్కడ దొరుకుతుందో తెలుసుకొని వెళ్తాం. వస్త్రాల దుకాణానికి వెళ్లి ఉల్లిపాయలు కావాలంటే దొరుకుతాయా?! పాత ఇనుము వ్యాపారివద్దకు వెళ్లి బంగారు నగలు కావాలంటే లభిస్తాయా?! మిలిటరీ హోటలుకు వెళ్లి పప్పు, చారు అంటే లభ్యమవుతాయా?! అట్లే ఈ లోకం ముఖాన “అనిత్యం అనుఖం లోకం” అనుబోర్డును భగవంతుడు వేళ్లాడదీశాడు. తెలిసో తెలియకో అందు ప్రవేశించాము. ఇట్టి లోకంలో ప్రవేశించి శాంతి, ఆనందం కావాలంటే ఎట్లా సాధ్యం?!

భగవంతుడు అనేకరకాల భౌతిక సుఖాలను మనకు అందుబాటులో ఉంచి విలువైన రెండు అంశాలు మాత్రం భద్రంగా ఆయనవద్దే ఉంచుకున్నాడు. అవే శాంతి,

ఆనందం. మరి వాటిని పొందటం ఎట్లా? అవి పూర్తిగా భగవంతుని అధీనంలో ఉన్నాయి గాబట్టి ఆయన్ను ఆశ్రయించవలసిందే. ఆయనకు ప్రీతిపాత్రమైన పనులను ఆచరించవలసిందే. రెండు కత్తులు ఒకే ఒరలో ఇమడలేనట్లుగా, లోకభావన, దైవభావన రెండూ ఒకే స్థలంలో ఉండజాలవు. అందు ఏదో ఒకదానికే ప్రాధాన్యత ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. శాంతి, ఆనందం దైవం చెంత ఉన్నాయి గనుక అవి కావాలంటే లోకభావనను పక్కనబెట్టి దైవభావనను, దైవచింతనను పెంపొందించుకోవలసిందే! అందు నిమిత్తం లౌకిక విషయాల అస్థిరత్వాన్ని బాగా అర్థం చేసుకోవలసి ఉంటుంది.

“యద్భుత్యం తన్నత్యం” అని శాస్త్ర వచనం. ఈనాడు కంటికి కన్పించి సత్యమని మనను భ్రమింపజేసే ఏ పదార్థమైనా, వస్తువైనా, జీవజాలమైనా కొంత కాలానికి కనుమరుగు కావటం తథ్యం. సినిమా తెరపై ఇట్లా కన్పించి ప్రేక్షకులను అది నిజమని భ్రమింపచేసి మరో దృశ్యానికి, సంఘటనకు దారి ఇస్తూ పక్కకు వైదొలగి పోయే చిత్రమాల వంటిదే ఈ లోకం. అందుకే విజ్ఞులు లోకాన్ని జగన్నాటకరంగమంటారు. ఈ రంగస్థలంపై కన్పించే దృశ్యాలన్నీ ఒకనాటికి అదృశ్యమయ్యేవే! అందు మనమంతా పాత్రధారులం. సూత్రధారి భగవంతుడు. స్టేజిపై ఏ పాత్రకు ఎంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలో, ఎంత సమయం ఇవ్వాలో ఎంతమేరకు ఈ పాత్రలను ఆడించి, పాడించి, లాలించి, ఏడిపించి నవ్వించి, రంగస్థలం నుంచి గ్రీన్ రూమ్ కు పంపించాలో నిర్ణయించేది సూత్రధారియైన భగవంతుడే. కానీ మాయాప్రభావంవల్ల మనమంతా పాత్రధారులమనే విషయం మరచిపోయి, అన్నీ మనమే అన్నట్లు మన శక్తిసామర్థ్యాలచేతనే కావలసినవి పొందుతున్నామన్నట్లు భ్రమచెంది, తుదకు భంగపడతాం. ఈ సందర్భంగా చాలాకాలం క్రితం విన్న తత్వం జ్ఞాపకమొస్తున్నది -

జననము నిజము... మరణమది నిజము... ||జ||
నడుమ నడుచునది నాటకమూ.... నాటకమూ....
సూత్రధారిని తా మదినెంచక
పాత్రధారియే సర్వంబనుకొనీ...

మాయలో పడిన మానవుడు

ఊబిలో చిక్కిన వత్సము కైవడీ...

విలవిలలాడును, వేదన చెందును, కడకు

‘తలరాత’యని ఊరట చెందును

||జ||

స్వామి అంటారు, అశాశ్వతమైన లోకాన్ని శాశ్వతమని భ్రమ చెందటంవల్లనే నిరాశా నిస్పృహలకు, అశాంతికి, దుఃఖానికి లోనుగావలసివస్తున్నది. లౌకిక జీవనాన్ని ‘సంసారం’ అంటారు. అంటే ‘సమ్-సారం’ (some సారం). ఏదో కాస్తంత సుఖం, సంతోషం! పాదాలు తడిసేటంత సుఖం, మోకాలు లోతు కష్టం అన్నట్లుగా ఉంటుంది జీవితం. అసలు భగవంతుడు కష్టాలు ఎందుకు కల్గించాలి? అందరూ సుఖంగా, సంతోషంగా ఉండేట్లు చూడవచ్చుగదా అనేవారూ, అనుకునేవారూ లేకపోలేదు. కాస్తంత ఆధ్యాత్మిక పరిజ్ఞానం పెంపొందించుకుంటే ఇందుకు సమాధానం లభిస్తుంది. భారతీయ ఆధ్యాత్మిక చింతనాస్రవంతిలో పునర్జన్మ - కర్మసిద్ధాంతం అంతర్భాగం. ఈ సిద్ధాంతమే జీవితంలో ఎదురయ్యే జయఃపజయాలకు, లాభనష్టాలకు, సుఖదుఃఖాలకు శాస్త్రీయమైన సమాధానం ఇస్తుంది. మనం విశ్వసించే కర్మసిద్ధాంతం, ప్రారబ్ధం అనే భావన, భౌతికశాస్త్ర సూత్రాలలో ప్రధానమైన, శాస్త్రవేత్త నూటన్ ఆవిష్కరించిన చలనసూత్రమే. Every action will have equal and opposite reaction. తెలిసో తెలియకో మనం చేసే ప్రతి పనికి అంతే శక్తిమంతమైన ప్రతి చర్య ఉండి తీరుతుందన్నది ఈ చలనసూత్రం సారాంశం. మనం మానవ దేహం ధరించవలసి రావటానికి ప్రధాన కారణం, గత జన్మలలో మనం చేసిన మంచి చెడుల ప్రతిఫలాలను అనుభవించటానికే. దీనినే ‘ప్రారబ్ధం’ అంటాము. వర్తమానంలో ఎదురవుతున్న కష్టసుఖాలు యాదృచ్ఛికం కాదు; కావాలని ఎవరో మనకు తెచ్చిపెట్టినవి కావు. అన్నీ ప్రారబ్ధ ఫలితమే. ఏదైనా తీరని దుఃఖం కల్గినప్పుడు, “నేనేం తప్పు చేశాను? భగవంతుడు నాకే ఎందుకింత కష్టం కల్గించాడు?” అని వాపోతుంటారు. కానీ భగవంతుడు ఎవరికీ కావాలని కష్టం తెచ్చిపెట్టడు. ఎవరి కర్మఫలాల్ని వారికి అందిస్తూ సాక్షిభూతుడుగా ఉంటాడు.

కేవలం కష్టాలనే అనుభవించేవారుగాని, కేవలం సుఖాలనే అనుభవించేవారు మాత్రమేగాని ఉండరు. జీవితం ఎప్పుడూ కష్టసుఖాల కలబోతగానే ఉంటుంది. భగవాన్ అంటారు:

“కష్టసుఖములు రెండును కలసియుండు

వీని విడదీయనెవ్వరి వశము కాదు

సుఖము ప్రత్యేకముగ నెందు చూడబోము

కష్టము ఫలించెనేని సుఖంబటంద్రు”

కష్టసుఖాల కలనేతగా రూపుదిద్దుకున్న జీవన యానంలో గల మరో ముఖ్యమైన అంశమేమిటంటే, అందు ఏ ఒక్కటి చిరకాలం ఉండవు. “కష్టాలు కదలిపోయే మేఘాలు” అన్నారు భగవాన్. ఓపికగా ఉండాలంటే! శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస అనేవారు, “ఒక బాటసారి రాత్రివేళ ప్రయాణం చేస్తూ చీకటివలన దారితప్పాడు. ఎటు వెళ్ళాలో తెలియటంలేదు. దారి చూపించేవారు ఎవరూ అక్కడ లేరు. అట్టి స్థితిలో ‘దారి తప్పాను, దారి తప్పాను’ అని దుఃఖితుడై గంతులు చిందులు వేస్తే దారి తెలుస్తుందా?! తెలవారేవరకు ఓ ప్రక్కన కూర్చుని ఓపిక పట్టవలసిందే”. అట్లే, కష్టం ఎదురైనప్పుడు ‘కష్టం, కష్టం’ అని తల్లడిల్లిపోకుండా దైవచింతన చేస్తూ సంయమనంతో కాలం గడపడమే సరియైన మార్గం.

స్వామివారంటారు, తెలిసో తెలియకో గత జన్మలలో చేసిన కర్మలవల్లనే, వాటి ఫలితం అనుభవింపక తప్పదు గనుకనే, ఈనాడు కష్టసుఖాలను అనుభవించవలసి వస్తున్నది. ఈ సత్యం గుర్తెత్తి, ఇప్పటికైనా తెలివి తెచ్చుకొని, ఈ జన్మలో మనవల్ల ఎవరికీ అవకారం జరుగకుండా, ఎవరూ మనవల్ల కష్టపడకుండా, నష్టపడకుండా, జాగ్రత్త వహించాలి. దినచర్యను సరిదిద్దుకుంటూ కాలం గడపాలి. సత్కార్యాలనే చేపడుతూ ఉండాలి. సాధ్యమైనంతవరకు ఇతరులను ఆనందపరిచే విధంగా ప్రవర్తించాలి. మనవల్ల పరులకు ఉపకారమేగాని అవకారము జరుగరాదు. ఇట్టి చర్యల ఫలితంగా ఈ జన్మలోనే కాకుండా భవిష్యత్ జన్మపరంపరలో సుఖంగా, ఆనందంగా ఉండగలుగుతాం. అశాంతికి దూరమై ప్రశాంతంగా జీవిస్తాం. ❖

మొసలి గట్టుపైన ఉన్నంతవరకు దానికి ఎట్టి బలమూ ఉండదు. అట్లే, ధర్మం అనేదానికి మాటలలో బలం ఉండదు; ఆచరణయందే బలం ఉంటుంది. “ధర్మ సంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే”, ధర్మ ఆచరణ స్థాపన చేశాడు కృష్ణుడు. ధర్మం చెడేది, నాశనమయ్యేదీ కాదు. అది త్రికాలాబాధ్యం. మనం దానిని ఆచరణలో అందుకోవడం లేదు.

ధర్మదేవతకు కృతయుగంలో నాలుగు పాదములు, త్రేతాయుగంలో మూడు పాదములు, ద్వాపరంలో రెండు పాదములు, కలిలో ఒక్క పాదమే అని పురాణములు చెబుతున్నాయి. కృతయుగంలో నాలుగు పాదములున్న ధర్మమునకు రామావతారంలో ఒక పాదం పోవటానికి అర్థం యేమిటి? ద్వాపరంలో రెండు పాదములే ఉంటే కృష్ణుడు వచ్చి కాపాడినదేమిటి? కృష్ణుని ధర్మస్థాపన కృష్ణునితోనే పోయిందా! ఒక్కొక్క అవతారంలో ఒక్కొక్క పాదం పోతూనే ఉంది. పోయిన పాదమేమిటి? స్థాపన చేసినదేమిటి? అని ప్రశ్న. పురాణములు సత్యస్వరూపాన్నే అందించాయికానీ సందిగ్ధావస్థలో ముంచలేదు.

ఒక చిన్న ఉదాహరణ: చిన్నబిడ్డ నడక రానటువంటి స్థితిలో రెండు చేతులు, రెండు కాళ్ళు ఉపయోగించి ప్రాకటానికి ప్రయత్నిస్తుంది. అదే ఒక సంవత్సరం దాటిన బిడ్డ అయితే తల్లి చేతిని ఆధారంగా తీసుకుని రెండు కాళ్ళతో నడుస్తుంది. నడక నేర్చిన తరువాత ఏ ఆధారమూ లేకుండా రెండు కాళ్ళతో తేలికగా నడువగలుగుతుంది. అదేవిధంగా, కృతయుగంలో ధర్మానికి నాలుగు పాదములు అనే విషయంలో, ధర్మానికి ఏదో ఒక స్వరూపాన్ని కల్పించి, దానికి నాలుగు పాదాలు ఉన్నాయని తలంచటం కాదు. ఈ నాలుగు పాదాలు భగవంతుని చేరే మార్గాలు. కృతయుగంలో యజ్ఞయాగాది క్రతువులాచరించి దైవాన్ని చేరేవారు. అది నడక రాని పసిపాపవంటి స్థితి. ఇక, త్రేతాయుగం వచ్చేటప్పటికి ధర్మానికి ఒక పాదం పోలేదు. యజ్ఞ యాగాదులేకాక, జపతపాదులను ఆధారంగా చేసుకుని నడక సాగించినాడు మానవుడు. ఇది బిడ్డ తన తల్లి చేతిని పట్టుకుని నడవటం వంటిది.

ద్వాపరయుగంలో రెండు పాదాలే ఉన్నాయి. ఆధ్యాత్మిక మార్గంలో నడక ఇంకొంచెం తేలిక అయింది. యజ్ఞయాగాది, జపధ్యానాదుల ఆవశ్యకత లేకుండా ఏవో కొన్నిరకములైన అర్చనలద్వారా భగవత్ సాన్నిధ్యాన్ని పొందగలిగారు. ఇక కలిలో ధర్మానికి ఒక పాదమే మిగిలింది. అదే నామస్మరణ. కలిలో ఏ కొంచెం ఆచరించినా ఫలితం అతి సులువుగా, అతి త్వరితంగా అందుతుంది. కృత, త్రేత, ద్వాపరములకంటే ఈ కలియుగంలో నామస్మరణద్వారా సునాయాసంగా దైవాన్ని పొందవచ్చు. ఇది పరుగెత్తడంవంటిది. నడుస్తూ ఉన్నప్పుడు రెండు పాదాలు భూమిమీద ఆనుతాయికాని పరిగెత్తినప్పుడు ఒక్క పాదమే భూమిమీద ఆనుతుంది. నడవటంకన్నా పరుగెత్తడంవల్ల గమ్యాన్ని త్వరగా చేరిపోతున్నాం.

మనం తీసుకునే అర్థంలోనే అనర్థం పెంచుకుంటున్నాముకానీ పురాణములు బోధిస్తున్నదంతా సాత్విక సత్యమే. ❖

(మూలం: 1972 సమ్మర్ కోర్సు దివ్యోపన్యాసము)

అవతారం సర్వం సంస్కరణల పర్వం

పి.వి. చలం

భగవదవతరణ ఎల్లప్పుడూ అన్ని యుగాలలోనూ మానవోద్ధరణకే. అయితే ఈ అవతారాల కార్యక్రమాలు యుగలక్షణాలను బట్టి మారుతూ ఉంటాయి. ఇంతకు ముందు యుగాలలో అయితే “పరిత్రాణాయ సాధూనాం-వినాశాయచ దుష్టుతాం...” అన్నట్లుగా దుష్టశిక్షణ చేసి శిష్టరక్షణ గావించటంతో నూతన యుగావిష్కరణ జరిగేది.

అయితే, ఈ కలియుగం విభిన్న యుగం. కలి పురుషుడి కార్యక్రమం అరిషడ్వర్గాలను ప్రకోపింపజేసి మానవతావిలువలను కాలరాయటం. మరి భగవంతుని కార్యక్రమం - మానవాళి కలి పురుషుడి పన్నాగాలకు లోనుకాకుండా ఎప్పటికప్పుడు హెచ్చరిస్తూ చైతన్యపరుస్తూ సన్మార్గవర్తనులుగా తీర్చిదిద్దటం. అందువల్లనే అన్ని విభిన్నాస్త్రాలను సమకూర్చుకుని అవతరించిన ప్రేమావతారులు భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు.

1947లో తమ అన్నగారైన శేషమరాజుగారికి వ్రాసిన చారిత్రాత్మక లేఖలో ఒక పద్యంద్వారా స్వామి తమ అవతార కార్యక్రమాన్ని లోకానికి వెల్లడి చేశారు. ఆ పద్యాన్ని మనం విశ్లేషించుకుంటూ ముందుకు సాగితే వారి అవతార ప్రణాళికను కొంతవరకైనా అవగతం చేసుకో గలుగుతాము. ముందుగా ....

“అఖిల మానవులకు ఆనందమొనగూర్చి

రక్షించుచుండుటే దీక్ష నాకు!

సన్మార్గమును వీడి చరియించువారల

పట్టి కాపాడుటే వ్రతము నాకు!” అన్నారు.

“అఖిల మానవులకు...” అనటంలోనే అవతార లక్ష్యం ప్రస్ఫుటం అవుతుంది. ఈనాడు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనేక మతాలు రూపుదిద్దుకున్నాయి. ఏ మతంవారు ఆ మతానుయాయులకు కొన్ని పరిధుల్ని విధించి ఒకరకంగా సంకుచితత్వాన్ని పాదుకొల్పారు. “నా మతం, నా కులం” అంటూ అనేకవిధాలుగా ప్రజలు విభజింపబడ్డారు.

ఈనాడు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అభివృద్ధి చెందినదానికంటే సంకుచితత్వము మితిమీరిపోయింది. పూర్వయుగాలలో దుష్టత్వం యుగాంతానికి పరాకాష్ఠను చేరుకుంటే ఈ కలియుగం ఆరంభమైన ఐదు వేల సంవత్సరాలలోపే పరాకాష్ఠకు చేరి ప్రపంచాన్ని నిప్పుల కొలిమిలా మారుస్తున్న తరుణంలో మానవాళిని రక్షించేందుకు భగవంతుడు సంకల్పించుకొని శ్రీ సత్యసాయి నామరూప ధారియై అవతరించాడు. మతఛాందసులు రగిలిస్తున్న అగ్నిపై నీళ్ళు చల్లుతూ...

“అల్లాయంచు మహమ్మదీయులు

యెహోవా యనుచు సత్ క్రైస్తవుల్

పుల్లాబ్బాక్షుడటంచు వైష్ణవులు

శంభుడంచు శైవుల్ సదా

ఉల్లాసంబున గొల్వ నెల్లరికి

ఆయుర్భోగ భాగ్యాది సం

పల్లాభంబు నొసంగి భ్రోమ

పరమాత్ముండొక్కడే చూడుడీ”

అంటూ సర్వమత సమానత్వాన్ని, భగవదవతారాల ఏకత్వాన్ని ప్రపంచ మానవాళికి ప్రస్ఫుటం చేసి, అన్ని మతాల అనుయాయుల్ని ఆలోచింపజేశారు.

**“మతములన్నియు చేరి మంచినే బోధించె
తెలిసి మెలగవలయు తెలివితోడ
మతులు మంచివైన మతమేది చెడ్డది?”**

అంటూ సమాజాన్ని ప్రశ్నించి జనుల ఆలోచనా విధానాన్ని సంస్కరించటానికి తొలి అడుగులు వేశారు. అయితే, బాబా కొత్త మత స్థాపనకు ప్రయత్నిస్తున్నారా అని మత ఛాందసవాదుల మనసుల్లో సందేహాలు తలెత్తాయి. అట్టి సందేహాలను నివృత్తి చేస్తూ స్వామి, “నేను ఏదో కొత్తమతాన్ని స్థాపించటానికి రాలేదు. ఏ మత విశ్వాసాన్నీ చెడగొట్టటానికి రాలేదు. ప్రతి ఒక్కరూ తమ మతంలో పాదుకునేటట్లు చేయటానికే నేను వచ్చింది. దానివల్ల ఒక క్రిస్టియన్ ఇంకా మంచి క్రిస్టియన్ అవుతాడు, ఒక ముస్లిం ఇంకా మంచి ముస్లిం అవుతాడు, ఒక హిందువు మరింత మంచి హిందువు అవుతాడు” అని ప్రకటించటంతో మతఛాందసవాదులకు మాటలు కరువయ్యాయి.

మానవోద్ధరణకు నడుంకట్టి వసుదైకస్ఫూర్తికి ప్రాణం పోస్తున్న నవలోకపు సృష్టికర్తపైనే అందరి దృష్టి. దేశాల మతాల పరిధుల్ని అధిగమించి అందరి ప్రయాణం పుట్టపర్తికి ప్రారంభమయింది. ప్రశాంతినిలయ ఆశ్రమ వాతావరణం నవనవోన్మేషమైన సుందరలోకంగా గోచర మవసాగింది. అక్కడ ప్రేమ పరిధవిల్లుతూ, చేతులు చాపి సాదర స్వాగతం పలుకుతున్న అనుభూతి ఆనందాబ్ధిలో ఓలలాడిస్తూ, మున్నెన్నడూ ఎరుగని దివ్యలోకాలలో విహరింపజేస్తోంది. సాక్షాత్ భగవంతుడే దిగివచ్చి వారి వారి దేశాలగురించి, కుటుంబాలగురించి పేరుపేరునా ప్రస్తావిస్తూ, వారి కష్టసుఖాలను పూసగుచ్చినట్లు వివరిస్తూ, “అన్నీ నేను చూసుకుంటాను బంగారూ!” అని అభయప్రదానం చేయటం మరువలేని మధురానుభూతి. అది సర్వవ్యాపకుడు, సర్వశక్తిసమన్వితుడైన భగవంతునికి మాత్రమే సాధ్యమన్న దృఢవిశ్వాసం... స్వామి ప్రసాదించిన ఇంటర్వ్యూలతో, సమీప దర్శనాలతో, పాదసమస్కారాలతో సంతుష్టులై; తమను ఆడుకునే

పరంధాముడు పుట్టపర్తిలో కొలువైయున్నాడన్న భైర్యాన్ని గుండెలనిండా నింపుకుని స్వస్థలాలకు అయిష్టంగానే తిరుగు ప్రయాణం... దేహాలు దేశాలకు చేరినా ధ్యాసంతా పుట్టపర్తిలో కొలువైయున్న సుందర సుకుమార మూర్తి మీదే... ప్రశాంతినిలయంలో జరిగే భజనలు చెవులలో మారుమ్రోగుతూ పెదవులపై కదలాడనారంభించాయి.

**భజారె మానస సాయిరాం, పర్తిపురీకె సాయిరాం
ఈశ్వర అల్లా తేరె నామ్, ఏసు బుద్ధ హీ తేరేనాం
శిరిడిపురీశ్వర సాయిరాం, పర్తిపురీశ్వర సాయిరాం**

అంటూ అశేష జనావళి పారవశ్యంతో ఎలుగెత్తి పాడుతుంటే, ఆ గానలహరిలో మత ఛాందసాలు, కులాల అడ్డుగోడలు, దుష్టభావాలు కొట్టుకుపోయి ప్రతి హృదయం కడిగిన ముత్యమయింది. అందరిలోనూ... “ఎన్ని జన్మల పుణ్యఫలమో మన జీవితాలకు సార్థకత చేకూర్చే సనాతనుడు లభించాడు. అందివచ్చిన అదృష్టాన్ని జారవిడుచుకోకూడదు. స్వామి బోధనలకనుగుణంగా జీవితాల్ని మలచుకొని మరుజన్మ లేకుండా చేసుకోవాలి” ... అన్న ఆలోచన!

“స్వామీ! మీ అపార కరుణతో మీ పాదపద్మాల నాశ్రయించే సద్బుద్ధిని ప్రసాదించారు. అదే కరుణతో మరుజన్మ లేకుండా ఈ జన్మలోనే పునీతులము అయ్యేలా సులువైన మార్గాన్ని సూచించండి ప్రభూ!” అన్న కోట్లాది హృదయ విన్నపాలకు సుజ్ఞానమార్గదర్శకులైన బాబా స్పందించి, అష్టాదశ పురాణాల సారాన్ని, అన్ని మతాల సుబోధనలను క్రోడీకరించి... ‘లవ్ ఆల్, సర్వ్ ఆల్’, ‘హెల్ప్ ఎవర్, హర్ట్ నెవర్’ అన్న సాధనాసూత్రాలను ప్రసాదించారు.

అల్లకల్లోలంగా ఉన్న సముద్రంలో దారితెన్నూ కానక కొట్టుమిట్టాడుతున్న ఓడకు మార్గనిర్దేశం చేస్తూ దీప శిఖగోచరమయినట్లు, భక్తజనుల హృదయాలలో జ్ఞాన జ్యోతులు వెలిగాయి. స్వామి సూచించిన సూత్రాలను ఆలంబనగా చేసుకుని సాధనను ముమ్మరం చేశారు. అదే కదా, “నియమ నిష్ఠలతోడ ననుగొల్చువారిని కాపాడుచుండుటే ఘనత నాకు!” అంటే.

భక్తులను ఆ స్థితికి చేర్చిన తరువాత, వారి జీవితాలకు పరిపూర్ణత సిద్ధింపజేసేవిధంగా... “బీద సాదలకైన పెను బాధ తొలగించి లేమిని బాపుటే ప్రేమ నాకు!” అని ప్రకటించారు. స్వామికి ప్రీతికరమైన విషయాలను ఆచరించటమేకదా సద్భక్తుల లక్షణం. అంతే! స్వామి సందేశాన్ని ఆదేశంగా తీసుకుని బీదసాదల పెనుబాధలు తొలగించేదిశగా సేవాకార్యక్రమాలకు శ్రీకారం చుట్టారు ప్రపంచవ్యాప్త భక్తజనావళి. ఈ సేవలను క్రమబద్ధీకరించి క్రమశిక్షణతో ఆచరింపజేయటానికి అనువుగా శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థ ఏర్పడి, సేవాకార్యక్రమాల ప్రణాళికలను రూపొందించటం జరిగింది.

బీదసాదలయొక్క పెనుబాధలు తొలగించటం ప్రథమాంశమయినా, అంతకంతకు పరిధిని విస్తరింప జేస్తూ వైద్యసేవలు, పశువైద్యసేవలు; పిల్లలకు, గర్భిణులకు పౌష్టికాహార సేవలు; అనాథ వృద్ధులకు వస్త్రోచ్ఛాదనా సేవలు; నిత్యాన్నదాన పథకాలు; దీన జనోద్ధరణ పథకాలు; వికలాంగుల సేవలు... ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే పెద్ద పట్టికే అవుతుంది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే - ఎక్కడ అభాగ్యులు ఆపన్నహస్తంకోసం వేదనతో చేతులు చాస్తున్నారో అక్కడికి శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థల సభ్యులు చేరుకుని వారిని ఆదుకుని స్వస్థత చేకూర్చటమే మూలసూత్రం.

ఈ సేవల వెనుక ఎంతో ఆధ్యాత్మికత దాగియుంది. మన ప్రకృవాడు బాధలతో అలమటిస్తూంటే, పవిత్రమైన మనస్సు స్పందించకుండా ఎలా ఉంటుంది! స్వంతలాభం కొంత మానుకుని పొరుగువారికి తోడుపడకుండా ఎలా ఉంటుంది! అందుకనే స్వామి, “ముక్కు మూసుకుని ‘సోఁహం, సోఁహం’ అంటూ జపించటం కాదు; సాధకుడా, లే! లేచి సమాజసేవకు నడుంకట్టు” అని ఉద్ఘోషించారు. మార్గనిర్దేశం చేశారు. “సేవాసాధనే దైవారాధన”, “గ్రామసేవయే రామసేవ” అంటూ మానవ జీవితానికి సేవ, ఆధ్యాత్మికతలు బొమ్మాబొరుసువంటివన్న సూచన చేశారు.

ఈనాడు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎటువంటి క్షిప్తమయిన సేవలైనా... ఉదాహరణకు భూకంపాలు, పెనుతుపానులు,

వరదలు, అగ్నిప్రమాదాలు మొదలైన ఎట్టి విపత్తుర పరిస్థితులలోనైనా బాధితులను ఆదుకునేందుకు సైతం శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థలు డిజాస్టర్ మేనేజ్మెంట్ బృందాలకు నైపుణ్యముతో కూడిన శిక్షణ ఇచ్చి సిద్ధంగా ఉంచుతున్నాయి. అందువల్లనే ప్రపంచంలో ఎక్కడయినా ఎవరికైనా సేవ అనగానే ముందుగా గుర్తొచ్చేది శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థలే! అంతటి నిబద్ధతతో ఈ సేవా కార్యక్రమాలు కొనసాగటం భగవాన్ బాబావారి సంపూర్ణ ఆశీషలం తప్ప అన్యం కాదు.

ఇదంతా స్వామి సంస్కరణలో భాగంగా పునీతమైన భక్తుల పరిణతికి నిలువెత్తు నిదర్శనం. ఒకరా ఇద్దరా, ప్రపంచవ్యాప్తంగా కోటానుకోట్లా భక్తజనులపై స్వామి ప్రయోగించిన సంస్కరణాస్త్రం సమ్మోహనాస్త్రం! ఇది మున్నెన్నడూ ఏ అవతారంలోనూ నెరపని అద్భుత ప్రక్రియ.

ఒక్కసారి మనం పవిత్రమైన మనస్సుతో భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి అవతరణకు ముందు - అవతరణకు తరువాత అని కాలాన్ని విభజించుకుంటే, బాబావారి అవతరణ తరువాత సమాజంలో మతఛాందసాలు ఎంత తగ్గాయో, ప్రేమపవనాలు ఎంత ఆహ్లాదభరితంగా వీస్తున్నాయో, ప్రకృవాని బాధల్లో పాలుపంచుకొని సేదదీర్చే సుగుణం ఎలా పరిధవిల్లుతోందో, మానవతా విలువలను నిత్యజీవనయానంలో అంతర్భాగం చెయ్యా లన్న ఆశయసాధనకు ఊతం లభిస్తున్న వైనం... ఇదంతా మన కళ్ళ ముందు ధృగ్గోచరమవుతూ, వసుధైక కుటుంబ స్ఫూర్తి దినదినప్రవర్ధమానంగా విరాజిల్లుతూ, ఈ విశ్వచైతన్యం శ్రీ సత్యసాయి భగవానుల సంస్కరణా ఫలమే కదా అన్న తలంపులు పులకింపజేస్తూండగా,

“లవ్ ఈజ్ మై ఫామ్, ట్రూత్ ఈజ్ మై బ్రెత్,
బ్లీస్ ఈజ్ మై ఫుడ్; మై లైఫ్ ఈజ్ మై మెస్సేజ్,
ఎక్స్ పేషన్ ఈజ్ మై లైఫ్; నో రీజన్ ఫర్ లవ్,
నో సీజన్ ఫర్ లవ్, నో బర్త్, నో డెత్...”

అన్న బాబావారి అమృతవాక్కులు చెవులలో మారు మ్రోగుతున్నాయి. ❖

వేదపురుషుని సేవించి తరించిన వేదవిదులు

(గత సంచిక తరువాయి)

❖ డా॥ జంధ్యాల సుమన్ బాబు ❖

“భారతవర్ష హృదయంలో వేదశాస్త్రాలను పునఃప్రతిష్ఠ చేసి, ప్రజలలో వాటిపట్ల అభినివేశం కలిగించడమే నా ప్రధాన లక్ష్యం” అని భగవాన్ బాబావారు ప్రకటించియున్నారు. తదనుగుణంగా వేదామృతసారాన్ని తమ రచనామృత వచనామృత రూపంలో మానవాళికి అందించటమేగాక, శ్రీ

సత్యసాయి విద్యాసంస్థలలో, సేవాసంస్థలలో వేదాధ్యయనానికి విశేష ప్రాధాన్యమిచ్చారు. ప్రశాంతినిలయంలో ఈనాడు నిత్యం రెండు పూటలా సాయి విద్యార్థులు శ్రుతిహితంగా గావిస్తున్న వేదపారాయణానికి అంకురార్పణ 1962లో వేదశాస్త్ర పాఠశాల స్థాపనతో జరిగిందని చెప్పవచ్చు. అదే సంవత్సరం దసరా వేడుకలలో భాగంగా తొలిసారిగా నిర్వహింపబడిన వేదపురుష సప్తాహ జ్ఞాన యజ్ఞంలో పాల్గొనటానికి ఉద్దండులైన వేదపండితులు విచ్చేసి, స్వామి సన్నిధిలో అనేక దివ్యానుభూతులు పొంది, స్వామిని సాక్షాత్తు వేదపురుషునిగా గుర్తించి సేవించి తరించారు. ‘సనాతన సారథి’ అక్టోబరు సంచికలో ప్రచురితమైన వ్యాసానికి కొనసాగింపుగా మరో ముగ్గురు దిగ్గంతులైన వేదపండితుల దివ్యానుభవాలు ఈ క్రింద ఇవ్వడమైనది.

బ్రహ్మశ్రీ బులుసు అప్పన్నశాస్త్రిగారు

పుట్టపర్తిలో ఒక సంవత్సరం దసరా సందర్భంగా యజ్ఞం పరిసమాప్తమైంది. వేదపండిత సత్కారములు అయినాయి. ఆ ఘనాపారీల భార్యలకు పట్టుచీరలు ప్రసాదించారు బాబావారు. మరుసటిరోజు బులుసు అప్పన్నశాస్త్రిగారు భగవాన్ తో, “స్వామీ, ఇంక వెళ్ళి వస్తాము” అన్నారు. అప్పుడు భగవాన్ బాబావారు ఆయనతో, “నువ్వు మంచివని చేస్తున్నావు బంగారూ!” అని అక్కడే ఉన్న రాజమండ్రి వాస్తవ్యుణ్ణి పిలిచి, “అప్పన్నశాస్త్రి ఇంటికి చేరేటప్పటికల్లా రాజమండ్రి పేపరు మిల్లు నుంచి 50 రీముల తెల్లకాగితం కొని భట్నవిల్లిలోని వీరింటి దగ్గర ఉంచాలి. ఆ ఏర్పాటు చూడు” అన్నారు. ఆ సమయంలో అప్పన్నశాస్త్రిగారు భగవద్గీతకు గల శంకర భాష్యానికి వ్యాఖ్య వ్రాస్తున్నారు.

స్వామిదగ్గర వీడ్కోలు తీసుకునే ఆ సమయంలో అప్పన్నశాస్త్రిగారి కోడలు స్వామితో, “స్వామీ, ఒకసారి

మా ఇంటికి దయచేయాలి” అని ప్రార్థించింది. తప్పుకుండా వస్తానన్నారు బాబావారు.

కొన్నాళ్ళ తర్వాత బాబావారు రాజమహేంద్రవరం రావటం, అక్కడినుంచి కోనసీమ పర్యటించటం జరిగింది. బాబావారి రాకతో కోనసీమ అంతా పరవశించిపోయింది. ఎక్కడ చూసినా జనం! జనం! స్వామిని తమతమ ఊళ్ళకు ఆహ్వానించాలని ప్రధానమైన రహదారి వెంట పందిళ్ళు వేసి, రాత్రింబవళ్ళు భక్తులు భజనలు చేస్తూ ఎదురు చూడటం జరిగింది.

ఆ నాలుగురోజులు అమలాపురంలో డా॥ సరస్వతమ్మ గారింట్లో బాబావారు బసచేశారు. ఇక ఆ రోజు రాజమహేంద్రవరం తిరుగు ప్రయాణం. రాత్రి పది గంటలవేళ బాబావారు బయలుదేరారు. డాక్టరమ్మగారి తమ్ముడు డా॥ లింగమూర్తి కారు నడుపుతున్నారు. సరస్వతమ్మగారు కారులో ముందు కూర్చున్నారు. వెనుక సీటులో భగవాన్ బాబా ఆసీనులయ్యారు. “బంగారూ! భట్నవిల్లిలోని అప్పన్నశాస్త్రి ఇంటికి కారు పోనియ్” అన్నారు బాబావారు.

“శాస్త్రిగారి ఇల్లు నాకు తెలియదు స్వామీ” అన్నారు లింగమూర్తిగారు. “నేను చెప్తాను పద” అన్నారు భగవాన్. ఎటు పోవాలో ఎటు తిరగాలో దారి చెప్తూ చివరకు ఊరి బయట పొలాల దగ్గర ఒకచోట కారు ఆపమన్నారు. బాబావారు కారు దిగి అప్పన్నశాస్త్రిగారింటికి వెళ్ళారు. ఆశ్చర్యం! వాళ్ళకి ఎలా తెలిసిందో బాబా తమ ఇంటికి వస్తారని. వారు వాకిట్లో నిలబడి బాబావారికోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. స్వామి వెళ్ళి వారిని ఆశీర్వదించారు. వారు బాబాకు హారతి ఇచ్చారు. ఆ ఇల్లాలి కోరిక తీరింది.

అక్కడినుంచి కారు మరల బయలుదేరింది. అంబాజీ పేట వెళ్ళకుండా మట్టిరోడ్డు మీదుగా ముక్కామల చేరారు. ముక్కామల దాటిన తరువాత బ్రాహ్మణ అగ్రహారము ఉంది. అక్కడ కారు ఆపమన్నారు బాబావారు. వారు ఒక్కరే కారు దిగి బ్యాటరీ లైట్ వేసుకొని సుమారు 200 గజాల దూరంలో ఉన్న తోటలోని ఇంటికి వెళ్ళారు. అది కొల్లూరు సోమశేఖరశాస్త్రిగారి ఇల్లు. ఆయన భార్యకు ఒక

కాలు సరిగా లేదు. ఆమె భర్తతోపాటు ప్రశాంతినిలయం వచ్చినప్పుడు ఆమెను చూసి బాబావారు, “అమ్మా, నీవు శబరివంటిదానవు. నీవు కష్టపడి ఇక్కడకు రావద్దు. నేనే నీ దగ్గరకు వస్తాను” అన్నారు. ఆ మాట నెరవేర్చటంకోసం కాబోలు, ఆ రాత్రి బాబా వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళారు. బాబాకు ఆ తల్లి హారతి ఇచ్చింది. బాబా చేతిలో తమలపాకులు, రెండు అరటిపళ్ళు పెట్టి ఆ పరంధాముని పాదపద్మాలకు నమస్కరించింది. బాబావారు తిరిగి వచ్చి కారు ఎక్కారు. రాత్రి ఒంటి గంటకు రాజమహేంద్రవరం చేరుకున్నారు.

బ్రహ్మశ్రీ బులుసు అప్పన్నశాస్త్రిగారు, బ్రహ్మశ్రీ వారణాసి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, బ్రహ్మశ్రీ కొల్లూరు సోమశేఖరశాస్త్రిగారు వీరు ముగ్గురూ వేదపండులు, జ్ఞానవృద్ధులు, వయోవృద్ధులు. వీరు ముగ్గురికీ రాజమహేంద్రవరంలో హిందూసమాజంవారు సన్మానం చేయటానికి సంకల్పించారు. భగవాన్ బాబావారిని ఆ సభకు అధ్యక్షత వహించమని కోరారు. బాబా ఆనందంగా అంగీకరించారు.

వేదవిజ్ఞాన నిధులైన ఆ ముగ్గురికీ వారు సన్మానం చేసిన పద్ధతి స్వామికి సంతృప్తినివ్వలేదు. మరుసటి సంవత్సరం అంటే 1965లో బాబావారు వీరు ముగ్గురినీ ప్రశాంతినిలయానికి ఆహ్వానించారు. వీరితోపాటు వేంకటగిరి సంస్థాన విద్వాంసులైన శ్రీ దూపాటి తిరుమలాచార్యులవారినీ పిలిపించారు. వీరు నలుగురికీ మణులు పొదిగిన సింహతలాటములు గల బంగారపు కంకణాలు చేయించి, ఆ సభకు గవర్నర్ పట్టంధాన్ పిళ్ళే గారిని ఆహ్వానించి, వారిచేత ఆ స్వర్ణకంకణాలను ఆ నలుగురు వేదవిదుల హస్తాలకు అలంకరింపజేశారు. అవిధంగా గవర్నర్ గారు స్వర్ణకంకణాలు తొడిగేటప్పుడు బాబావారు ఆయనకి ఆ వేదపండితులు ఒక్కొక్కరినీ పరిచయం చేసి చెప్పారు. ఆ తరువాత ఆ పండితులకు కాశ్మీరు శాలువాలను ప్రేమతో కప్పారు.

బ్రహ్మశ్రీ వారణాసి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

వేంకటగిరి కోటలో రాజావారు ప్రతి సంవత్సరం గణపతి నవరాత్రులు జరిపేవారు. వేదపండితులు ఆ

కార్యక్రమంలో పాల్గొనేవారు. వారణాసి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు రామాయణ ఉపన్యాసాలు ఇచ్చేవారు.

ఒక సంవత్సరం గణపతి నవరాత్రుల ఆఖరి రోజున రాజావారి ఆహ్వానంపై భగవాన్ బాబావారు వేంకటగిరి విచ్చేశారు. బాబావారి దివ్యరూపం, మధుర భాషణ, ఆకర్షణ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారికి పరమానందానుభూతి కలిగించాయి. రాజావారు బాబావారికి ఆయనను పరిచయం చేసినప్పుడు బాబావారు వెంటనే ఒక బంగారు నాణెము సృష్టించి శాస్త్రిగారికి ప్రసాదించారు. అప్పుడు ఈ వేదపండితుడు, “స్వామీ, నేను అపేక్షించలేదు కదా! నాకు దీనిని ఎందుకు ఇచ్చారు?” అన్నారు. అందుకు స్వామి చిరునవ్వు నవ్వి, “బంగారూ, నువ్వు అపేక్షించలేదు. కానీ ఇంటికి వెళ్ళిన తరువాత నువ్వు నన్ను దర్శించిన విషయం ఇంట్లో చెప్తావు. అప్పుడు ఇంటివారు, “బాబా ఏమైనా ఇచ్చారా?” అని అడుగుతారు. అప్పుడు నీవు ఏమి చెప్తావు? అందుకోసం ఇది ఇచ్చాను” అన్నారు.

ఒకసారి బాబావారు సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారిని బయల్దేరి మద్రాసు రావలసిందిగా లెటర్ వ్రాయించారు. కొల్లూరు సోమశేఖరశాస్త్రిగారు, అప్పన్నశాస్త్రిగారు, సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు ముగ్గురూ కలిసి మద్రాసు చేరారు. అక్కడ భగవాన్ బాబావారు విద్యవ్యహాసభలు జరుపుతున్నారు. నిర్వాహకులు పెద్దపెద్ద పండిళ్ళను తెల్లని చాందినీ వస్త్రాలతో అలంకరణ చేయించారు. కొన్ని వేలమంది జనం. కనులపండుగగా ఉంది వాతావరణం. బాబావారు వారణాసివారిని పిలిచి, “రేపు నీవు ప్రసంగించాలి. ఆర్య - అనార్య అనే విషయం మీద రామాయణానికి అన్వయించి మాట్లాడు” అన్నారు. అప్పుడు శాస్త్రిగారు, “స్వామీ, ఇక్కడ రామస్వామినాయకర్ రామాయణానికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమాలు నడుపుతున్నాడు. పుట్టపర్తిలో అయితే ఘరవా లేదుగాని, ఇక్కడ మాట్లాడాలి అంటే నాకు భయంగా ఉంది” అన్నారు. ఆ మాట విని బాబావారు, “అందుకే ఇక్కడ మాట్లాడమంటున్నాను. మాట్లాడు. మిగిలిన సంగతి నేను చూసుకుంటాను” అన్నారు.

మరునాడు వేదికమీద బాబావారు ఆసీనులయ్యారు. వేదపండితులు కూర్చున్నారు. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి

ఉపన్యాసం ఆరంభమైంది. ఆయనకు ఎక్కడ రామస్వామి నాయకర్ మనుష్యులు వస్తారో, ఏమి అల్లరి చేస్తారో అని మనసులో భయంగానే ఉంది. శాస్త్రిగారు ప్రసంగం ఆరంభించిన దగ్గరనుంచి బాబావారు ఆ పందిరిలో భక్తుల మధ్య తిరగటం మొదలుపెట్టారు.

శాస్త్రిగారి ప్రసంగం చాలా చక్కగా సాగింది. బాబావారు ఎంతగానో మెచ్చుకున్నారు. రామస్వామి నాయకర్ మనుష్యులు అల్లరి చేయటానికి ఆ పందిళ్ళలోకి వచ్చి కూర్చున్నారని, అందుకే స్వామి వారిదగ్గరనే తిరుగుతూ ఉన్నారని తరువాత తెలిసింది. మధ్యాహ్నం రెండున్నర గంటలకు రామస్వామినాయకర్ భగవాన్ బాబావారి దర్శనార్థం వచ్చాడు. బాబావారు వేద పండితులందరికీ ఆయనను పరిచయం చేశారు.

రామస్వామినాయకర్ బాబావారి దివ్యోపన్యాసాన్ని ప్రశంసిస్తూ, “ఇలాంటి ఉపన్యాసాన్ని నేను ఎప్పుడూ వినలేదు స్వామీ, హృదయంలో కూరినట్లు అయింది” అన్నాడు. అప్పుడు బాబావారు అతనితో, “అది ఊరాలి బంగారూ! కూరేది కాదు” అన్నారు.

బ్రహ్మశ్రీ చెరుకుమిల్లి కామావధానిగారు

1969 నాటి కోనసీమ పర్యటనలో బాబావారు అప్పటి దేవాదాయశాఖ మంత్రి రుద్రరాజు రామలింగ రాజుగారి స్వస్థలమైన సఖినేటిపల్లిలో గీతామందిరం ఆవిష్కరించటం జరిగింది. అక్కడకు వెళ్ళేటప్పుడు బ్రహ్మశ్రీ చెరుకుమిల్లి కామావధానిగారి స్వగ్రామమైన కడలి చేరినప్పుడు స్వామి ఆయనతో, “కామావధానీ! నీ ఊరు వచ్చాము కదా! ఒకసారి నీ ఇంటికి వెళ్ళి నీవాళ్ళను అందరినీ పలుకరించి వచ్చి సిద్ధంగా ఉండు” అని వారి కారు ఆపించి, తాము ముందుకు వెళ్ళారు.

కామావధానిగారు ఇంటికి వెళ్ళకుండా అక్కడే కూర్చున్నారు. అన్నీ వదిలిపెట్టి స్వామి సన్నిధికి చేరితే, స్వామి, “నీ ఇంటికి వెళ్ళు, నీవాళ్ళను చూడు” అన్నారని ఆయన బాధపడుతూ ఉన్నారు. తిరిగి వచ్చేటప్పుడు స్వామి కామావధానిగారిని వెంటపెట్టుకుని కడలి అగ్రహారంలో వారి ఇంటికి వెళ్ళారు. పెద్ద పెంకుటిల్లు, చిన్నచిన్న అరుగులు. ఆరుబయటనే సాధారణమైన కుర్చీలో

స్వామి సన్నిధిలో చెరుకుమిల్లి కామావధానిగారు

బాబావారు కూర్చున్నారు. పెట్రోమాక్సు లైటు తెచ్చారు. గ్రామస్థులంతా బాబావారిని చూడటానికి వచ్చారు. బాబావారు ఆ చిన్న అరుగుమీద నిలబడి కొంతసేపు దివ్యోపన్యాసం గావించారు. కామావధానిగారి వేద పాండిత్యంగురించి, ఆయన అంకితభావం గురించి ప్రశంసించి, ఒక సువర్ణ మణిమాలను సృష్టించి ఆయన మెడలో వేశారు. ఈ కార్యక్రమం కాగానే అందరికీ భోజనాలు వడ్డించారు. భారీ ఎత్తున ఏర్పాట్లు చేసిన సఖినేటిపల్లిలో పది నిమిషాలు గడిపిన స్వామి కడలిలో కామావధానిగారి ఇంటిదగ్గర గంటన్నరసేపు గడిపి ఆ వేదపండితుని ఇంట్లో ఆతిథ్యం స్వీకరించారు.

1991వ సంవత్సరం జులై 26వ తేదీ గురుపూర్ణిమ నాడు భగవాన్ బాబావారు ప్రశాంతినిలయంలో నిండు సభలో చెరుకుమిల్లి కామావధానిగారిని సత్కరించారు. ఆ సందర్భంగా వారిని ప్రశంసిస్తూ, “ప్రేమస్వరూపులారా! పరమ భక్తుడు, వేదపురుషుడు, ముప్పది సంవత్సరాలకు

పూర్వం మొట్టమొదటగా జరిగిన వేదపురుష సప్తాహ జ్ఞానయజ్ఞములో పాల్గొనుటకు ప్రశాంతినిలయం చేరుకున్నాడు. అనాడు మొదలుకొని ఈనాటివరకు ఏకధాటిగా, భక్తిప్రపత్తులతో స్వామి చింతన చేస్తూ ఉన్నాడు. అనాటినుండి ఈనాటివరకు అంటే 30 సంవత్సరాలనుండి తన స్వగ్రామానికి పోలేడు. అట్టి దీక్షతో కాలం గడుపుతూ ఈనాటికి నూరు సంవత్సరములు పూర్తి చేసుకొంటున్నాడు. నేటికి కూడా ఈ వ్యక్తి వేదాన్ని చింతిస్తూ వేదాన్ని వలైవేస్తూనే ఉన్నాడు. ఇంతవరకు పేర్కొన్న వ్యక్తి ఎవరంటే, అతడే నూరు సంవత్సరములు నిండిన పండు చెరుకుమిల్లి కామావధాని” అంటూ భక్తుల కరతాశ్రయాల మధ్య బాబావారు కామావధానిగారిని వేదికపైకి పిలిచి, కాశ్మీరు శాలువా కప్పి, వారి చేతికి లక్షరూపాయల చెక్కును అందించారు. బాబావారు ప్రసాదించిన ఆ ధనంతో కామావధానిగారి స్వగ్రామమైన కడలి గ్రామంలో ఒక వేదశాస్త్ర పరిషత్తు భవనం నిర్మించటం జరిగింది. అక్కడ శాశ్వత ప్రాతిపదికపై ప్రతి సంవత్సరము వేద పండితులకు సన్మానము చేసే ఏర్పాటుకూడా జరిగింది.

వేదపురుషుని సన్నిధిలో వేదఘోష

స్వామి 70వ జన్మదినోత్సవ వేడుకల సందర్భంగా 70 మంది వేదమూర్తులు ప్రశాంతినిలయంలో ఒక వారంరోజుల పాటు నాలుగు వేదములను పారాయణ చేశారు. ఆ వేదఘోష లక్షలాది భక్తులకు శ్రుతిహితంగా అలరారింది. తిరిగి 75వ జన్మదినోత్సవాల సందర్భంగా 75 మంది ఉద్ధయలైన వేదపండితులు 2000వ సం॥ నవంబరు 18 నుండి వారం రోజులు సాయికుల్వంత్ హాలులో ప్రతి రోజూ ఉదయం 7 గంటల నుండి సాయంత్రం 7 గంటలవరకు నిర్విరామంగా వేద పారాయణ చేశారు. ప్రశాంతినిలయంలో ఆ అశేష భక్తజనసందోహాన్ని, స్వామి దివ్యమంగళస్వరూపాన్ని, వారి వేదప్రియత్వాన్ని, దాతృత్వాన్ని చూసిన ఆ వేద పండితులు తమ వేదవిద్య సార్థకమైనదనీ, తమ జన్మలు చరితార్థమైనవనీ భావించి పులకించిపోయారు. ❖

‘ఎటుగగలరె నీ లీలలు ఎవరైననుగా!’

ఇంద్రేశ్వర్ సింగ్ సిరోహి

బృందావన్‌లో స్వామి భక్తులకు దర్శనం ప్రసాదించే హాలులో వేదికపై ప్రతిష్ఠించటానికి త్రిభంగి ముద్రలో మురళీ వాయిస్తున్న శ్రీకృష్ణుని విగ్రహాన్ని తెప్పించినప్పుడు, స్వామి అక్కడే ఉన్న నవానగర్ రాజమాత గులాబ్ కన్వర్సాను చూసి, “రాజమాతా! ఈ కృష్ణుడు ఎలా ఉన్నాడు? చాలా అందంగా ఉన్నాడు కదూ” అన్నారు. రాజమాత స్వామిని ఆరాధనాభావంతో చూస్తూ, “నా కన్వయ్య (స్వామి) అంత అందంగా ఎవరూ ఉండరు” అని సమాధానమిచ్చింది. నిరుపమాన వాత్సల్యభక్తికి ప్రతీకగా నిలిచిన రాజమాత శ్రీ సత్యసాయి వరల్డ్ కౌన్సిల్ సభ్యురాలుగా పలు సంవత్సరాలు అవిరళ సేవలందించి, అవతారోద్యమానికి తనను తాను పూర్తిగా అర్పితం గావించుకొన్న ధన్యజీవి. స్వామి సన్నిధిలో చదువుకునే అదృష్టానికి నోచుకున్న వారి మనుమడు శ్రీ ఇంద్రేశ్వర్ సింగ్ సిరోహి (స్వామి ‘గోపాల్’ అని పిలిచేవారు) రాజమాతకు, భగవాన్‌కి మధ్యగల దివ్యానుబంధాన్ని వివరిస్తూ, సాయి విద్యార్థిగా తన దివ్యస్మృతులను భక్త పాఠకులతో పంచుకుంటున్నారు.

దాదాపు ఐదున్నర దశాబ్దాల క్రిందట, అంటే 1965లో, జామ్‌సాహెబ్‌గా ప్రసిద్ధి పొందిన మా మాతామహులు మహారాజా శ్రీ దిగ్విజయ్ సింహజీ ఉదరకోశంలో ఉత్పన్నమైన అనేక సమస్యలవల్ల తీవ్ర అనారోగ్యానికి గురి అయ్యారు. పేరున్న వైద్యులు సహితం పెదవి విరిచారు. తీవ్రమైన మధుమేహవ్యాధి మూలంగా ఆయనకు కంటిచూపు కూడా మందగించింది.

సరిగ్గా ఆ సమయంలో మా కుల గురువు ఇంటికి విచ్చేసి, “గురువుగా మిమ్మల్ని దైవంవైపు నడిపించటం నా బాధ్యత. ఈయన భువిపై అవతరించిన దైవం. ఈయన్ని ప్రార్థించండి, మీకు మంచి జరుగుతుంది” అంటూ మా తాతగారికి స్వామి ఫోటో ఒకటి ఇచ్చారు. స్వామి ఫోటోలు చాలా అరుదుగా లభ్యమయ్యే రోజులవి.

గురువు మాటమీద అచంచల విశ్వాసంతో మా తాతగారు ఎంతో భక్తిశ్రద్ధలతో స్వామిని ప్రార్థించటం మొదలుపెట్టారు. అలా ప్రారంభించి కొన్ని గంటలైనా గడవకముందే ఎవరో ఒక వ్యక్తి పుట్టపర్తి నుంచి జామ్‌నగర్ వచ్చారు. “భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబావారు మీకు ఇవ్వమని ఈ ప్రసాదం పంపారు” అంటూ మా తాతగారికి విభూతి ప్రసాదం అందజేసి వెళ్ళారు. విభూతి తీసుకున్నాక మా తాతగారికి స్వస్థత కలిగింది. ఇక మరేమీ ఆలోచించకుండా, స్వామికి కృతజ్ఞతలు

తెలుపుకోవటానికి, వారు తక్షణం పుట్టపర్తి బయలుదేరి వెళ్ళారు. వారికి స్వామి ఇంటర్వ్యూ ప్రసాదించి తమ ప్రేమాశీస్సులు కురిపించడమేగాక, “జామ్‌సాహెబ్! నీకేం కావాలి? కంటిచూపు తిరిగి ఇవ్వమంటావా?” అని అడిగారు.

అప్పుడాయన, “స్వామీ, మిమ్మల్ని నేను స్పష్టంగా దర్శించుకోలేకపోతున్నప్పటికీ, మీ దివ్యమంగళ రూపము నా హృదయములో ముద్రితమైయున్నది. నా జీవితంలో చివరిసారిగా సోమనాథ్ దేవాలయానికి వెళ్ళాలని నా ఆకాంక్ష” అని తెలియజేశారు. అందుకు భగవాన్, “నేనే స్వయంగా నిన్ను సోమనాథ్ కు తీసికొనివెళతాను” అని హామీ ఇస్తూ, “నీకింకా ఏమి కావాలో చెప్పు” అని అడిగారు. “స్వామీ, నాకు రోజులు దగ్గర పడ్డాయని తెలుస్తోంది. కానీ, చక్కబెట్టవలసిన పనులు కొన్ని మిగిలి ఉన్నాయి. మరి కొంతకాలం నా ఆయుర్దాయాన్ని పొడిగించండి” అని కోరారు మా తాతగారు. స్వామి ఒక ఏడాది ఇస్తున్నానని చెప్పారు.

సరిగ్గా ఏడాది పూర్తయిన రోజునే మా తాతగారు స్వర్గస్తులయ్యారు. ఆ సమయంలోనే, జామ్ సాహెబ్ ను చివరి క్షణాలలో తాము స్వయంగా సోమనాథ్ ఆలయానికి తీసుకువెళ్ళినట్లు రాజమాతకు చెప్పమని స్వామినుండి సందేశం వచ్చింది.

కొన్ని నెలల తరువాత స్వామి బొంబాయి (ముంబై)కి విచ్చేశారు. రాజమాత (మా అమ్మమ్మగారి) ప్రార్థన మన్నించి స్వామి మా ఇంటికి దయచేశారు. స్వామి డ్రాయింగ్ రూమ్ లో ఆసీనులైయున్న సమయంలో పక్కనే వంట గదిలో ఉన్న మా అమ్మ, “నాన్నగారిని తామే స్వయంగా సోమనాథ్ కు తీసుకువెళ్ళి దర్శనం చేయించినట్లు స్వామి చెప్పారు కదా! దానికి ఏదైనా నిదర్శనం చూపితే బాగుండును” అనుకుంది.

మరుక్షణమే వంట గది తలుపు తెరుచుకుంది. అక్కడ స్వామి నిలబడి ఉన్నారు. మా అమ్మ చూస్తూండగానే స్వామి ముఖం మా తాతగారి ముఖంలా మారిపోయి, కొద్ది క్షణాల తరువాత తిరిగి యథాప్రకారం స్వామి రూపం కనిపించింది. అవిధంగా స్వామి మా అమ్మకు సందేహ నివృత్తి చేశారు.

శ్రీ సాయికృష్ణనితో ద్వారకకు...

ఇక, స్వామి తమ దివ్యాగమనంతో గుజరాత్ ను అనుగ్రహించిన ఆనాటి మధురస్మృతులను నెమరు వేసుకుందాం.

1970 మే నెలలో రాజమాత కోరికపై స్వామి; గుజరాత్ కు, దక్షిణాదికి చెందిన కొందరు భక్తులు, అంతా కలసి జామ్ నగర్ నుండి ద్వారకకు బయలుదేరారు. ద్వారకంలో శ్రీకృష్ణనిగా విశ్వాన్ని పరిపాలించిన యుగావతారులు మన స్వామి. వారి పూర్వార్చనారంలో కొలువైయుండిన పవిత్ర ధామానికి వెళుతున్న మహత్తర ఘడియలవి. ఆ సమయంలో భక్తుల పారవశ్యం ఊహింపశక్యం కాదు. ద్వారక పాలిమేరలు చేరేలోగానే స్వామి ఆగమనవార్త తెలిసి అక్కడ జనసందోహం అంతకంతకూ పెరిగిపోయింది. ప్రతి ఒక్కరూ స్వామి పాదపద్మాలను స్పృశించాలని ముందుకు తోసుకొని వస్తూండటంతో వారిని అదుపు చేయటం కష్టమైంది. అధికారులు స్వామివారి భద్రతగురించి ఆందోళన చెంది, తిరిగి మరొక రోజున ద్వారకకు రావలసిందిగా స్వామిని అభ్యర్థించారు. వారి అభ్యర్థనను మన్నించి స్వామి వెనుదిరిగారు.

శ్రీ సాయికృష్ణనితో కలసి ద్వారకాధీశుని దర్శించాలని ఉత్సాహంతో ఉవ్విళ్ళూరుతూ వచ్చిన భక్తులు అక్కడ జన సమూహం ఎక్కువగా ఉండటంచేత దేవాలయంలోకి ప్రవేశించలేక కొంత నిరాశకు లోనయ్యారు. భక్తుల మనోభావాలు గ్రహించిన స్వామి, కురంగ అనే గ్రామం దగ్గర కారు ఆపించారు. క్రిందకు దిగి సముద్ర తీరంవైపు నడిచారు. అక్కడ ఇసుక తిన్నెలపై ఆసీనులై భక్తులతో ఆధ్యాత్మిక గోష్ఠి నెరపుతూ, “మీకు ద్వారకాకృష్ణని దర్శనం కాలేదే, పాపం!” అంటూ తమ ముందున్న ఇసుకను దిబ్బగా పేర్చి, అందులో నుండి అత్యంత సుందరమైన మురళీ కృష్ణని బంగారు ప్రతిమను బయటకు తీసి భక్తులను సంభ్రమాశ్చర్యచకితులను చేశారు.

“ఇదేమిటి?” అని స్వామి అడుగగా చుట్టూ ఉన్న భక్తులు అది కృష్ణని బంగారు విగ్రహమని ముక్తకంఠంతో చెప్పారు.

స్వామి రాజమాతవైపు తిరిగి, “రాజమాతా! ఏ క్యా హై?” అని అడిగారు.

పరవశంతో ఉద్విగ్నురాలైన రాజమాత, “నా కన్నయ్య స్వామీ, నా ముద్దుల కృష్ణుడు” అంది.

అప్పుడు స్వామి, “మీరందరూ ఈ ప్రతిమలో బంగారాన్ని చూశారు, ఈమె తన కన్నయ్యను చూసింది” అంటూ ఆ ప్రతిమను రాజమాతకు ప్రసాదించారు. అందరూ రెట్టించిన ఉత్సాహంతో జామ్ నగర్ కు తిరిగి వచ్చారు.

దివ్యలీలావినోదం

సాయికృష్ణుడే చిలిపి కృష్ణుడై అక్కడ కొలువుదీరి ఉన్నప్పుడు ఇంక సందడికి లోటేమిటి?! మర్నాడు తెల్లవారేసరికి భారత ప్రభుత్వ పురావస్తు శాఖ (ఆర్కెయాలజీ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా) అధికారులు కొందరు వచ్చి రాజభవనం తలుపు తట్టారు. గతానికి సంబంధించిన అపురూపమైన జ్ఞాపికగా భావించబడే ఏ పురావస్తువైనా సరే, అది పెరట్లో దొరికినా, మరెక్కడ లభించినా చట్టప్రకారం ప్రభుత్వ ఆస్తి అని తెలిపారు. కాబట్టి, ద్వారకకు సమీపంలో ‘లభించిన’ కృష్ణుడి ప్రతిమను స్వాధీనం చేసుకోవటానికి వచ్చామని చెప్పారు.

రాజమాత ముఖం కోపంతో జేవురించింది. ప్రాణం పోయినా ఇవ్వనని సిపంగిలా గర్జించింది. క్రింద హాలులో ఇంత రభస జరుగుతుంటే, పై అంతస్తులో స్వామి మాత్రం ఏమీ జరగనట్లే ఆనందంగా ఊయల ఊగుతున్నారు. భగవంతుడంతే! జగన్నాటకాన్ని సాక్షీభూతంగా వీక్షిస్తూ ఎల్లప్పుడూ తటస్థునిగానే ఉంటాడు. రాజమాతకు, అధికారులకు మధ్య వాదోపవాదాలు తారాస్థాయికి చేరుకోగా కొందరు విజ్ఞులైన భక్తులు స్వామివద్దకు వెళ్ళి సమస్యను పరిష్కరించవలసిందిగా ప్రార్థించారు.

స్వామి రాజమాతను పిలిచి, ఆమెకొక సలహా ఇచ్చారు. “ముందు ఆ విగ్రహం ఏ కాలానిదో అంచనా వేయమని వాళ్ళకు చెప్పు” అన్నారు.

స్వామి ఏదో దివ్యలీల చూపించబోతున్నారని ఆమె గ్రహించినప్పటికీ, అయిష్టంగానే ఆ ప్రతిమను తీసుకొని కిందకు వెళ్ళింది. స్వామి చెప్పినట్లే, ఆ ప్రతిమ ఏ కాలానికి చెందిందో అంచనా వేయమని వారిని అడిగింది. అలా అంచనా వేయడమనేది ఒక కళ. అంతేగాని, అదేమీ శాస్త్రీయమైన ప్రక్రియ కాదు. విగ్రహం ముఖంలో హావభావాలు పరిశీలించాలి. ఆ కళ్ళు ఎటు చూస్తున్నాయి? ఎదుటనున్నదానిని చూస్తున్నాయా? అనంతంలోకి చూస్తున్నాయా? ఆ ముఖం చిరునవ్వు చిందిస్తోందా? లేక నిర్వికారంగా ఉందా? ఇంకా చేతిముద్రలు, భంగిమ, అలంకరణలు ఇలాంటివెన్నో పరిశీలించిన తరువాత, ఆ విగ్రహం దేశంలో ఫలాని ప్రాంతానికి, ఫలాని కాలానికి చెందినదని నిపుణులు ఒక అభిప్రాయానికి వస్తారు. రాజమాత ఇచ్చిన కృష్ణుని ప్రతిమను వాళ్ళు ఇటు తిప్పి, అటు తిప్పి కొన్ని గంటల పాటు పరిశీలించారు. చివరకి, ఆ విగ్రహంలో వివిధ కాలాలకు, వివిధ ప్రాంతాలకు, వివిధ సంస్కృతులకు చెందిన లక్షణాలు కనిపిస్తున్నాయని; కనుక, అది ప్రాచీనమైనది అవునో కాదో నిర్ధారణగా చెప్పలేమని అన్నారు. ఏతావాతా, వారు రిక్తహస్తాలతో తిరిగి వెళ్ళక తప్పలేదు.

మరునాడు స్వామి రాజమాత నెలకొల్పిన ఆయుర్వేద కళాశాలను, సైనిక్ స్కూలును సందర్శించి, సోమనాథ్ లో

స్వామి సన్నిధిలో రాజమాత

‘దిగ్విజయ ద్వారాన్ని’ ఆవిష్కరించవలసి ఉంది. కానీ ఆ ఉదయం మరొక ఉత్కంఠభరితమైన సన్నివేశం చోటు చేసుకుంది. పురావస్తు చట్టం గండం గడిచిందనుకుంటే, ‘గోల్డ్ కంట్రిలో చట్టం’ రూపంలో మరొక సమస్య వచ్చిపడింది. కరెన్సీ ముద్రణకు ప్రభుత్వానికి బంగారం కావాలి. దేశానికది అవసరం కనుక, ఈ చట్టం ప్రకారం, ఆరోజుల్లో ఎవరిదగ్గరైనా, నగల రూపంలోనో, మరొక రూపంలోనో, నిర్ణీత స్థాయికన్న ఎక్కువ బంగారం 22 కేరట్లకు మించి వన్నె కలది ఉంటే, దానిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకునేది.

రాజమాతకు స్వామి అనుగ్రహించిన విగ్రహం పొడవు పదిహేనంగుళాలు; బరువు దాదాపు రెండున్నర కిలోలు.

కనుక, అది ఈ చట్ట పరిధిలోకి వస్తుంది. ప్రతిమను స్వాధీనం చేసుకోవటానికి, ఈసారి ఉన్నతాధికారుల బృందం వచ్చింది. ఈ విషయం రాజమాత స్వామికి విన్నవించినప్పుడు, “విగ్రహం తాలూకు బంగారం 22 కేరట్లదా, లేక, 24 కేరట్లదా చెప్పమను” అన్నారు.

రాజమాత స్వామి చెప్పినట్లే చేశారు. వచ్చినవాళ్ళు సామాన్యులు కాదు; వారి వృత్తిలో నిపుణులు. వారు ఆమెకేసి ఇదొక లెక్కా అన్నట్లు చూసి, “చూడటానికి 24 కేరట్లలాగానే ఉంది. ఇప్పుడే తేలుస్తాం. అదే నిజమైతే మీరు విగ్రహాన్ని మాకు అప్పగించక తప్పదు” అన్నారు. ఒక పనిముట్టుతో, కృష్ణ విగ్రహం పొదాల క్రిందిభాగం నుంచి బంగారు రజను సేకరించి, పరీక్షించడం మొదలుపెట్టారు. కొన్ని నిమిషాలయ్యాక మళ్ళీ రజను సేకరించి, మరొక మారు పరీక్షించారు. ఆ పరీక్ష పుణ్యమా అంటూ వాళ్ళకి పదేపదే కృష్ణుని పొదాలను స్పృశించే అదృష్టం దక్కింది! పలుమార్లు పరీక్షించాక, ఇది కుందనం (వందశాతం బంగారం) కానీ, 24 కేరట్ల బంగారంకానీ కాదు. చివరకు 22 కేరట్ల బంగారం కూడా కాదు. ఇది మనిషికి తెలిసిన ధాతువుకానీ, మన విశ్వంలో దొరికే ధాతువుకానీ కాదు” అని చెప్పి వెళ్ళిపోయారు. స్వామి లీలాచమత్కారం అందరినీ ఆనందపరచింది.

ఆ తర్వాత కొంత కాలానికి సాయికృష్ణుని కొంటెతనం నేనుకూడా రుచి చూశాను.

(తరువాయి వచ్చే సంచికలో)

తెలుగు సేత: వసంతభాను

❖ అద్వైతమే అంతిమ లక్ష్యం ❖

ఈశ్వరుడు అక్షరస్వరూపుడు, నాశరహితుడు. కనుక క్షరమయిన ప్రపంచమును దూరము చేసి, అక్షరమును పొందవలెను. అక్షరమును పొందే మార్గములో మూడు ముఖ్య సోపానములున్నవి. మొదటిది, ‘నేను నీవాడను’; రెండవది, ‘నీవు నావాడవు’; మూడవది, ‘నేను నీవే’. మానవుడు ‘నేను - నీవు’ అనే ద్వైతమున కతీతము కావలెను. అదే సాధన మార్గమున గమ్యము.

- బాబా

గణేశ్ చతుర్థి, తిరు పిణం వేడుకలు;

జనరల్ ఆసుపత్రి 64వ వార్షికోత్సవం

❖ డా॥ దివి చతుర్వేది

వినాయక చవితి

2019 సెప్టెంబరు 2న ఉదయం సాయికుల్యంత్ హాలులో వేదపఠనం, మంగళవాయిద్యాలతో కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. సాయి విద్యార్థులు గణేశ్ గాయత్రిని పఠించి, భక్తిగీతాలను పాడారు. ఆనంద నర్తన గణపతిని కీర్తిస్తూ నాట్యం చేశారు.

ఆరోజు సాయంత్రం శ్రీ సత్యసాయి ఉన్నత విద్యాసంస్థ కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఎగ్జామినేషన్స్ శ్రీ సంజయ్ సహానీ ప్రసంగించారు. భారత స్వాతంత్ర్య సమర యోధులు బాలగంగాధర్ తిలక్ భారతీయులలో జాతీయ భావాన్ని పెంపొందించటానికి 1893లో గణేశ్ ఉత్సవాలను ప్రారంభించారన్నారు. భగవాన్ ఇచ్చిన స్ఫూర్తితో ప్రశాంతి నిలయంలో సాయి విద్యార్థులు ప్రతి సంవత్సరం గణేశ్ ఉత్సవాలను వైభవంగా జరుపుకుంటున్నారన్నారు. గణేశుడు పార్వతీ పరమేశ్వరులకు ప్రదక్షిణ చేయడం ద్వారా గణాధిపత్యాన్ని సాధించి, ప్రతి వ్యక్తి తల్లిదండ్రుల్ని ప్రత్యక్ష దైవాలుగా భావించాలన్న సందేశాన్ని మానవాళికి అందించారన్నారు. వీరి ప్రసంగానంతరం భగవాన్ బాబావారి దివ్యోపన్యాసం ప్రసారమైంది:

“ప్రేమస్వరూపులారా! వినాయక చవితి అనగా వినాయకుని పుట్టినదినమని అనుకుంటున్నారు. కానీ, అతనికి చావు లేదు, పుట్టుక లేదు; ఆది, అంత్యములు లేవు. అలాంటి విఘ్నేశ్వరునికి ఇది పుట్టినదినమని మీరు భావించటం పొరపాటు... వినాయకునికి మీరు అర్పితం చేయవలసినవి ఏమిటి? ‘పత్రం పుష్పం ఫలం తోయం...’ అన్నారు. పత్రమనగా దేహమే. ఈ పత్రము ఎప్పుడు రాలిపోతుందో! కనుక, ఈ దేహాన్ని నమ్ముకోరాదు.

దీనిని భగవంతునికి అర్పితం గావించాలి. పుష్పమనగా హృదయ పుష్పం. అది వాడిపోయేది కాదు, ఎండిపోయేది కాదు, రాలిపోయేది కాదు. ఫలమనగా మనస్సే! తోయమనగా ఆనంద బాష్పములే! ఈ నాల్గింటినీ భగవదర్పితం గావించాలి. దీనివల్ల మీకు నయాపైసా ఖర్చులేదు; ఎట్టి శ్రమకూడా ఉండదు. కానీ, మీరు వీటిని అర్పితం చేయకుండా భౌతికమైన ఫలములను భగవంతునికి చూపుతున్నారు. చూపేది దేవునికి, మేపేది దేహానికి! ఇదేమి అర్పితం మీరే చెప్పండి! ఒక్కతూరి మీ దేహమును, హృదయమును, మనస్సును భగవంతునికి అర్పితం చేసిన తరువాత మధ్యమధ్య సంశయాలు, సందేహాలు రాకూడదు. అదే నిజమైన అర్పితం. అట్టి అర్పితముతో, ఆరాధనతో మీ జీవితాన్ని సార్థకం గావించుకోండి.”

గణేశ నిమజ్జనం: సాకార ఆరాధన నుండి నిరాకార తత్త్వమునకు మానవుడు చేయవలసిన ఆధ్యాత్మిక ప్రస్థానమునకు ప్రతీక గణేశ నిమజ్జనం. సాయి విద్యార్థులు, ప్రశాంతినిలయంలోని వివిధ సంస్థలలో పనిచేసే ఉద్యోగులు సెప్టెంబరు 4వ తేదీన సాయం సమయంలో వివిధ వాహనాలను అధిరోపించిన విఘ్నేశ్వరుని మూర్తులను నామసంకీర్తన, వేద మంత్రోచ్ఛారణల నడుమ ఊరేగిస్తూ సాయికుల్యంత్ హాలులోకి ప్రవేశించారు. శ్రీ సత్యసాయి హైయర్ సెకెండరీ స్కూలు విద్యార్థులు గణేశ్ స్తుతికి అనుగుణంగా నర్తించారు. భగవాన్ బాబావారికి ప్రణామములర్పించిన అనంతరం విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు గణేశ నిమజ్జనానికై తరలి వెళ్ళారు.

మధ్యప్రదేశ్ భక్తుల పల్లియాత్ర

2019 సెప్టెంబరు 7వ తేదీ సాయంత్రం రాష్ట్ర సాయిసంస్థల అధ్యక్షులు ప్రసంగిస్తూ, మధ్యప్రదేశ్ లో సాయిసంస్థలు చేస్తున్న కృషిని వివరించారు. భగవాన్ బాబావారి సందేశాలపట్ల ప్రజలలో చైతన్యం కలిగిస్తున్నామనీ; పర్యావరణ పరిరక్షణలో భాగంగా మొక్కలు నాటే కార్యక్రమం చేపట్టామనీ; టెలిమెడిసిన్ ప్రారంభించామనీ; ఇండోర్ కేంద్రముగా 'సనాతన సారథి' హిందీలో ప్రచురిస్తున్నామని చెప్పారు.

అనంతరం, శ్రీ సత్యసాయి మీర్పూరి సంగీత కళాశాల పూర్వవిద్యార్థి శ్రీ వివేక్ కర్మహా భక్తిగీతాలను పాడారు.

సెప్టెంబరు 8వ తేదీ సాయంకాలం మధ్యప్రదేశ్ భక్తులు సమర్పించిన సాంస్కృతిక కార్యక్రమం గడచిన 50 సంవత్సరాలలో సమాజములో బాలవికాస్ ఉద్యమం వలన కలిగిన సత్పరిణామమునకు సుమనోహరమైన దృశ్య శ్రవణ రూపం. ఉన్నత పదవులలో ఉన్న బాలవికాస్ పూర్వవిద్యార్థులు విధులకు విలువలను జోడించి, సమాజ శ్రేయస్సుకై చేస్తున్న కృషిని చిత్రకథలుగా ప్రదర్శించారు.

ఓణం సంబరాలు

కేరళనుండి పుట్టపర్తికి వేలాదిగా తరలివచ్చిన భక్తులు 2019 సెప్టెంబరు 9వ తేదీ నుండి మూడు రోజులపాటు ఓణం పర్వదిన వేడుకలలో పాల్గొన్నారు.

సెప్టెంబర్ 9వ తేదీన ఉదయం శ్రీ వివేక్ ముఝికులం కర్ణాటక బాణీలో భక్తిగీతాలను ఆలపించారు. ఆరోజు సాయం సమయంలో కోల్ కతా హైకోర్టు ఛీఫ్ జస్టిస్ టి.బి. రాధాకృష్ణన్ ఉపన్యసించారు. అహంకారాన్ని విడనాడి, భగవాన్ బాబావారి దివ్యపరణారవిందాలను ఆశ్రయించి, అంకితభావముతో కార్యోన్ముఖులు కావాలని భక్తులకు పిలుపునిచ్చారు. కొంతకాలం క్రితం తానొక ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నాననీ, ఫలితంగా నాడీమండలము నిర్వీర్యమై, కదలలేని, మాట్లాడలేని దయనీయమైన స్థితిలో జీవితాన్ని గడుపువలసివచ్చేదనీ, అయితే వైద్యశాస్త్ర సిద్ధాంతాలకు అతీతముగా భగవాన్ బాబావారి కృపతో ఆరోగ్యముగా మనగలుగుతున్నానన్నారు.

అనంతరం, శ్రీ సత్యసాయి విద్యాపీఠ్, శ్రీశైలం, భోజ్ పూర్ బాలలు 'దక్షయాగం' నాటికను ప్రదర్శించారు.

సెప్టెంబరు 10వ తేదీ ఉదయం ప్రఖ్యాత సంగీత విద్వాంసులు శ్రీ కొట్టక్కల్ మధు 'కథకళి పాదం' కచేరీని నిర్వహించారు. కథకళికి గానరూపమే కథకళి పాదం.

ఆరోజు సాయంకాలం బాలవికాస్ బాలలు శ్రీకృష్ణుని దివ్యచరితామృతాన్ని నృత్యనాటికగా ప్రదర్శించారు. దేవకీ వసుదేవుల వివాహము, శ్రీకృష్ణుని జననము, బాల్యము, ప్రధాన సన్నివేశాలుగా మల్టీమీడియా సహకారముతో నాటిక రక్తి కట్టింది.

తిరు ఓణం: భగవాన్ దివ్యాశీస్సులతో కేరళవాసులు 50 సంవత్సరాల క్రితం 1969లో ప్రశాంతినిలయంలో తొలిసారి ఓణం పండుగను జరుపుకున్నారు. అప్పటి నుండి ప్రతి సంవత్సరం వేలాదిగా కేరళవాసులు తరలి వచ్చి ఓణం ఉత్సవాలలో పాల్గొంటున్నారు.

సెప్టెంబరు 11 ఉదయం వర్ధమాన సంగీత కళాకారిణి శ్రీమతి కావ్య అజిత్ కర్ణాటక బాణీలో 'సిద్ధి వినాయకం', 'భో శంభో శివ శంభో', 'జననీ మా' పాటలు పాడారు.

ఆరోజు సాయంకాలం సాయికుల్యంట్ హాలులో భగవాన్ బాబావారి దివ్యోపన్యాసం ప్రసారమైంది:

“భగవంతుడా! నాదన్నది ఏమున్నది! సర్వమూ నీదే!” అనే ఆత్మార్పిత భావముతో తనను తాను అర్పితము గావించుకొన్న ఆదర్శమూర్తి బలిచక్రవర్తి. వామనుడు అడిగిన మూడడుగుల నేల దానం ఇవ్వటానికి బలి సంసిద్ధుడైనప్పుడు, అతని గురువైన శుక్రాచార్యుడు, వచ్చినవాడు విష్ణుమూర్తి అని హెచ్చరిస్తూ, దానము ఇవ్వవద్దని అడ్డు చెప్పాడు. “సాక్షాత్ భగవంతుడే నా ఎదుట చెయ్యి చాచి, ‘నాకిది ఇవ్వు’ అని అడిగినప్పుడు, నా హస్తము ఆయన హస్తముపైన ఉండేదానికంటే వేరే భాగ్యమేమున్నది!” అని గురువాజ్ఞను తిరస్కరించటానికి సిద్ధమవుతాడు బలి. “మాతృదేవో భవ, పితృదేవో భవ, ఆచార్యదేవో భవ” అని భారతీయ శాస్త్రములు చెప్పినాయి కానీ, భగవంతుని చేరుకొనే మార్గమునందు ఎవరు అడ్డు తగిలినా తిరస్కరించవచ్చునని బోధించినాయి.

“సమస్త సమస్యలను, దుఃఖమును రూపుమాపి మానవునికి శాంతిభద్రతలను అందించేది భగవన్నామమే! నామమే ధనము, రూపమే వస్తువు. నామమనే ధనమును అభివృద్ధిగావించుకొంటే ఎప్పుడైనా రూపమును పొందవచ్చును. కాబట్టి, మానవుడు భజనలచేత, నామచింతనచేత నామికి అర్పితం కావాలి. భగవంతుని నామమునే నావగా భావించి జీవితమనే ప్రవాహమును దాటి ధన్యులు కావాలి.”

దివ్యసందేశ ప్రసారానంతరము శ్రీ టి.వి. హరిహరన్ మరియు శ్రీ రమేష్ సదాశివ సంకీర్తన చేశారు.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా భక్తుల పర్తియాత్ర

తూర్పు గోదావరి జిల్లా నుండి దాదాపు 4000 మంది భక్తులు సెప్టెంబరు 14, 15 తేదీలలో ‘సాయికుటుంబ పర్తియాత్ర’లో పాల్గొన్నారు. బాలవికాస్ స్వర్ణోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని, ‘శ్రీ సత్యసాయి దీనజన్మోద్ధరణ పథకం’ తూర్పుగోదావరి జిల్లా విద్యార్థులు, మరియు శ్రీ సత్యసాయి గురుకులం, రాజమండ్రి విద్యార్థులు సెప్టెంబరు 14న సాయికుల్వంత్ హాలులో ఒక ర్యాలీ నిర్వహించారు. ఈ ర్యాలీలో చోటుచేసుకున్న అంశాలు: గోదావరి మాత, పల్లె ప్రజల సమైక్య జీవనం, సాధుపుంగవులు, భక్తులు, పండరి భజనలు మరియు సర్వమతములపట్ల సమభావం.

ఆ తరువాత బాలవికాస్ బాలలు, ‘గోదావరి తల్లి గోముగా అడిగింది, మా సాయి ప్రభువు మరల ఎప్పుడు వస్తారని’, ‘ప్రశాంతివాసునకు, శివశక్తిరూపునకు, మా స్వామి చరణాలకు నీరాజనం’ పాటలు పాడుతూ నర్తించారు. వ్యాఖ్యాతగా వ్యవహరించిన డా॥ జంధ్యాల సుమన్బాబు భగవాన్ బాబావారు 21 పర్యాయములు గోదావరి జిల్లాకు విచ్చేశారన్నారు. ఈ సందర్భములో భగవాన్ బాబావారి అనుగ్రహానికి పాత్రులైన భక్తుల అనుభవాలను, భక్తులు సాయిసంస్థలో చేసిన కృషిని, శ్రీ సుమన్బాబు ప్రస్తావించారు.

సెప్టెంబరు 15వ తేదీ ఉదయం తూర్పు గోదావరి జిల్లా భక్తులు పాతమందిరం రోజుల్లో భగవాన్ బాబావారు స్వయముగా రచించి భక్తులకు నేర్పించిన భక్తిగీతాలలో

కొన్నింటిని పాడి అలరించారు. ‘ఎంత మంచి తీపు, మీరంతా సేవింపుడీ’, ‘సత్యధర్మమూ శాంతి ప్రేమలతో’, తెలియగ తరమా నరులు కనుగొన వశమా’ పాటలు పాడారు. భజనానంతరం, పూర్ణచంద్ర ఆడిటోరియంలో శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రతములో పాల్గొన్నారు.

ఆరోజు సాయంకాలం తూర్పు గోదావరి జిల్లా సాయిసంస్థల అధ్యక్షులు సాయికుల్వంత్ హాలులో ప్రసంగిస్తూ, గిరిజన ప్రాంతాల సమగ్రాభివృద్ధికి సాయి సంస్థ చేపడుతున్న సేవాకార్యక్రమాలను వివరించారు.

తదుపరి, బాలవికాస్ విద్యార్థులు సాయి యువత సభ్యులతో కలసి, “సాయిపథం - మానవత్వం నుండి దైవత్వానికి పరిణామం” నృత్యనాటికను ప్రదర్శించారు. ఈ నాటికలో ప్రదర్శించిన అనేక సన్నివేశాలు యధార్థ సంఘటనలను ప్రతిబింబించాయి. ‘బాలవికాస్’ ఉద్యమం విద్యార్థులపై, గురువులపై చూపించే సత్ప్రభావం, వారి ద్వారా సంఘములో చోటుచేసుకుంటున్న సత్పరిణామం ఈ నాటిక కథావస్తువు.

సాయిస్వరాంజలి: శ్రీ సత్యసాయి ఉన్నత విద్యాసంస్థ, సంగీత విభాగము విద్యార్థులు సెప్టెంబరు 19 సాయంత్రం స్వామి సన్నిధిలో తమ సంకీర్తనను పురందరదాసు కీర్తన, ‘గజవదనా’తో ప్రారంభించి, ఆ తరువాత కబీర్ కీర్తనలను, అన్నమాచార్య కీర్తనలను పాడారు.

ఇండో వెస్టర్న్ ఫ్యూజన్ మ్యూజిక్: ఉత్తరప్రదేశ్ మరియు ఉత్తరఖండ్ రాష్ట్రాలనుండి 400 మంది భక్తులు సెప్టెంబరు 20వ తేదీనుండి మూడు రోజులపాటు ప్రశాంతినిలయంలో విడిదిచేసి, సాంస్కృతిక ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నారు. ఇది వారి 13వ వార్షిక పర్తియాత్ర.

సెప్టెంబరు 20వ తేదీ సాయంకాలం పండిట్ విజయ చంద్ర భారత, పాశ్చాత్య సంగీతరీతుల మేళవింపుతో ఒక కచేరీని నిర్వహించారు. సంకీర్తనను ప్రారంభించే ముందు ఉత్తరఖండ్ సాయిసంస్థల అధ్యక్షులు ప్రసంగిస్తూ, ప్రతికూలమైన వాతావరణ పరిస్థితులలోకూడా ఆర్తులను అడుకోవడంలో సాయిసంస్థల సభ్యులు ముందుంటూ, ఆచరణలో సాయిప్రేమను వ్యక్తం చేస్తున్నారని చెప్పారు.

సెప్టెంబరు 22న విడుదలమణి అనురితరాయ్, వారి సోదరులు అనురత్నరాయ్ భక్తిగీతాలను ఆలపించారు.

‘భగవంతుడే సాక్షిగా’ - నాటిక: బీహార్ బాలవికాస్ బాలలు సెప్టెంబరు 28న సాయంవేళలో సమర్పించిన నృత్యనాటిక పవిత్ర హృదయలే భగవదనుగ్రహానికి పాత్రలు కాగలరనీ; భక్తరక్షణలో భగవంతునికి ఏ నియమ నిబంధనలూ అడ్డుకావని తెలియజేసింది.

జనరల్ ఆసుపత్రి వార్షికోత్సవం

శ్రీ సత్యసాయి జనరల్ ఆసుపత్రి, పుట్టపర్తి, 64వ వార్షికోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని హాస్పిటల్ వైద్యులు, ఇతర ఉద్యోగులు సెప్టెంబరు 29న స్వామి సన్నిధిలో, ‘ఐకమత్యంతో సేవ - కార్యచరణలో దివ్యభావన’ ఇతివృత్తముతో ఒక కార్యక్రమాన్ని సమర్పించారు.

జనరల్ ఆసుపత్రి మెడికల్ సూపరింటెండెంటు డా॥ కె. నరసింహన్ ప్రసంగిస్తూ, వైద్యసేవలను అందించటంలో పుట్టపర్తికి ఒక విశిష్టత ఉన్నది అన్నారు. ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ స్థాయిలలోనూ; ఇంకా రోగులు ఉన్నచోటుకుకూడా వెళ్ళి శ్రీ సత్యసాయి వైద్యాలయాలు సేవలందిస్తూ, చక్కని సమన్వయంతో పనిచేస్తున్నాయన్నారు. భగవాన్ బాబావారి అమృత వాక్కులను ఉటంకిస్తూ ఆయన, “ప్రేమభావముతో వైద్యసేవలను అందించడమే మెడికేర్” అన్నారు. తదుపరి, వార్షిక నివేదికను సమర్పించారు. ఎక్కువమంది రోగులకు ప్రయోజనము కలిగేవిధంగా హాస్పిటల్లోని వివిధ విభాగాలలో చేసిన మార్పులను తెలియజేశారు.

అనంతరం, డా॥ నీలమ్ దేశాయ్ (శ్రీ సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్, ప్రశాంతిగ్రామ్), డా॥ శేఖర్ రావు (శ్రీ సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్, వైట్ ఫీల్డ్) మరియు డా॥ నరసింహన్ (శ్రీ సత్యసాయి జనరల్ ఆసుపత్రి) సత్కారములను అందుకున్నారు.

ఆ తరువాత, కుమారి జంధ్యాల సాయిశ్రీ మోహన హన్సిక మరియు కుమారి జాగృతి కూచిపూడి నృత్యాన్ని ప్రదర్శించారు. తదుపరి, సర్వేపల్లి సోదరీమణులు నవమల్లికా శ్రేయ మరియు రాజాలక్ష్మి కర్ణాటక బాణీలో

సంకీర్తన చేశారు. ఈ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను సమర్పించినవారు శ్రీ సత్యసాయి జనరల్ ఆసుపత్రి ఉద్యోగుల కుటుంబ సభ్యులు కావడం విశేషం. అనంతరం, భగవాన్ దివ్యోపన్యాసం ప్రసారమైంది:

“ప్రేమస్వరూపులారా! ప్రాకృతమైన విషయాలలో మానవుడు సరైన మార్గాన్ని అనుసరించకపోవడమే రోగానికి కారణము. ఆహారము, జలము మానవునికి ముఖ్యమైనవి. జలముయొక్క సూక్ష్మరూపమే ప్రాణము. ఆహారముయొక్క సూక్ష్మరూపమే మనస్సు. ఎట్టి ఆహారమో అట్టి బుద్ధి. మనము తీసుకునే ఆహారాన్ని బట్టి మనసులో సంకల్పాలు అభివృద్ధి అవుతూ ఉంటాయి. కాబట్టి, ఆహారము విషయంలో సక్రమమైన మార్గాన్ని అనుసరిస్తే వ్యాధులను దూరముగా ఉంచవచ్చు.”

శ్రీకృష్ణ కృపాసాగరం - నాటిక:

శ్రీ సత్యసాయి గురుకులం, రాజమండ్రి విద్యార్థులు సెప్టెంబరు 30వ తేదీన స్వామి సన్నిధిలో ‘శ్రీకృష్ణ కృపాసాగరం’ నృత్యనాటికను ప్రదర్శించారు. భగవాన్ బాబావారి దివ్యసందేశం, “శీలనిర్మాణమే విద్య పరమావధి” ఈ నాటిక ఇతివృత్తం.

ఈ నాటికలో సన్నివేశాలు ఆచార్య సాందీపని ఆశ్రమంలో శ్రీకృష్ణుడు ఆదర్శ శిష్యునిగా మెలిగిన విధమును వెల్లడించాయి. గురుపుత్రుడు సముద్ర స్నానానికి వెళ్ళి శంఖాసురుని చేతిలో ప్రాణాలు కోల్పోతాడు. శ్రీకృష్ణుడు సాందీపనివద్ద సమస్త విద్యలూ నేర్చుకొని, గురుకులాన్ని వీడే ముందు గురుదక్షిణగా గురుపుత్రుని సజీవంగా తీసుకు వస్తాడు. ఈ నాటికలో యముడు శ్రీకృష్ణునితో చేసిన సంవాదము కీలకమైనది. జనన మరణాలు దైవసంకల్పానుసారముగా ఏర్పడిన సృష్టి నియమాలే అయినా, సత్యధర్మాలను అనుసరిస్తూ, నిస్వార్థముగా సమర్పణ భావముతో కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించే వారిపై దైవానుగ్రహము సృష్టి నియమాలకు అతీతంగా అమృతధారలై వర్షిస్తుందని; దైవానుగ్రహము మానవ మేధస్సుకు అతీతమైనదని శ్రీకృష్ణుడు తెలియజేస్తాడు. ❖

వేదపురుష సప్తాహ జ్ఞానయజ్ఞం, ప్రశాంతివిద్యనృత్యసభలు (వివరాలు రాబోయే సంచికలో...)

ఆయుధపూజ

‘సాయి సన్నిధి’ వార్షిక సమ్మేళనం

డా॥ పాలపర్తి శ్యామలానంద ప్రసాద్, డా॥ మైలవరపు శ్రీనివాసరావు, డా॥ టి.ఆర్. రాజేశ్వరి, ప్రైమరీ స్కూలు చిన్నారుల వేదపఠనం

డా॥ శేఖర్ రావు

డా॥ నరసింహన్

డా॥ నీలమ్ దేశాయ్

జనరల్ అసుపత్రి వార్షికోత్సవం : సేవాతత్పరులైన వైద్యనిపుణులకు ఘన సత్కారం

Date of Publication 1st November 2019

'గణేశ నిమజ్జనం': సాయి విద్యార్థుల నృత్య కార్యక్రమం

తూర్పు గోదావరి జిల్లా పర్తియాత్ర : బాలవికాస్ ర్యాలీ

'శ్రీకృష్ణ కృపాసాగరం'

“సంభవామి యుగే యుగే”

ఉగ్రపు సరసింహాదుద్భవించుటచేత
కృతయుగంబున కబ్బె కీర్తిరేఖ
అలనాడు శ్రీరాముడవతరించుటచేత
త్రేతాయుగమునకు తేట కలిగె
ప్రథిత కృష్ణుడవుడు మధురలో జన్మింప
ద్వాపరంబు మిగుల ధన్యమయ్యె
జగతిలో పుటపర్తి సత్యసాయి జన్మింప
కలియుగంబునకబ్బె కాంతిరేఖ
పరమపూరుషులివ్విధి ప్రతి యుగమున
అవతరించుచునుండురహో యనంగ
ధన్యతను గాంచె వీరిచే ధరణి యెల్ల
ఇంతకన్నను వేరెద్ది ఎఱుకపరతు?!

- బాబా

వార్షిక చందా: ₹ 90 (భారతదేశంలో) ₹ 900 లేక UK £ 13 లేక US \$ 18 (విదేశాలకు)
చందారుసుమును 1 లేదా 2 లేదా 3 సంవత్సరములకు చెల్లించవచ్చును.

సనాతన సారథి చందాలు మనీయార్డరుద్వారా, లేక పర్సనల్ చెక్ ద్వారా, లేక డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా లేక, అన్ లైన్ పద్ధతిన మూ వెబ్ సైటు www.sanathanasarathi.org ద్వారా చెల్లించవచ్చును. చందాలు పంపవలసిన చిరునామా: కన్వీనర్, శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం - 515134, ఆంధ్రప్రదేశ్.